Bu gün 16 sayfa

HALKIN GÖZÜ
HALKIN KULAĞI
HALKIN DİLİ

Son Posta

Sene 9 — No. 3205 | Yazı işleri telefonu: 20203 | PAZAR 2 — TEMMUZ 1939 | İdare işleri telefonu: 20203 | Fiatı 5 Kuruş

Millî Şef dün akşam Ankaraya döndü

Cümhurreisimiz, dün deniz yarışlarında bulundular, halka ve sporculara iltifat ettiler

Millî Şefimiz, Savaronanın güvertesinden yarışları seyrederlerken

Millî Şefi hâmil olan Savarona yatı dün saat 1 de Yeşilköy açıklarında görünmüş ve Reisicümhur İsmet İnönünü karşılamak üzere halk, Üniversite talebesini ve denizcileri hâmil bulunan Şir-

(Devamı 11 inci sayfada)

Denizciler bayramı

Dün sabahki merasim ve öğleden sonraki yarışlar güzel oldu

Dün, 1 Temmuz kabotaj bayramı parlak merasimle kutlulanmıştır. Şehrimizdeki bütün binalar, nakil vasıtaları ve limanımızdaki vapurlar tamamen donanmışlardı. Kesif halk taba-

(Devamı 10 uncu sayfada)

Ankaradaki at yarışlarında bir hâdise

Birinci gelen hayvanın hile neticesi yarışı kazandığı anlaşıldı ve sahibine(3500) liralık mükâfat verilmedi

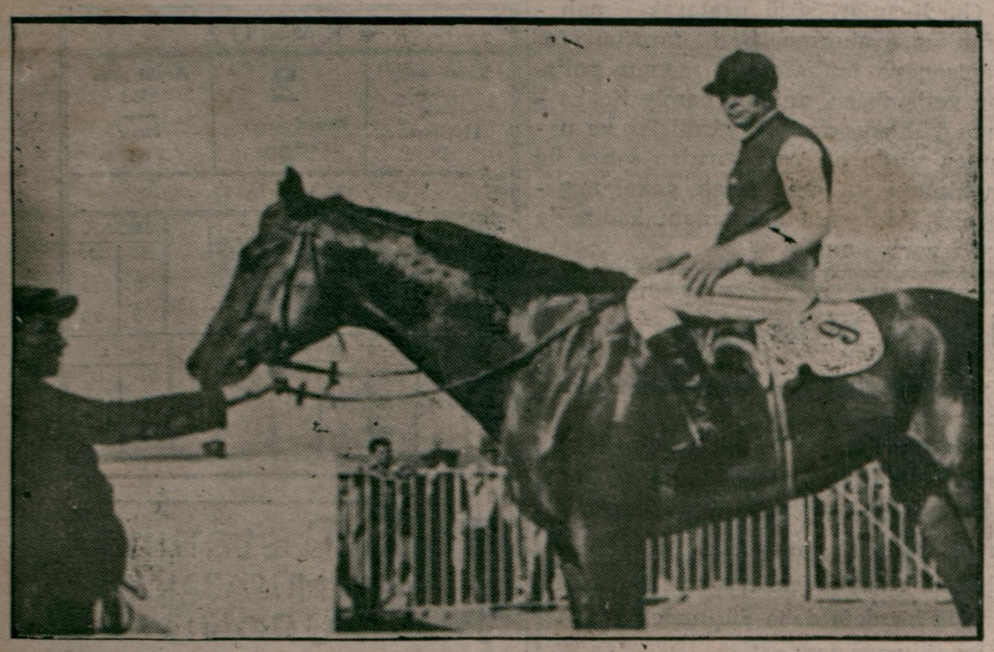

Batıray, yarışı bitirdikten sonra

Ankara 1 (Hususî) — Pazar günü burada vapılan ilkbahar at koşularının sonuncusunda ve Reisicümhur koşusunda birinciliği kazanan Batıray adlı atın sahibi bulunan Emîr Salihe bu koşuya tah-

(Devamı nc sayfada)

Eski Arnavudluk Kralı ile mülâkat

Kral "Son Posta„ ya: "Arnavudluğa aid bazı düşüncelerimiz olmasaydı Türkiyeden ayrılmak istemezdik„ dedi

Ahmed Zogu ve Türkiye

" Balkanlarda sulh yalnız kuvvetli bir Türkiyenin mevcudiyetile mümkündür ve hamdolsun Türkiye bu haldedir „

Kral Arnavudluğun niçin ve nasıl istilâ edildiğini anlatıyor

Kral ile Kraliçe dün gece Romanya - Lehistan yolu ile Fransaya hareket ettiler

Kral «Son Posta» muharriri ile konuşurken

— Kral hazretleri zatıâlinizle şu salonda görüşecekler!..

Perapalasın antresindeyim. Sabırsızlanıyorum..

Arnavudluğun Türkiye elçisi Asaf Caculinin delâletile geldikleri gündenberi muhtelif sebeplerin kendilerile görüşme-

(Devamı 10 uncu sayfada)

italyan gazeteleri tehdide başladılar

Hatayın bizim olduğunu zannedersek aldanırmışız ve bunu anlamakta gecikmiyecekmişiz

Siyaset dünyasının bu küstah şakilerine verilecek tek cevab: «Gelin de boyunuzan ölçüsünü alın!» demekten ibarettir.

Yazan: Selim Ragıp Emeç

(Yazısı 3 ncüde Siyaset âleminde)

23 Temmuzda yurdda şenlikler yapılacak

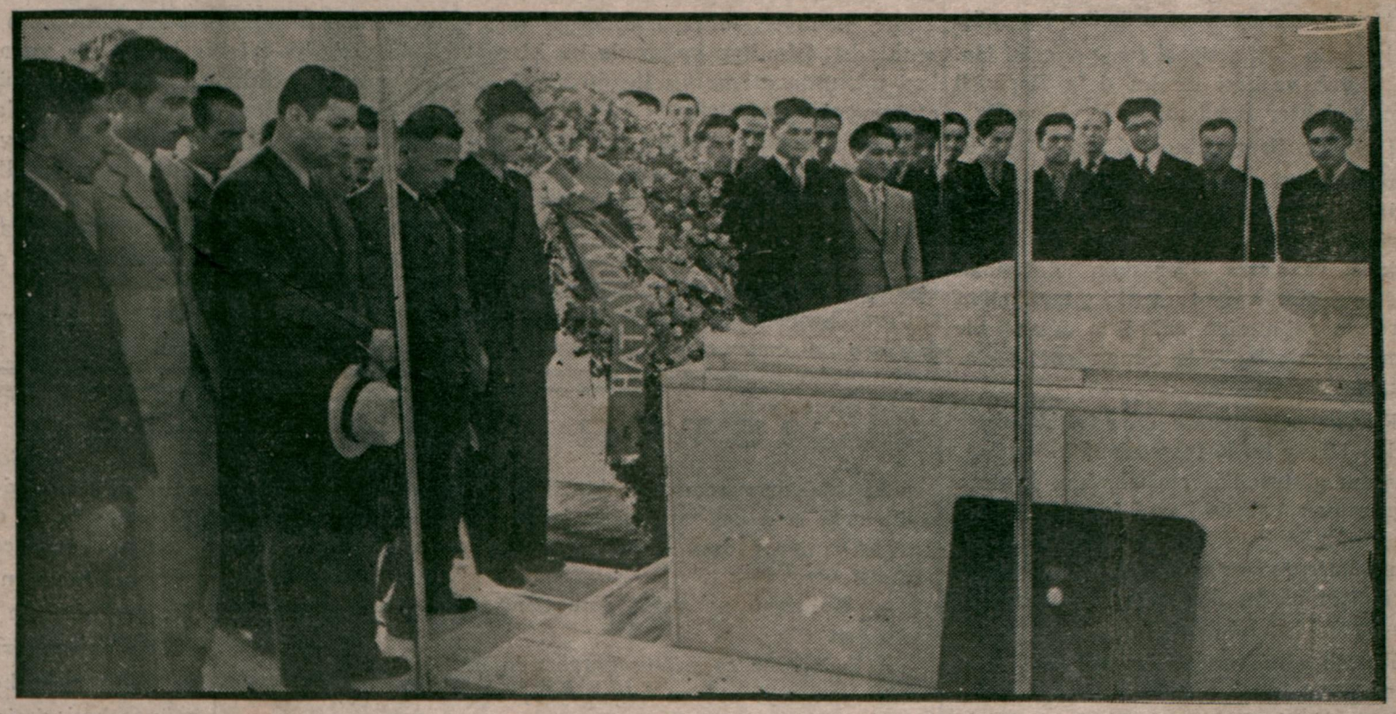

Ankarada Hataylılar tarafından Atatürkün muvakkat kabrine çelenk konurken

Ankara 1 (Hususî) — Hatayın anavatana ilhakı münasebetile 23 Temmuzda Türkiyenin her tarafında büyük şenlikler yapılacaktır. Bilhassa Hatay vilâyetimizde bu şenlik daha canlı olacak, Hataydaki şenliklerde halkın bulunmasını temin etmek üzere galib bir ihtimale göre 20 Temmuzda Ankara ve İstanbuldan muhtelif trenler tahrik edilecektir.

Hergün

Hatay davasının sonu

Yazan: **Muhittin Birgen**

Hatayın Türkiyeye iadesi münasebetile Hariciye Vekilimizin Millet Meclisinde verdiği kısa, fakat etraflı izahatı ve onu müteakib hatiblerin nutuklarının ve bilhassa aziz adaşımın yüksek belâğatini dinliyenler veya okuyanlar anlamışlardır ki Hatayın Türkiyeye kat'î surette iadesi evvelâ Türkiye tarihinin mühim bir hâdisesidir. Oraya ilk defa olarak askerlerimiz girerken de söylemiştim ki bu hâdise: «Salibin girdiği yere hilâl bir daha giremez» tarzındaki eski bir Avrupa kaidesinin cenaze merasiminden başka bir şey değildir. Son hâdise ise bu cenazenin resmî işini tamamlamış oluyor. Demek ki Hatayın istirdadı sade millî bir misak siyasetinin yüzde yüz tahakkukunu değil, ayni zamanda Türkiye ile dünya medeniyeti arasındaki siyaset münasebetlerine iki asırdan fazla bir zaman zarfnıda hâkim olan menhus bir prensibin yıkılıp gitmesidir.

Hatay mukavelelerinin tetkiki arasında şunu da gördük: Fransa ile Türkiyenin karşı karşıya geçerek üzerinde aylarca münakaşa etmiş oldukları mevzu her iki taraf için de çok güzel işlenmiştir. Dostluğu kantarla, alış verişi de miskalle ölçen eski Türk sözü burada da kendisini göstermiş, Fransa Hataydan çıkarken alması mümkün ve caiz olan her şeyi almış, Türkiye de verilmesi caiz olmıyan hiç bir şeyi vermemiştir. Pazarlık çetin olmuş, münakaşa uzun sürmüş, fakat neticede her iki taraf ta oyunda berabere kalan iki pehlivan gibi birbirlerinin ellerini sıkarak dost kalmıştır. Hattâ dost kalmakla da iktifa etmiyerek Avrupada günden güne davasını genişletmekte olan sulh ittifakı sahasında bayraklarını yanyana dikmişlerdir.

★

Hatay davasının bu suretle neticelenmesi iki türlü bir zaferdir. Evvelâ Türkiye, istemiş ve almış olduğu için tam bir siyasî zafer kazanmıştır. Fakat bu, ayni zamanda iki Avrupa milletinin birbirlerile akıl ve mantık dairesinde konuştukları zaman geç ve güç te olsa neticede gene anlaşabileceklerini iddia eden sulh dili ile konuşma ve sulh yolile uzlaşma prensibinin de parlak bir muzafferiyetini teşkil etti. Milletlerin anlaşmaları ve uzlaşmaları için mutlaka silâh kullanmak lâzım gelmediğini gösteren bu misal, temenni edelim ki, bütün davaların halli için bir ölçü ve nümune olsun. Bu nümuneyi verirken Türkiyenin de, Fransanın da devlet adamları cidden büyük bir medenî cidal kudreti gösterdiler. Onlar da vermek istemediklerini mutlaka almak için uğraşmak vazifesile ortaya atılan Türk devlet adamları, başta Atatürk ve İsmet İnönü oldukları halde dostça ve medenice bu müçadeleyi devir devir ileri sürüp götürdüler.

Davayı hükûmet reisi olarak ilk defa ortaya atan İsmet İnönü, Millî Şef olarak tamamlamak vazifesile karşılaştığı zaman Hatayın mukadderatını kat'î surette halledecek olan son ve en müşkül devirlerin geldiğini görmüştür. Bu müşkül devrin bütün siyasî faaliyetlerini idare etmek vazifesi de bu defa Başvekil olarak doktor Saydam ve Hariciye Vekili olarak Saracoğluna düştü. Yorucu, üzücü, hattâ yıpratıcı müzakereler ve münakaşalar arasında nihayet bu devreyi de geçirdik. Şimdi iş son merasime kalmış, yani sıra idaresinin doğrudan doğruya cümhuriyet valisi tarafından deruhde edilmesine gelmiştir. Kısa bir zaman içinde bu iş te tamamlanmış olacaktır.

Fransızlar derler ki: «Her iyi biten şey iyidir» Hatay bu Fransız sözünün de doğrulğunu gösteren bir misal oldu. Başladığı zaman her iki taraf için de binbir müşkülât ile çevrilmiş görünen bu davanın bu suretle neticelenmesi cidden ve yarın için bütün Avrupaya ümid ve ferah verici bir hâdisedir.

Toprak alıp vermek ve nihayet dost kalmağı ve hattâ müttefik olmayı bilmek marifettir. Bu marifeti bilhassa Türk devlet adamları, bu davanın son safhasında, gösterdiler.

Muhittin Birgen

Resimli Makale: ≡ Gören insan, görmiyen insan ≡

İnsan hiç bir zaman ne sandığı kadar mes'ud, ne de korktuğu kadar bedbaht değildir, yalnız saadeti de, felâketi de mantığından ziyade hissi ile ölçtüğü için daima aldanır. Saadet bahsinde hayal sukutuna uğrar, felâket bahsinde ise maneviyatı sarsılır.

Saadeti görmekte pembe gözlük, felâkete bakmakta kara gözlük, her ikisini ölçerken his terazisi ve hükümde mübalâğa bizi mutlak surette uçuruma sevkeder. Hakikati görmiye, korkmadan, yanılmadan ona bakmıya alışınız. Hakikî vaziyetinizi bilmek, o vaziyette kurtulmanın ilk tedbiridir.

SÖZ ARASINDA

İstanbullu baba - oğul Ermenilerin davası

Londrada yerleşmiş olan İstanbul Ermenilerinden petrol kralı Kalost Gülbenkyan, oğluna karşı açtığı davayı kaybetmiştir. Oğlu Nobar Gülbenkyan, babasının hissedar bulunduğu Irak petrollarından aldığı kârdan yüzde 5 temettü taleb etmiş; Kalost, oğluna bu temettüü fazlasile ödediği iddiasında bulunmuş, fakat Nobar, bazı vesikalarla aksini isbat ettiği için davayı kazanmıştır.

Burada Nobar Gülbenkyanın vaktile İranın Londra ticaret ateşesi iken çıkardığı resmi görüyorsunuz.

Cezaya çarpılan bir hayır sahibi

İngilterede Hamptel'li bir hayır sahibi, 19 senedenberi kendi hususî otomobilini, kendi parasile bir hastane otomobiline ifrağ ederek, yolda raslادığı yaralıları ve parası olmıyan hastaları, bedava olarak hastaneye taşımaktadır. Şimdiye kadar da bu hizmetleri uğrunda otomobili ile 86 bin kilometre yol katetmiştir.

Geçenlerde bir hastane önünde otomobilini muayyen hadden fazla beklettiği için para cezasına çarptırılan hayır sahibi:

«— Buna düpedüz kepazelik derler. Ben pîr aşkına çalışıyorum. Cezam kat'iyet kesbedecek olursa, bu zevkimden kendimi mahrum edeceğim» demiştir

Hergün bir fıkra

Kutuptur

Bir muharrirden bahsediliyordu. Ercümend Ekrem Talu:

— O bir kutuptur!

Dedi. Sordular:

— Erdi mi?

— Erdiği için değil, soğukluğundan ötürü söylüyorum.

Dünyanın en Çirkin heykeli

Dünyanın en büyük heykeltraşı diye anılan Epstein'in iki tonluk çirkinlikler şaheseri diye anılan Adem isminde bir heykel yaptığını, bu yüzden san'at âleminde büyük dedikodular uyandırdığını burada yazmıştık. Heykeltraşın bir İngiliz gazetecisine bildirdiğine göre, bu garib heykeli beğenen bir müşteri çıkmış ve satın almıştır. Fakat Epstein, ne müşterisini tanımakta, ne de eserinin kaça satıldığını bilmektedir.

İndiana hapishanesinde

Amerikada İndiana'da hapisanelerin birinde müthiş bir boğuşma olmuş ve üç mahkûm gardiyanlar tarafından vurularak öldürülmüştür. Hâdise şöyle cereyan etmiştir:

Hapisane idare heyeti azasından Madam Jonies isminde bir kadın iki arkadaşile birlikte, mutad teftişlerini yaparken, öldürülen üç mahkûm, anî bir hücumla kadının yüzüne, kollarının içinde gizledikleri bir kamçı ile vurarak onu bayıltmışlar, kolundan sürükliyerek, idare odasına sokmuşlar; gardiyanların hareket etmesine meydan vermeden içeriden kapıyı kilidlemişlerdir. Başgardiyan kapı ardından nasihatlerde bulunarak: «Açınız, kadını teslim ediniz!» demişse de para etmemiş ve mahkûmlar:

«Kadını bir şartla serbest bırakırız, bize dokunmıyacağınızı, otomobil, silâh tedarik edeceğinizi ve yol verip de buradan kaçmamıza göz yumacağınızı vâdetmelisiniz. Yoksa kadını elimizdeki kasab bıçaklarile öldüreceğiz!» cevabını vermişlerdir.

Gardiyanlar, sözü uzatarak, mahkûmları oyalarken, beri taraftan da, hapisaneye muhafazaya memur polisler yetişmişler, anî bir hamle ile kapıya yüklenerek içeri girmişler ve uzunca süren bir çarpışmadan sonra üç mahkûmu da ölü olarak yakalamışlardır. Hâdisenin kahramanı kadın da hafif yara almıştır.

Londrada müthiş Bir yangın

Londrada Site'nin tam göbeğinde 41 senedenberi ilk defa olarak müthiş bir yangın zuhûr etmiş; tam 151 dakikada önüne geçilebilen bu âfette birçok ardiyeler, mağazalar, yazıhaneler kül olmuştur. Zarar ve ziyanın miktarı bir buçuk milyon Türk lirası tahmin olunmaktadır. Yangını, tethişçilerin çıkardığı sanılmaktadır. Hâdise mahalline gelen 400 itfaiye neferi büyük bir gayretle çalışarak yangının genişlemesini önlemişlerdir. Yükselen alevler o kadar yakıcı ve hararet o derece şiddetli idi ki, hususî tahaffuz âletine malik olmıyanlar yangın mıntakasından 30 metre uzakta durmak mecburiyetinde kalmışlardı. Yangında 6 kişi hafifçe yaralanmış; insanca zayiat kaydedilmemiştir.

Sözün kısası

Denizle alâkamız

E. Talu

Dün deniz bayramı idi. Meslekleri denizle ilgili olanlar bugünü lâyık olduğu gibi tes'id ettiler. Lâkin gönül isterdi ki onların bu sevincine halk ta iştirak etsin.

Aziz yurdumuz Hopadan İskenderuna kadar birkaç denize birden hâkim bulunduğu halde, vatandaşlarımızın çoğu gemiyi duvarda, suyu da bardakta görmeyi seven takımdandır.

Halbuki, tarihin bize öğrettiğine göre biz denizci bir milletiz. Ecdadımızın gök bayrağı, daha sonra da al sancağı Asyanın göbeğinden Avrupanın en ileri sınırlarına ulaştırırken, gemicilerimiz de denizlere dehşet salmışlardı.

Hattâ Meksikada hâlâ mebzulen mevcud izlere nazaran, yeni dünyaya Kristof Kolombdan çok evvel, Türk kaptanlarının ayak basmış oldukları anlaşılır.

Cihan deniz tarihinde, bizim Barbaroslarımızın, Turgudlarımızın, Pirî Reislerimizin, Piyalelerimizin isimleri ile şehamet menkıbeleri altın bir hâle gibi durur.

Şu hâlde, halkımızın denize karşı alâkasızlığı kabili izah değildir. Sahil şehirlerimizde ve meselâ İstanbulda kara sporlarına verdiğimiz ehemmiyetin onda birini deniz sporlarına vermiyoruz.

Daha garibi, İstanbulluların ekseriyeti yüzmek bilmez. Sıcak günlerde plâjlara hücum edenlerin belki de yarısı, denize girmek için değil, kızgın kumların üzerine uzanıp güneş banyosu yapmak maksadile oralara gidiyorlardır.

Denizle alâkamızı mutlaka artırmalıyız. Allahın bize bahşeylemiş olduğu nimetlerin içerisinde kadrini lâyıkile bilemediğimiz bir odur. Halbuki ondan her bakımdan istifade edebiliriz. Deniz aşkı aşkların faydalı olanıdır. Kürek çekmek, yüzmek, balık tutmak, yelken kullanmak gibi fırsat buldukça yapabileceğimiz deniz sporları sıhhatimizin üzerinde iyi tesirler bırakır.

Sonra yaz tatillerimizi kahve köşelerinde, şehrin boğucu muhitinde geçireceğimize, millî vapurlarımızın ucuzluğundan istifade ederek kendi denizlerimizde ve kendi sahillerimizde kısa ve lâkin çok zevkli seyahatler yaparak geçirmeğe neden heves etmiyoruz?

Deniz sevgisini bilhassa çocuklarımıza aşılamalıyız. Tâ ki bir gün gelsin, deniz bayramı hususî bir tören değil, umumî bir bayram olsun!

E. Ekrem Talu

Kaymakamlar arasında nakil ve tayinler

Ankara [illegible] (Hususî) — Açık olan İpsala kaymakamlığına Trakya umumî müfettişliği evrak müdürü Hamdi Sönmez, Meriç kaymakamlığına Siyasal Bilgiler mezunlarından Dikmen nahiye müdürü Ahmed Akdil, Şarkışla kaymakamlığına emniyet memurlarından Muhterem Vefa, Ermenak kaymakamlığına Karşıyaka nahiye müdürü İbrahim Nabi, Beypazarı kaymakamlığına eski Şarkîkaraağaç kaymakamı Bedii Güven tayin edilmiştir.

TAKVİM

TEMMUZ		
Rumi sene 1355 — Haziran 19	2 — Resmî sene 1939	Arabi sene 1358 — Hızır 58

PAZAR

GÜNEŞ S.	GÜNEŞ D.	Ce. Evvel 14	İMSAK S.	İMSAK D.
4	38		2	13
8	48		6	28

	Öğle S.	Öğle D.	İkindi S.	İkindi D.	Akşam S.	Akşam D.	Yatsı S.	Yatsı D.
Z.	12	18	16	18	19	45	21	47
E.	4	38	8	34	12	—	2	02

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Arkadaşlarımızdan biri bir buz dolabı alacaktı. Birkaç gün sağa sola baş vurdu, en iyi markanın hangisi olduğunu anlamıya çalıştı. Kararını verince de o markayı satan müesseseye gitti:

— Kalmadı, ne vakit geleceğini bilmiyoruz, cevabını verdiler.

Arkadaşımız çaresizlik karşısında ikinci derece telâkki ettiği markayı satana baş vurdu, oradan da ayni cevabı aldı.

— Sebeb?

— Elimizde dolar yok, Amerika parası olmayınca getirtemiyoruz da ondan.

Hikâye evvelce de anlatmış olduğumuz hikâyedir. İhracat mallarımızın kıymeti beynelmilel kıymetlerin fevkindedir. Fevkinde olunca satamıyoruz, satamayınca elimize ecnebi parası girmiyor, istediğimizi alamıyoruz. Bu vaziyette bilhassa serbest dövizli ecnebi memleketleri ile ticarî münasebetlerimiz üzerinde bir defa daha düşünmek zaruretine biz inanıyoruz, ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Almanlar Polonya ve Moravya hududuna yeniden asker yığdılar

Taymis gazetesi Almanyanın Danziği içeriden zapta çalışacağını bildiriyor

Londra 1 (Hususî) — Danzig'de yapılmakta olan askerî hazırlıklar, artık gizlenemiyecek bir vüs'at ve mahiyet iktisab etmiştir.

Şehirdeki Nazi makamları, hususî otomobil, kamyon, at ve diğer nakil vasıtalarını müsadere etmekle beraber, Polonyalılarla herhangi bir hâdise çıkarmamak için, azamî teyakkuzla hareket etmektedirler.

Danzig'den Şarkî Prusyaya giden yol, sivil seyrüsefere kapatılmış ve münhasıran askerî nakliyata tahsis edilmiştir.

Alman sübayları Danzig'de

Bugün, muhtelif rütbelerde birçok Alman sübayı da Danzige gelmiştir. Bunlar, yeni teşekkül eden gençler kıtaatının kumandasını deruhde edeceklerdir.

20 Alman tayyaresi

Diğer taraftan bir turne yapmak bahanesile 20 Alman tayyaresi de Danziğe gelmiştir. Serbest şehirde mevcud askerî kıt'aların sayısı da günden güne artmaktadır.

Hududlarda tahşidat

Londra 1 (Hususî) — Polonya gazetelerine göre iki Alman askerî fırkası, Moravya ve Polonya hududunda tahşid edilmiştir.

Bu tahşidat, Polonyada büyük bir endişe uyandırmıştır.

Diğer taraftan Alman «Königsberg» kruvazörünün, önümüzdeki Ağustos ayında Danzig'i ziyaret edeceği bildirilmektedir.

İngilterenin yardımı

Londra 1 (Hususî) — Varşovadaki İngiliz maslahatgüzarı, bugün Polonya hariciye nazırı Bek'i ziyaret ederek, Danzig vaziyetinin yeni inkişafları hakkında görüşmüştür.

Bek, daha evvel Polonyanın Danzig mümessilini kabul etmişti.

Londranın resmî mahfellerinde teyid edildiğine göre, Polonyanın istiklâl ve mülkî tamamiyetine karşı - her ne vesile ile olursa olsun tecavüz yapıldığı takdirde, İngiltere hükûmeti derhal Polonyanın yardımına koşacaktır.

Askerî hazırlıklar

Varşova 1 (A.A.) — Polonya gazeteleri, Danzig âyanı tarafından ittihaz edilen tedbirlere ve bilhassa gönüllü kıt'aları vücude getirmek için tevessül ettiği tedarikâta dair şu tafsilâtı vermektedir:

Geçen gece, vapurlarla Danzig'e büyük kamyonlar getirilmiş ve bunlar sivil halka yasak edilen Bishofsberg'e sevkolunmuştur.

Almanya Danzigi içeriden zapta çalışacak

Londra 1 (A.A.) — İngiliz matbuatı vaziyetin bütün vehametini anlamakta ve fakat bütün İngiliz efkârı umumiyesinin Daladye ve Halifaks'ın nutuklarını müttehiden müsaid bir surette karşılamış olmasının İngiliz milletinin vaziyetin icab ettireceği her türlü icraatı evvelden kararlaştırdığına delil olduğunu kaydeylemektedir.

Times gazetesinin siyasî muharriri, Almanyanın Danzigi içeriden zapta çalışacağını bildirerek bu suretle vaziyette hasıl olacak vehameti kaydeylemekte ve İngiliz hükûmetinin buna nasıl karşı koyacağını izah etmektedir.

Alman hükûmetinin kullanacağı usul ne olursa olsun Danzigi Almanyaya ilhak veya muahedeleri nakz için yapılacak herhangi bir teşebbüs derhal daha vahim bir vaziyet ihdas edecektir. Fransız ve İngiliz hükûmetleri hattı hareketlerini sarih bir surette bildirmişlerdir. Bu hususta şüphe mevcud olamaz. Her ikisi de Polonyaya karşı olan taahhüdlerini tamamen ifa edeceklerdir.

Türk ticaret filosu 220 bin tonilâtoya yaklaştı

Münakalât Vekili Ali Çetinkaya denizciler bayramı münasebetile radyoda bir hitabede bulundu

Ankara 1 (Hususî) — Muhaberat ve Münakalât Vekili Ali Çetinkaya denizciler bayramı münasebetile bugün radyoda mühim bir hitabede bulunmuştur.

Vekil hitabesinde 1 Temmuzun bütün kıymet ve mânasını tebarüz ettirmiş ve Lozandan evvel deniz ticaret filomuzun ancak 50 tonluk ufak bir filo olduğunu söyliyerek demiştir ki:

Sahillerimiz Hopa gerisinden İskenderun ilerilerine ve İğneadadan İnoz'a kadar uzanmakta ve tarihin her devrinde dünyanın en büyük ticaret hareketlerine yol vermiş olan Boğazlar Türkün mutlak hâkimiyeti altında bulunmaktadır.

Cümhuriyet devrinde denizciliğimizin gösterdiği inkişafı kaydeden muhterem Vekil sözlerine şöyle devam etmiştir:

Bugünkü Türk ticaret filosu 220 bin tonilâtoya yaklaşmıştır. Bundan 30 bin ton kadarı tamamile mücedded gemilerdir. Pek yakın âtide de ayrıca 20 bin tondan fazla yeni geminin mevcudlara iltihakı mukarrerdir. Bu suretle genç ve zinde Türkiye Cümhuriyeti hükûmeti eski İmparatorluktan devren almış olduğu filoyu beş misli çoğaltmış ve son seneler zarfında bunun bir misli yeni gemi sipariş etmiştir.

Ali Çetinkaya hitabesini şöyle bitirmiştir:

Aziz Atamızın ve Millî Şefimizin Cümhuriyet rejimi ile milletimize açtıkları büyük medeniyet yollarında vakar ve temkin ile ilerliyen genç Türk denizciliğinin millî gayeyi bu sahada da tam bir surette tahakkuk ettireceği muhakkak ve mukadderdir. En büyük hatlarımızdan köylerimize kadar sahillerimizin her köşesinde feragat ve mesleklerine tam bir merbutiyetle çalışan denizci kardeşlerimize ve ailelerine 1 Temmuz bayramlarını muhabbetle kutlular ve kendilerine muvaffakiyetler ve saadetler dilerim.»

Mehmet Spahonun cenaze merasimi

Belgrad 1 (A.A.) — Mehmed Spahonun cenaze merasimi dün öğleden sonra Bosna-Sarayda yapılmıştır. Merasime başvekil Çvetkoviş, hükûmet erkânı, bir çok meb'uslar ve birkaç bin kişilik bir kalabalık iştirak etmiştir.

Bu münasebetle biraç hatib ve bu meyanda başvekil söz söyliyerek Spahonun feyizli olan siyasî hayatında vücude getirdiği eserlerden bahsetmiştir.

Alman Hariciye Nazırının mutemedi Fransadan uzaklaştırılıyor

Paris 1 (Hususî) — Bazı Fransız ve İngiliz gazetelerine göre, Alman hariciye nazırı Ribbentrop'un mutemedi olan ve bir müddettenberi Pariste yerleşmiş bulunan Abetz isminde bir Almanın, Fransa topraklarında ikametmeti muvafık görülmemiş ve derhal uzaklaşması için kendisine tebligat yapılmıştır.

Bulgaristanda seylâb felâketi

37 kişi öldü, 50 kayıp var, 700 ev harab oldu

Sofya 1 (A.A.) — Bulgar ajansının aldığı son haberlere göre, seylâb felâketinin bilânçosu şudur:

37 ölü, 50 kadar kayıp, 250 ev tamamile yıkılmış, 450 ev oturulamıyacak hale gelmiştir. Ziraî mahsulât ciddî hasara uğramıştır. Büyük miktarda hayvan telefatı vardır.

Maddî hasar yekûnu 100 milyon leva kadardır.

Ankaradaki at yarışlarında bir hâdise

(Baştarafı 1 inci sayfada)

sis edilen 3500 liralık mükâfat verilmemiştir.

Buna sebeb mezkûr hayvana Pol adlı bir Alman jokeyi tarafından Dopping aşısı yapıldığı iddiasıdır.

Bu aşı ile hayvan şuurunu kaybederek müthiş bir süratle yarışa devam etmiş ve müsabakayı bu suretle kazanmıştır.

Atın salyası Yüksek Ziraat Enstitüsü profesörlerinden birine derhal muayene ettirilmiş ve aşının yapıldığı tahakkuk etmiştir. Islah encümeni tahkikata devam etmektedir.

Kara Kule

16 ncı asırda İstanbula gelen Bohemyalı Baron Wratislavın maceraları

Pek yakında "Son Posta,, da

ingiliz - Rus görüşmeleri

Yeni teklifler Moskovada tetkik ediliyor

Londra 1 (Hususî) — Moskovadaki İngiliz ve Fransız sefirlerile hariciye nezaretinin fevkalâde mümessili Vilyam Strang, bugün Sovyet hariciye komiseri Molotof'u ziyaret ederek, Londra ve Paristen almış oldukları son talimat mucibince, yeni bir formül teklif etmişlerdir.

İngiliz, Fransız mümessillerile Molotof arasında cereyan eden görüşme 2 saatten fazla sürmüştür.

Yeni tekliflerin mahiyeti hakkında henüz hiçbir haber sızmamıştır.

Molotof, bu teklifleri Politbüro'nun (kabinenin siyasî komitesi) tetkikine arzedecektir. Sovyet cevabının yakında verileceği temin edilmektedir.

Bulgar Başvekili 5 Temmuzda Berline gidiyor

Sofya 1 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Başvekil Köseivanof, 5 Temmuzdan 7 Temmuza kadar resmen Berlini ziyaret edecektir. Ayrıca başvekil ile beraber Bulgar gazetecilerinden mürekkeb bir grub da Berline gitmektedir.

Yeni bir gemimiz denize indirildi

Berlin 1 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Bugün öğleden sonra Rostokda, Neptün tezgâhlarında yolcu ve eşya nakliyatına mahsus salon vapurunun denize indirilmesi töreni yapılmıştır. 2800 tonilâtoluk olan bu gemi, Türkiyenin sipariş ettiği dört geminin sonuncusudur.

Basın Birliğinin Fevkalâde kongresi

Ankara 1 (A.A.) — Dahiliye Vekâleti alâkadarlara yaptığı bir tamim ile 14 Temmuz 1938 tarihli ve 351 numaralı basın birliği kanununun muvakkat meddesinin -A- fıkrası mucibince fevkalâde kongrenin Temmuzun onuncu Pazartesi günü saat 10 da Dahiliye Vekâletinde toplanacağını bildirmiştir. Fevkalâde kongre bu toplantısında basın birliği idare heyetleri ile haysiyet divanlarını seçecektir. Resmî gazeteler hariç olmak üzere bütün diğer gazete ve mecmuaların murahhasları kongreye iştirâk edebileceklerdir.

Vilâyetlerden gelecek olan murahhaslar Vilâyetce kendilerine verilecek fotoğraflı ve tasdikli birer vesikayı göstermek suretiyle Vilâyet merkezi istasyonlarından ücretsiz bilet alabileceklerdir.

Ankara 1 (Hususî) — Basın kongresine 150 aza iştirak edecektir.

Siyaset Aleminde

Siyaset âleminde bir şakavet

Yazan: **Selim Ragıp Emeç**

Bundan birkaç gün evvel İtalyan hariciye nazırı Kont Ciano ailesinin gazetesi olan Telegrafonun memleketimiz hakkında yaptığı bir takım densizlikleri mevzuu bahsetmiştim. Hatayın anavatana iltihakı münasebetile gene bir İtalyan gazetesi olan Messageronun son hezeyanlarına da birkaç satır tahsis etmek zaruretinde kalıyorum.

Şu noktaya bilhassa işaret etmek lâzımdır ki İtalyan matbuatının bir müddettenberi memleketimiz hakkında ileri, geri yazdıkları yazılar, matbuatımız tarafından tamamen afakî olarak mukabele görmüş ve husumet hududu ile nezaket sınırı arasındaki fark hiç bir zaman gözönünden uzak tutulmamıştır.

Fakat son zamanda şuur ve mantık hududunu aşan bazı yazılar karşısında, itina ile muhafaza ettiğimiz bu nezaketten ayrılmamak için hakikaten cebri nefs etmek mecburiyetinde kalıyoruz. Çünkü bu neşriyat o derece cür'etkârane ve küstahça yapılıyor. Size, bugün bunun bir misalini daha göstererek siyasi şakavetin nerelere kadar götürülebileceğini isbat etmiş olacağım. Hatay anlaşması münasebetile adını zikrettiğim Messageroya göre bu anlaşma, Fransanın taahhüdlerine hiyanetten başka bir şey değilmiş.

Ankarada Franklen Buyyon ile 1921 de yapılan anlaşmayı hiç bir suretle nazarı dikkate almıyan bu gazete, iki noktadan, bu anlaşmalara müdahale etmek hak ve vaziyetinde bulunuyormuş. Bunun birincisi, Süfera konferansı tarafından Türk arazisi üzerinde İtalyaya tanınan hukuk bakımından, ikincisi de İtilâf devletleri yüksek konseyine iştirak etmiş devletlerden biri olmak sıfatile. Bu sebeble Fransanın, İtalyan muvafakatini almadan, Suriyeye aid araziden bir kısmını terketmesi, bu devletin beynelmilel taahhüdlerini açıkça inkâr etmiş. Bu tempoya uygun olarak bir hayli türrühat savuran Messageronun sözüne hitam verirken kendisini kaptırdığı tafrafuruşluk arasında bir de bu şekilde bir tehdid vardır:

«Türklerle Fransızlar rahat rahat bir iş yaptıklarını sanıyorlarsa aldanıyorlar ve bunu anlamakta gecikmiyeceklerdir.»

Dedim ya! Siyasî sahada cür'etin ve küstahlığın bu derecesine ender rast gelinir. Messagero ve onun gibilere bu münasebetle söyliyeceğimiz şudur:

Haleb orada ise arşın burada. Gel de al boyunun ölçüsünü!

Filvaki bu şekilde konuşmak bizim için zevkli bir şey değildir. Fakat siyasî sahada da argodan hoşlananlara başka şekilde karşılık vermek maalesef kâr et -

(Devamı 11 inci sayfada)

Sabahtan Sabaha

Neş'e mi, işkence mi?

Milletleri karakterlerine göre neş'eli ve durgun diye ikiye ayırmak mümkündür. Meselâ İngilizler ruhan ağırdır. Fransızlar çok hareketli ve neş'elidirler. Almanların zevk ve neş'eleri geç hareket eder. İtalyanlar çok ve çabuk heyecan duyarlar. Bulgarlar ağırdır. Rumenler neş'elidir. Sofyadan geçenler eğlence hayatının darlığını görürler Bükreşe gidenler akşam olunca her kahvenin önünde küçük bir çalgı heyeti toplandığına şahid olurlar diyebilirim ki Romanyanın en küçük köyünde bile her akşam millî havaları, dans havaları çalan bir müzik vardır.

Bu tasnifte bizim yerimiz nedir? Neş'esi taşkın bir cemiyet miyiz, yoksa zevk ve eğlenceyi ağır ağır tatmak istiyen bir millet miyiz? Millî seciyemizin en bariz vasfı şüphe yok vakardır. Ruhan hovardayız. Fakat hayatımızda ciddî olarak tanınmışız. Yalnız tasnifte ağır ve ciddî milletler arasında yer almamız radyonun ve hoparlör denen baş belâsının icadından evvele aiddir. Memlekete hoparlör girdiğindenberi ahlâkımız, tabiatimiz, zevkimiz, her şeyimiz değişti. Günün hiç bir saati yok ki her köşe başında açılan aile bahçelerinden şarkı sesleri fışkırmasın. Avrupanın en neş'eli milleti olarak saydığım Romanyada müziksiz köy, sokak ve kahvehane yok gibidir. Her akşam her köşede müzik vardır. Fakat dikkat ediniz, her akşam, diyorum. Günün bütün saatleri herkes işinin başındadır. Bahçelerde, kahvelerde çıt olmaz. Bizde aile bahçeleri sabahtan başlıyarak gece yarılarına kadar gürültü fışkırıyor. Başını dinlemek için sayfiyeye giden biçareler gündüz uykusuna yatan hastalar, sükûnet arıyan sinirliler bu fasılasız hoparlör gürültüsünden perişan olsalar bile aile bahçeleri müşteri avlamak gayretile plâk eskitmekten çekinmiyorlar. Acaba millî zevkimizde sahiden değişiklik mi oldu? Yalnız akşamları eğlenmek bize az mı geliyor? Bir iki saatlik musiki bizi kandırmıyor mu? İstanbulun valisi bir doktor sıfatile hoparlör hastalığına bir teşhis koysa!

Burhan Cahid

Satiye binası tahkikatı neticeye doğru gidiyor

Mevkuf Denizbank erkânının evlerinde, iki mevkuf avukatın da ev ve yazıhanelerinde aramalar yapıldı

Satiye yolsuzluğu tahkikatı, birçok safhalardan geçerek, neticeye doğru seyretmektedir.

Dün de gerek müddeiumumilik, gerekse tahkikatın süratle inkişafında büyük gayret gösteren 4 üncü sorgu hâkimi Sami, hâdise etrafında incelemelere devam etmişlerdir. Satiye şirketi evrakı üzerinde tetkikat yapan ehlivukuf heyeti de, mesaisini dün bitirmiştir. Ehlivukuf, raporunu hazırlamakla meşguldür; Pazartesi gününe kadar hazırlıyarak, sorgu hâkimliğine tevdi edecektir. Diğer taraftan vukuf ehlinin de gördüğü lüzum ve taleb üzerine, yolsuzluk etrafında bazı yerlerden, bu arada muhtelif şirketlerden müzekkere ile sorgu hâkimliği hâdise etrafında, malûmat istemiştir.

Bundan başka, yeniden hâkim kararile mevkuflardan Yusuf Ziya Öniş, Malik Kevkeb, Tahir Kevkebin ikametgâhlarile, İsmail İsa ve Atıf Ödülün ikametgâh ve yazıhanelerinde arama yapılmıştır. Elde olunan evrak, mühürlenerek, sorgu hâkimliğine sevkedilmiştir.

Aramalar müddeiumumilik başmuavini Senuhinin idaresinde, müddeiumumilik 1 inci tetkik bürosu şefi Sabri, 2 nci tetkik bürosu şefi İhsan, müddeiumumî muavinlerinden Turgud ve Celâl taraflarından yapılmıştır.

Evlerinde arama yapılan maznunlar Pazartesi günü yeniden sorgu hâkimi tarafından muvacehe edilecekler, müsadere olunan evrak ta bu sırada açılarak, tetkik edilecektir.

Poliste :

Bir amele 8 metre yükseklikten düştü

Bakırköyünde Kürkçü sokağında 24 numaralı evin önünde elektrik tellerini tamir eden amele Sefer, 8 metre yüksekliğindeki teli kesmekte iken düşmüş ve ağır surette yaralanmıştır. Yaralı berayi tedavi hastaneye kaldırılmıştır.

Bir adam kayığa binerken denize düştü

Kadri adında biri, Kasımpaşa iskelesinde Yunusun idaresindeki sandala binmek isterken müvazenesini kaybederek denize düşmüştür. Kadri, etraftan yetişenler tarafından kurtarılmıştır.

Kuyuya düşen bir çocuğun bacağı kırıldı

Büyükderede Çavuş sokağında oturan kibrit fabrikası işletme müdür muavini Hayrinin 8 yaşındaki oğlu Tevfik, bahçede oynarken üzeri açık bulunan kuyuya düşmüştür. Kaza neticesinde Tevfiğin bir bacağı kırılmıştır.

Vapur düdüğünden ürken beygirler arabayı devirdiler

Süleymanın idaresindeki beygir arabası köprü üstünden geçerken, vapur düdüğünden ürken beygirler arabayı devirmişlerdir.

Kaza neticesinde arabacı Süleyman yere düşerek yaralanmış, berayi tedavi hastaneye kaldırılmıştır.

Bir otomobil köprü üstünde bir adama çarptı

Şoför Yaşarın idaresindeki 2062 numaralı otomobil, köprü üstünden geçerken Sadeddin adında birine çarparak yaralamıştır.

Yaralı hastaneye kaldırılmış, suçlu şoför yakalanmıştır.

Vapurdan düşen kütük bir hammalı yaraladı

Şamandırada bağlı bulunan Yunan bandıralı Belkiyon vapuruna ceviz kütükleri yüklenirken, kütüklerden biri hammal İbrahimin bacağına düşerek yaralamıştır.

Yaralı, berayi tedavi Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Bir çocuk duvardan düşüp yaralandı

Kumkapıda oturan Sacidenin 4 yaşındaki oğlu Fikret, 1 buçuk metre irtifaındaki duvardan düşüp yaralanmıştır.

Yaralı çocuk berayi tedavi hastaneye kaldırılmıştır.

Patates yiyen bir kadın zehirlendi

Kadirgada 40 numaralı evde oturan Mari, bakkaldan patates alarak pişirip yemiş ve az bir müddet sonra zehirlenme alâimi göstermiştir. Mari, berayi tedavi hastaneye kaldırılmıştır.

Bir elektrik kablosu kontak yaptı

Şişlide Perihan sokağında 58 numaralı evin üzerindeki havaî elektrik kablosu kontak yapmış, bir kaza vukuuna meydan verilmeden söndürülmüştür.

Şehir işleri:

Vali Cihangir yollarını teftiş etti

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lûtfi Kırdar, yeniden ve büyük bir kısmı asfalt olarak yapılmakta olan Cihangir yollarını teftiş etmiştir. Bundan sonra Cihangirin Ege bahçesini gezmiş, şehircilik mütehassısı mimar Prost'un nâzım plânında da yer tutan buranın, aile bahçesi şeklinde kalmasını muvafık görmüştür. Yolların inşasına büyük bir faaliyetle devam edilmektedir.

Müteferrik:

Şehircilik mütehassısı Parise gitti

Şehircilik mütehassısı Prost, dün Parise hareket etmiştir.

Prost, Pariste 1 ay kadar kaldıktan sonra tekrar memleketimize dönecektir.

Toplantılar :

Bakırköy Halkevinde sergi

Bugün Bakırköy Halkevinde bir resim sergisi açılacaktır. Sergi hergün 10 dan 12 ye ve 13 ten saat 20 ye kadar gezilebilecektir.

Açık Teşekkür

Annemizin vefatı münasebetile cenazesinin kaldırılması ile defninde hazır bulunmak, evimize teşrif etmek, mektub ve telgraf göndermek suretlerile kederimize iştirak ve taziye etmek lûtfunda bulunan muhterem dostlarımıza sonsuz teşekkür ve saygılarımızı sunarız.

Hayriye Akat
Cemil Uybadın

Yeni neşriyat

Tüberküloz — Dr. Tevfik Sağlam, Tevfik İsmail, İhsan Rifat Sahar, Fazıl Şerefeddin tarafından üç ayda bir çıkarılan tıb mecmuasıdır. 4 üncü sayısı intişar etmiştir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Şehzadebaşında: (İ. Hakkı), Eminönünde: (Necati Ahmed), Aksarayda: (Ziya Nuri), Alemdarda: (Esad), Beyazıdda: (Asador), Fatihte: (Vitali), Bakırköyünde: (Merkez), Eyübde: (Eyübsultan).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklâl caddesinde: (Kanzuk), Tepebaşında: (Kinyoli), Taksimde: (Taksim), Tarlabaşında: (Nihad), Kurtuluşta: (Necdet), Beşiktaşta: (Vidin).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:

Kadıköyünde: (Hüsnü, Rifat), Üsküdarda: (Selimiye), Sarıyerde: (Nuri), Adalarda: (Halk).

Tramvay ve elektrik işletmelerini belediye idareye başladı

Tramvay, Tünel ve Elektrik işletmesi umum müdürlüğü dünden itibaren fiilen belediyeye geçmiştir.

Umum müdürlük hizmetinde bulunan Münakalât Vekâleti memurlarının işletmedeki vazifeleri dündan itibaren nihayet bulmuş ve umum müdürlüğe Mustafa Hulki getirilmiştir.

Devir ve teslim işi azamî bir hafta sürecektir. Bununla beraber, işletme ıslahatı dün sabahtan itibaren belediye hesabatına dahil edilmiştir.

İşletme kadrosunda bilâhare bazı tebeddülât yapılarak, kadroya yeni bir şekil verilecektir.

Çamlıcanın imarına ehemmiyet veriliyor

Çamlıca mıntakasının Turistik bir hale getirilmesi için belediyece karar verilmiştir. Bu maksadla Kısıklı civarındaki korulardan birinde bir otel ve gazino inşa edilecektir. Bu otel ve gazinonun her türlü konforu haiz bir şekilde gayet modern olmasına bilhassa ehemmiyet verilecektir.

Büyük masrafa mütevakkıf olan bu inşaat için, Üsküdar Tramvay Şirketi ile Şirketihayriye idaresi belediye tarafından yapılacak masrafa iştirak edeceklerdir.

Tarık Özerengin doktor oldu

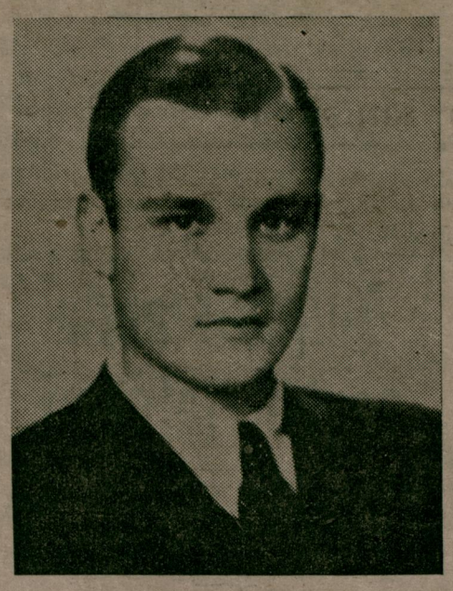

Kıymetli sporcumuz, ve memleketimizin en iyi hakemlerinden, gazetemiz spor muharriri Tarık Özerengin yapmakta olduğu tıb tahsilini muvaffakiyetle bitirmiş ve doktor olmuştur.

Spor muhitinde dürüst ve temiz bir nam kazanmış olan genç doktorumuza, yeni atıldığı hayatta muvaffakiyetler diler, ilim sahasında da başarılar temenni ederiz.

EGE TİYATROSU
Nuri Genç Dur ve arkadaşları
2 Temmuz Pazar günü gündüz Üsküdar İnşirah bahçesinde
Sipere Yat - Dört Çihar
Akşam Yenişehir aile bahçesinde
ÖLÜM YOLU
Murad Şamil varyetesi

İSTANBUL HALK TİYATROSU
Kenan Güler ve arkadaşları
Bugün gündüz Üsküdar Bağlarbaşı Hale bahçesinde
Bugece Kadıköy Yeldeğirmeni bahçesinde
ZÜPPELER vodvil 3 perde

Naşit Özcan - Ertuğrul Sadi Tek
birlikte
Ortaköy - Emek bahçesinde
Bugece
BALAYI
Vodvil 8 perde
okuyucu Aysel

EKONOMİ

Bir heyetimiz ticaret anlaşması yapmak üzere Fransaya gidiyor

Yeni anlaşmanın Fransa ile on senedenberi azalan dış ticaretimizi artıracak hükümleri ihtiva edeceği muhakkak görülüyor

Memleketimizle Fransa arasında yeni bir ticaret anlaşması akdedileceğini yazmıştık. Yeni anlaşma hakkında Fransa hükûmetile müzakerelerde bulunmak üzere evvelki gün şehrimize gelen Ticaret Vekâleti müsteşarı Hamid Nazmi ve dış ticaret müdürü Celâl bugün Parise hareket edeceklerdir.

Memleketimizle siyasî ve askerî bir anlaşma akdeylemiş olan Fransa ile, bu sıkı rabıtalarla hemahenk olacak yeni bir iktısadî anlaşma akdedileceği ve 10 senedenberi mütemadî bir tenakus görülen karşılıklı ticaretimizin yeniden inkişafı imkânlarını temin edecek hükümlerin kararlaşacağı muhakkaktır.

Filhakika Fransadan 10 sene evvel 27,5 milyon liraya yakın olan ithalâtımız mütemadî bir sukut arzederek 2 milyon liradan noksana inmiştir.

Ayni suretle bu memlekete olan ihracatımız da 19,5 milyon liradan 4,75 milyon liraya düşmüştür.

Her iki memleketin mütekabilen dış ticaretlerinde görülen bu azalış, ihraç maddelerimizin dünya piyasalarından yüksek oluşundan ileri gelmekte ise de, ithalâtı da ayni şekilde yüksek fiatlarla almakta olduğumuza göre, bu memleketle yapılacak anlaşmada bu ve diğer tâli müşkülleri bertaraf edecek formüllerin bulunacağı şüphesizdir. Bu anlaşmanın yeni ihraç mevsiminden evvel akdine çalışılarak sene içinde Fransaya mühim ve eski senelere yakın bir miktarda ihracat yapılması imkânlarının temin edileceği ümid edilebilir. Daha evvel şehrimiz piyasalarında tetkikat yapan, ithalâtçı ve ihracatçı firmalarla temaslarda bulunan İktısad Vekâleti müfettişleri, tüccarlarımızın da mütalealarını almışlar ve bütün imkânları tesbit etmişlerdir.

Şehrimizdeki fabrikatorlar yarın toplanıyor

Yarın şehrimizdeki deri, mensucat, kontrplâk, madenî eşya, çikolâta, lâstik, trikotaj fabrikatorlar vesair sanayi erbabı öğleden evvel Sanayi Birliğinde bir toplantı yapacaklardır.

Toplantıda 100 den fazla işçi çalıştıran sınaî müesseselerin açacakları işçi kurslarının müfredat programı hazırlanacak ve İktısad Vekâletine gönderilecektir.

Yerli mallar sergisine iştirak edecek firmalar artıyor

Yerli mallar sergisine iştirak edecek firmalar paviyonlarını tutmuşlardır. Şimdiye kadar kibrit inhisarı, şehrimizdeki mensucat fabrikaları, Adapazarı ahşab inşaat fabrikası, çimento fabrikaları, Nurkalem, kontrplâk, ipekli mensucat, çorab, fanilâ, trikotaj, kauçuk ve lâstik fabrikaları, madenî eşya sanayicileri, Sümer, Eti, İş Bankaları, Devlet Ziraat Kurumu iştirakleri bildirmişlerdir.

Bu sene Maarif Vekâletinin sergide açacağı neşriyat paviyonu da büyük hususiyetleri ihtiva edecektir.

Bu sergide halkın okuma zevkini artırmak maksadile Vekâletçe yüzde 20 tenzilâtlı kitab satışı yapılacaktır.

İzmir fuarına İstanbul Ticaret Odasının iştiraki

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası bu seneki İzmir fuarında İstanbulun memleket dahilindeki iktısadî, sınaî, ticarî mevkiini, ithalât ve ihracattaki payını, devlet vergilerine iştirak miktarını ve bu hareketlerin yayılış tarzını gösterir istatistikler hazırlamıştır.

Bu malûmat ayrıca grafiklerle de tesbit ve mukayeseli bir şekilde gösterilecektir.

Kavun ve karpuz ihraç edilecek

Karabiga kooperatifi bu sene küllî miktarda kavun ve karpuz ihracı için hazırlıklara başlamıştır.

Bu sene Bigadan fazla miktarda bakla ihracı için alınan tedbirler semere vermiş ve 3,000 ton kadar kuru bakla istihsal edilmiştir. Bu mahsul dış piyasalara ihraç edilecektir.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiatları 1 - 7 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5.9275	5.9275
Nev - York	126.62	126.62
Paris	3.355	3.355
Milâno	6.6575	6.6575
Cenevre	28.525	28.525
Amesteradm	67.215	67.215
Berlin	50.815	50.815
Brüksel	21.525	21.525
Atina	1.0825	1.0825
Sofya	1.56	1.56
Prag	4.33	4.33
Madrid	14.03	14.03
Varşova	23.8625	23.8625
Budapeşte	24.8325	24.8325
Bükreş	0.905	0.905
Belgrad	2.8925	2.8925
Yokohama	84.605	84.605
Stokholm	80.525	80.525
Moskova	23.3925	23.3925

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	—	—
» » II »	—	—
» » I vadeli	—	—

BUGÜN **LALEDE**
1 - Kadınlar Hapishanesi
Viviane Romance
2 - Görünmeyen Haydutlar
Chester Morris - Bruce Cabot
3 — En yeni Metro Jurnal
Bugün 11 ve 1 de tenzilâtlı matineler
Yaz tarifeleri: 20 - 25 - 30 K.

İstanbul İcra Hâkimliğinden:

Yeni Postane yan sokağında Alyanak Hanı altında 1-3 numaralarda eczayi tıbbıye ticaretile iştigal eden Mehmed Galib İnelin konkordatosu için komiser tayin edilen avukat Atıf Ödül'ün işlerinin takibe avukatlık kanununun 107 nci maddesi mucibince İstanbul Barosu avukatlarından 1054 sicil sayılı avukat Ekrem Kulen tayin edildiği anlaşıldığından buna istinaden Ekrem Kulenin komiser tayinine ve keyfiyetin usulen tebliği ve ilânına karar verildi. (18976)

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1 — Kurumumuzun önümüzdeki kış mevsiminde kalörifer tesisatı olan binaların kalöriferle kalörifer tesisatı olmıyan ibanların kok kömürü sobasile 195 gün müddetle ısıtılması kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedel «23340» lira ve muvakkat teminat % 7,5 dır.

3 — İhale 8/7/939 tarihine tesadüf eden Cumartesi günü saat 11 de Rektörlük binasında müteşekkil komisyon tarafından yapılacaktır.

4 — Daha fazla izahat ve parasız şartname almak istiyenlerin Enstitü Daire Müdürlüğüne müracaatları. «2490» «4532»

MEMLEKET HABERLERİ

Kandırada keten istihsalâtı artıyor

Piyasada gandi kumaşlarının benzerini istihsal eden bu havalide bir fabrikaya lüzum görülüyor

Kandıradan bir görünüş

Kandıra (Hususî) — Türkiyede en ziyade keten ekilen bölge Kocaeli vilâyetidir. İzmit körfezile Karadeniz arasında İstanbul boğazına doğru uzanan umumiyetle tebeşirli arazide en fazla yetişen mahsul ketendir.

Kandıra kazasının bir kısmı ise keten tohumundan çıkan bezir yağını yer. Bu yağ köylüleri vücudca fevkalâde kuvvetlendirir. Köylülerimiz ve halk tamamen kendi dokudukları sert keten bezlerinden elbiseler giyerler. Bir kısım mahallerde giyilen, dokuma itibarile biraz kaba olmakla beraber gayet dayanıklı ve orijinal elbiseler hep Kandıra (keten kumaşlarından) yapılmıştır. İstanbulda gandi adile yâdedilen ecnebi kumaşlarına müşabih Kandıra keten kumaşları çok rağbet görmektedir. Bu yaz mevsimi için keten kumaşlarımız üstün bir kalitede piyasaya çıkmıştır. Bu kumaşların başlıca müşterisi Mısır, Suriyedir. Çünkü kumaşlar orijinal ve sağlam olmakla beraber ayni zamanda kendisine has bir zarafet taşımaktadır.

Kandıralılar, kendi kumaşlarını seve seve giymektedirler. Kazamız dahilinde mevcud bütün köyler hariçten elbise giymezler, kendi dokudukları keten kumaşlarından imal edilmiş elbise giyerler. Bir takım elbise 4-6 liraya çıkar. Yazın bunaltıcı sıcaklarında bu elbiseler serin tuttuklarından çok itibar görmektedir.

Kocaeli ketenciliği Cümhuriyet devrinde azamî inkişafa başlıyarak 937 senesinde 3.000.000 kilo keten tohumu 1,200.000 kilo keten elyafı elde edilmiş, tohumun kilosu 8-13 kuruşa, elyafın kilosu da 20-30 kuruşa kadar satılmıştır.

938 yılındaki istihsal 4,250,000 kilo keten tohumu, 2,000,000 kilo keten elyafı elde edilmiş olup bununla beraber seneden seneye fiatlardaki tezayüd müstahsilin yüzünü güldürmektedir. Ketenlerimizin bilhassa Almanya tarafından külliyetli miktarda siparişlerile karşılaşması neticesinde Kandıra ketenciliğinin istikbali çok parlaktır.

Köylü fabrika istiyor

Köylü tarlasında kemale gelen mahsulü gerek toplama ve gerek tohumu sapından ayırma, bilâhare demetlerini suda ıslatıp yıkama, tokmaklama, kurutma ve iplik bükme gibi bir takım, bin bir meşakkatle yapılan ameliyeler halihazırda en basit ve iptidaî vesaitle icra edilmekte olduğundan Avrupadan bu işler için basit fakat modern makineler getirtilerek köylüye bir kredi ile tevzi olunursa, köylünün tarımı olan bu ketencilik ve dokumacılığı ekonomik bakımdan hakikaten bir servet membaı olacaktır.

Keten istihsalâtının her sene artmakta olduğunu nazarı dikkate alarak keten fabrikası küşadı gayet münasib ve müsaid görülmektedir. Elde edilen mahsul fabrikayı idare edecek kadar verimlidir. Ziraat Vekâletinin son zamanlarda keten ziraatini dikkatle takib ettiğini görerek Ziraat Vekâletinin yüksek alâkalarını halk namına bir memleket vazifesi biliriz.

Divrik orta okulunun tetkik gezisi

Divrik, (Hususî) — Orta okulumuz 25/6/939 Pazar günü Etibank demir madenini ziyaret etmişlerdir. Bu gezinti çok yerinde ve güzel olmuştur. Dönüşlerinde Etibank memurları tarafından teşyi olunmuşlardır.

Evlenmek istiyen 123 yaşında bir ihtiyar

123 lük ihtiyar Osman

Gümüşhacıköy (Hususî) — Resmini gönderdiğim Osman her hafta başı köyünden kasabanın pazarına atla iştirak eden 123 yaşında dinç bir ihtiyardır. Kendisile görüştüğüm zaman henüz çıktığı pazarın hesabile meşguldü. Resmini çekmeme müsaadesini isteyince tereddüd etti. Gazetede kendisini vatandaşlara tanıtacağımı söyledim.

— Öyle ise razı oldum oğul, siz beni evlendirseniz bile bir şey demem, dedi.

Dişleri yeniden çıkan Osmanın yegâne derdi de bekârlıktır. Vaktile evlenmezse kendisinden yakınlarda bekârlık vergisi alınması ihtimali olduğunu söylediğim zaman:

— Vergi vereceğime o para ile şöyle canlı kanlı bir hatun alırım oğul dedi.

Divrikte şiddetli yağmurlar

Divrik, (Hususî) — Kazamızda birkaç gündenberi yağmurlar mebzulen yağmaktadır. İki gün evvelisi saat 12 den 14 de kadar devam eden bir buçuk saatlik yağış neticesinde kasaba ortasındaki dereyi sel basmıştır. Bu esnada derede demir cevheri toplamakta olan arabacı 55 yaşlarındaki Sivaslı Hasan at ve arabasiyle beraber sele katılmış, bir kilometre kadar bir mesafede şiddetli sel akıntısında kaldıktan sonra bir ağaç köküne takılarak canını kurtarmış, atları ise sel akıntısı ile 4 kilometre gittikten sonra kasabanın alt tarafında halkın yardımı ile kurtarılmıştır. Hasan hafif yaralıdır.

Samsun Halkevinin temsilleri

Samsun, (Hususî) — Samsun Halkevi gösterit şubesi geçen Pazartesi günü Vedad Ürfinin bu sene C. H. P. Genel Sekreterliğince kabul edilen «Beyaz baykuş» adlı eserini oynamış ve eser büyük muvaffakiyet kazanmıştır. Eserin başrolünün bizzat muharrir tarafından deruhte edilmiş olması, temsile ayrı bir hususiyet vermekte idi. Temsilde başta vali olmak üzere askerî ve sivil erkân, vali muavini, belediye reisi, memleketin bütün ileri gelenleri ve limanımızda bulunan Hamidiye mekteb gemisi komutan ve zabitan heyeti bulunmuştur. «Beyaz baykuş» piyesi üç gece oynanarak 3000 yurddaş tarafından seyredilmiştir. Eserde roller, doktor, muharrir, tacir, memur ve muhtelif meslek mensubları tarafından deruhte olunmuştu. Resmimiz, piyeste başrollerden birisini oynıyan doktor Adnan Serteri, doktor rolünde ve gene piyeste başrolü oynıyan Bayan Gönül ve küçük Ülkü ile bir arada birinci perdenin bir sahnesinde göstermektedir. Küçük Ülkü, dört yaşında olmasına rağmen eserde büyük alkışlar toplıyan müstesna bir muvaffakiyet göstermiştir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

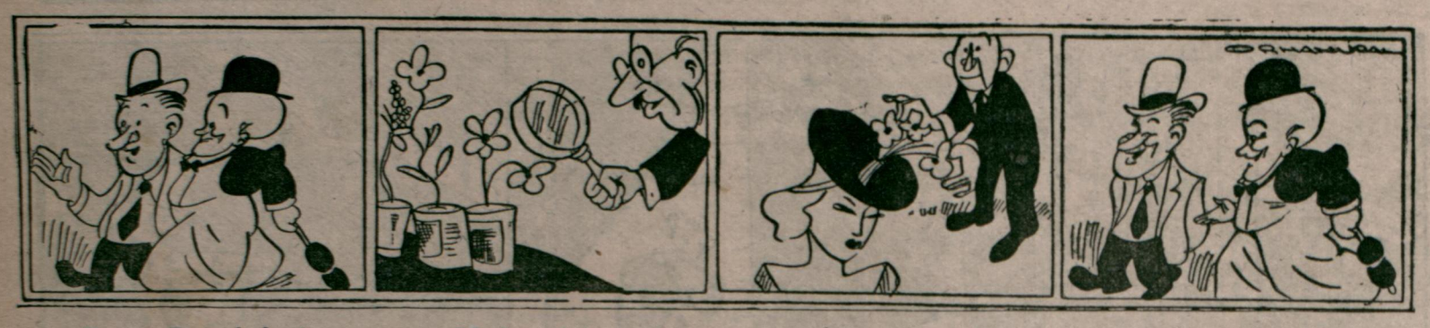

— Hasan Bey, haberin var mı, bizim komşu...

... Meşhur doktor bir ziraat mütehassısı iken...

... İşi kadın şapkacılığına döktü...

Hasan Bey — Ne şaşıyorsun yahu, kadın şapkalarının çiçek, yahud sebze bahçelerinden farkı mı kaldı?

Menemen ovasında sulama işleri

Ova tamamen sulandığı gün Ege pamuk rekoltesi iki misli artacaktır

İzmir (Hususî) — Garbî Anadolu ovalarının sulanması için meydana getirilmekte olan tesisat, Nafia Vekâleti su işleri kontrol teşkilâtı tarafından sıkı surette kontrol edilmektedir. Müstahsilin, tarlasını sulamak üzere asırlardanberi çekmekte bulunduğu su sıkıntısı, yakın zamanda nihayet bulacaktır. Menemen ovasında tetkikat yapan bir İsveçli mütehassısın dediği gibi yalnız Menemen ovası sulandığı gün Ege pamuk rekoltesi iki misli artacaktır.

Menemen ovası sulama tesisatı faaliyeti ilerlemiştir. Emirâlem boğazında bir regülâtör yapılarak su seviyesi 3 metre yükseltilmektedir. Bu suretle ovayı dolduracak sular 11 kilometre ilerledikten sonra ana kanaldan taksim kanallarına ulaşacak ve ova tamamen sulanacaktır.

Regülâtörün temelleri makamında kullanılmak üzere on bir metre derinlikte çakılacak palplanjlar Avrupadan getirtilmiş ve çakılmağa başlanmıştır. Regülâtör altı ay sonra faaliyete geçecek vaziyette hazırlanacaktır. Öte taraftan kanalların inşa faaliyeti bir hayli ilerlemiştir.

Bir milyon 100 bin liraya çıkacak olan Menemen ovasının sulanma tesisatı işini mühendis Basri, Cemal Cım ve Hâmid yapmaktadır. İnşa faaliyeti bir hayli ilerlemiştir. Menemen ovasının sulama tesisatı 940 yılı Cümhuriyet bayramında merasimle açılacaktır.

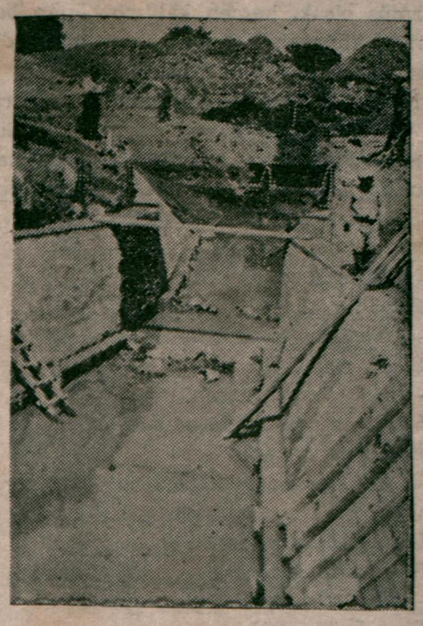

Menemende ana kanal inşaatından bir görünüş

Çorlunun çalışkan bir gazete müvezzii

Çorlu (Hususî) — Resmini gördüğünüz Şerefeddin Çorlunun çalışkan müvezziidir. Bayiden gazeteleri koltukladığı gibi dükkân dükkân, ev ev ve mahalle mahalle dolaşarak abonelerinin gazetelerini bırakır. Kasaba dışına çıkarak istasyon, inşaat ve hattâ yakın köylere kadar gider, gazete ve okuma severleri günlük yurd ve dünya havadislerinden haberdar eder ve bu yüzden ekmeğini çıkaran Şerefeddin Çorlunun yegâne gazete müveziidir.

Amasyada bir çocuk sülük tutturulma yüzünden öldü

Amasya (Hususî) — Vermiş köyünden Hasan oğlu Mehmed adında on beş yaşında bir çocuk, mahiyeti meçhul bir hastalığa yakalanmış ve hastalığın sülük tutulmak suretile önü alınacağı bir koca karı tarafından çocuğun ebeveynine tavsiye edilmiştir. Bunun üzerine çocuğun muhtelif yerlerine on, on beş sülük birden yapıştırılmış ve sülükler hastanın kanını bir haylı emdikten sonra birer, ikişer düşmüşlerdir. Fakat sülüklerin hâsıl ettiği yaralardan kan bir türlü durmamış ve çocuk şehre getirilerek hastaneye yatırılmışsa da birkaç saat sonra ölmüştür. Sülük tutan koca karı hakkında takibat yapılmaktadır.

Divrik madeninde amele buhranı

Divrik (Hususî) — İlkbahardanberi işlemeğe başlayan demir madeninde faaliyet artmıştır. Ancak cevherin istasyona nakli geri kalmaktadır. Bunun sebebini de amelesizlikte aramak lâzımdır. Çünkü bu madende amele yevmiyesi 70 ile 80 kuruş arasındadır. Bu ise amelenin ihtiyacını karşılayamamaktadır. Diğer taraftan yevmiyeler de muntazam olarak verilmediği için amele işinde kalmamaktadır.

Edirne Ticaret Müdürlüğü

Mes'ud Şarman

Edirne (Hususî) — Merkezi Edirne olmak üzere teşkil edildiğini bildirdiğim Mıntaka Ticaret Müdürlüğü faaliyete başlamıştır. Mıntaka Müdürlüğüne tayin edilen Mes'ud Şarman İktısad ve Ticaret mektebinden ulûmu âliye ve ticaret diplomasile neş'et etmiş güzide elemanlarımızdandır.

Evvelce İzmir Ticaret Müdürlüğünde Bursa, Samsun, Trabzon İktısad Müdürlüklerile Dördüncü Umumî Müfettişlik İktısad Müşavirliğinde İktısad Vekâleti Kredi işleri Müdürlüğünde son olarak da Trakya Umumî Müfettişliği İktısad Müşavirliğinde bulunmuşlardır.

Mıntaka Ticaret Müdürlüğü memurluğuna da Sabri Ertürk tayin edilmiştir.

Dört sene mütemadiyen bir batında ikiz çocuk doğuran elli yaşında bir Türk anası

Kızılcahamam, (Hususî) — Kızılcahamama bağlı Karacaüren köyünün Çakal mahallesinden Seyid Ali efendi oğlu yetmiş yaşında Raşidin eşi Molla Durmuş kızı elli yaşlarında Kizban şimdiye kadar her sene dört defa birbiri üzerine doğurmuş ve her doğuruşunda da biri kız, diğeri oğlan olmak üzere hep ikiz çocuk dünyaya getirmiştir. Bu çocuklardan şimdiye kadar dördü yaşamamış ve diğer dördü sağ kalmıştır. Şayanı hayrettir ki bu Türk anası şimdi gene hamile bulunmaktadır. Herkes bu doğacak çocukların evvelkiler gibi biri kız, diğeri oğlan olarak mı dünyaya gelecekleri merakla beklemektedirler.

Hâdiseler Karşısında

EKMEK

Biz ona her şeyden fazla ehemmiyet verirdik:

— Nimet!

Derdik.

... Nanı aziz!

Derdik. Aziz olduğu için de yere düşürmekten çok sakınırdık. Kaza ile düşürmüş olsak, hemen kaldırır, öpüp başımıza koyarak kabahatımızın affini dilerdik.

Minimini kırıntılarını, elmas tanelerini toplıyan bir kuyumcunun itinasile yerden toplar, ve tek üzerine basılmadan kuşların yiyebilmeleri için tahtaboşa, pencere içlerine bırakırdık.

★

— Ekmek çarpsın ki!

Sözü en büyük yeminimizdi?

— Yediğim ekmek helâl olmasın!

Sözü, en büyük ahdimizdi.

— Eli ekmek tutsun!

Sözü, en büyük duamızdı.

Bize yan bakanı:

— Benim ekmeğimi sen mi veriyorsun!

Diye istihfaf ederdik.

Bizi hakir görene:

— Ben ekmeğimi taştan çıkarırım!

Diye övünürdük.

★

Böyle olduğu halde ekmeğin hamuru ayakla yoğurulurdu. Fırından çıktıktan sonra, fırın tablakârlarının üzerlerinde pabuçla dolaştıkları tezgâhlara atılırdı. Fırına giden müşteri ekmek istediği zaman, tablakâr birkaç tanesini mıncıkladıktan sonra bir tane seçer uzatırdı. Müşteri de mıncıklar, beğenirse alır, beğenmezse tablakârdan bir başkasını isterdi.

★

Ekmek nedense kâğıda sarılmazdı. Ya yazma mendil içine konulur, ya koltuğa alınır, yahud da çamurlu prasa saplarının bulunduğu zembile atılır, eve getirilirdi.

★

Günün birinde medeniyet bu işe müdahale etti, artık ekmek hamuru ayakla yoğurulmuyor, ve fırından çıktıktan sonra kâğıda sarılıyordu.

— Çok şükür evde ağırlanan ekmek fırında da ağırlanıyor!

Diye sevinmiştik.. fakat sevincimiz çok sürmedi. Son günlerde, hamuru yeniden ayakla yoğurmaya başlamadılar amma, fırından çıkan ekmeği kâğıda sarmak âdetinden vazgeçtiler. Ekmek gene mıncıklana mıncıklana müşteriye veriliyor, ve gene eskiden olduğu gibi açık olarak koltuk altında evlere götürülüyor.

Ekmeği kâğıddan çıkarmak çok geri bir hareket oldu. Biran evvel bu işi halletmeliyiz!

İsmet Hulûsi

Bunları biliyor mu idiniz?

Felemengin müstemlekeleri...

Küçük Felemenk devletinin en muazzam müstemlekelere malik bulunan bir devlet olduğunu biliyor mu idiniz? Felemengin müstemlekeleri dünyanın en vâsi, en zengin müstemlekeleridir.

Amerikadaki müstemlekeleri Felemenk Güyanı namı diğeri Surinamdır.

Felemenk Antilles adaları.

Asyadakiler şunlardır:

Cava ve Madura adaları.

Sumatra, Bali, Lombok adaları.

Cesim Borneo kıt'asının mühim bir kısmı.

Celebes ve Moluk adaları.

Timor ve Yeni Gine.

Felemengin müstemlekelerinin mesahai sathiyesi iki milyon murabba kilometreden fazladır. Nüfus miktarı 62 milyondur.

Müstemlekelerdeki demiryollarının uzunluğu 8000 kilometredir.

İşte küçük Felemengin büyük müstemlekeleri!..

Mezopotamya kaç danedir?

Fırat ile Dicle nehirleri arasında bulunan mıntakaya Mezopotamya denildiği malûmdur. Bu kelimenin manası «nehirler arasında bulunan memleket» demektir.

«Yakınşarktaki «Mezopotamya» dan maada dünyada iki «mezopotamya» daha vardır. Biri Afrikadadadır. Niger ile Bani nehirleri arasındadır. Diğeri Ameika kıt'asında Uruguay ile Parana arasındadır.

GÖNÜL İŞLERİ

İki zevceli erkek:

Bay «K. A. İ.» ye:

— İki evliyim, diyorsunuz. Anlayamdık. Türkiyede Allaha şükür taaddüdü zevcat yoktur. Eski devirden bir nümune iseniz gönül bahsinde yeriniz olmamak lâzım..

— İki kadın yekdiğerinin vücudlerinden habersizdirler, fakat şimdi iki sini de ayrı ayrı evlerde yaşatmanın imkânı yok. cümlesini de ilâve ederek akıl danışıyorsunuz. Hatanın cezasını çekmek zamanı gelmiş olacaktır.

Şu bedbaht kadınların ikisini de vakit varken yeniden mes'ud birer yuva kurmak imkânına terketseniz ne olur? diyeceğim geliyor amma doğrusu tereddüd ediyorum.

★

Bir eski, bir yeni hikâye.

Bay «R. X» in pek yumuşak başlı bir genç olduğunu tahmin ediyorum:

— Evlendik, karım benim nüfuzumdan ziyade ailesinin nüfuzuna tâbi kaldı ve daima ailesinin sözile hareket etti, diyor.

Bu «R. X» in ilk dakikadan itibaren çok yumuşak bir eldiven içinde çelikten bir ele malik olamadığını gösterir.

— Aradan zaman geçti. Karım benden habersiz bir çocuk düşürme ameliyesi neticesinde hastalandı, ayrıldık. cümlesini ilâve ediyor, ve hastalığın kendisine de geçip geçmediğinden şüphesi olduğunu söylüyor. Merak etmesin, bu çeşid hastalıklar kadından erkeğe geçmez. Hattâ verem bahsinde dahi erkeğin aşılanması için hususî bir kabiliyete malik olması lâzımdır. Maamafih merakı büsbütün izale etmek için küçük bir tahlil yaptırtmak kâfidir.

«R. X» tekrar evlenmek hevesinde, bir genç kıza rastgeliyor, bu genç kız iyi tahsil görmüştür. Ve maalesef biraz da hoppadır. Sonra bana dahi garib gelen fikirleri vardır. Ve Bay «R. X» soruyor:

— Bu kızla evlensem mes'ud olabilir miyim?

Asla ihtimal vermem. Birinci tecrübeden sonra bu okuyucuma lâzım olan zevce kendisinden daha yumuşak başlı, bilhassa daha az tahsilli bir kızdır. Unutmıyalım ki, genç kızda fazla tahsil, muayyen bir görgü, bir aile terbiyesi ve manevî hazım kabiliyeti ile müterafik olmazsa ekseriya menfi netice verir.

TEYZE

Samsunun 73 lük yaman avcısı

Avcı Ahmed vurduğu domuzlardan birile

Samsun, (Hususî) — Samsunda ötedenberi avcılığa büyük bir merak vardır. Domuz avları bilhassa çok eğlenceli olur ve bu merak, domuz mükellefiyetine dahil köylerimize çok yardım eder. Şehirde mevcud avcılar klübü her hafta muntazaman av gezileri tertib etmekte ve bunlardan iyi neticeler alınmaktadır. Samsun çok iyi avcılara da maliktir. Bunlar arasında meselâ resmini gördüğünüz avcı muhakkaktır ki ön safta gelir ve «avcıların babası» tâbirine lâyıktır. Ahmed bugün tam 73 yaşındadır ve elli seneden fazla bir zamandanberi devam eden avcılık merakı sönmek şöyle dursun, bilâkis artmıştır. Ona her zaman omuzunda tüfeği, üstünde avcı elbiseleri, av sahalarında raslamak mümkündür. Kuru kahve ticaretile iştigal eden Ahmed, vaktinin mühim kısımlarını av gezilerinde geçirdiği için ticarethanesini, bayanı idare etmektedir.

Kaşta çalışkan bir yol çavuşu

Kaş (Hususî)— Resmini gördüğünüz Muttalib Emiral, Kaş yollarının ikmalinde çok emeği geçmiş, emektar bir yol çavuşudur. Muttalib çavuş, vazife âşığıdır. Antalya Nafiası kendisini çok sevmekte ve en zorlu ve âcil işlerde, Muttalib çavuşu kullanmaktadır.

Kazamız yolları için azami fedakârlıkla ve tam bir sadakatle çalışan Muttalib çavuşu Kaşlılar çok sevmiştir.

Kızılcahamamda diplomasız bir dişçi yakalandı

Geçen gün Ankaralı Ahmed Saci isminde diplomasız bir dişçi Kızılcahamama gelmiş ve Çamlıdereli demirci Ömer isminde birisinin evine yerleşerek kadın, erkek birçok kimselerin dişlerini tedaviye başlamış, fakat birkaç gün sonra bir kadının dişlerini tedavi etmekte olduğu bir sırada cürmü meşhud halinde yakalanmıştır.

Mahkemelerde

Metresini yaralıyan Kemal dün tevkif edildi

Suçlu sorgusu sırasında metresini kadın arkadaşlarının yaralayıp kendisine iftira ettiklerini söyledi

Taksimde, sokak ortasında cereyan eden bir yaralama hâdisesi dün müddeiumumiliğe intikal etmiştir.

Hâdisenin suçlusu bulunan aşçı Kemal iddia edildiğine göre, kendisini terkeden eski metresi Nazife Melâhati bıçakla, yüzünden ağır surette yaralamıştır. Buna da sebeb, Melâhatin Kemalin yanına artık dönmek istemeyişidir.

Yakalanarak adliyeye sevkedilen maznun dün yapılan isticvabında, vak'ayı inkâr ederek, şunları anlatmıştır:

— Ben, kat'iyen Melâhati bıçakla yaralamış değilim. Bu işi her halde bir başkası, belki de Melâhatin kadın arkadaşlarından biri yapmış olacak. Suçu, benim üstüme yüklediler. Mesele bu. Yoksa, benim böyle bir vak'adan haberim dahi yok. Melâhatin beni terketmesi ve benim kendisile yeniden münasebat tesisine çalışmam da, yalan. Metresimi kovan asıl benim. Hâlâ peşimden gelen ise, o. Aleyhimdeki iddia, sadece iftiradan ibarettir.

Müddeiumumilik, Kemal hakkında ilk tahkikat açılmasına karar vermiş ve kendisini 4 üncü sorgu hâkimi Saminin huzuruna çıkartmıştır.

Hâkim, maznunu sorguya çektikten sonra, tevkifine karar vermiştir.

Yaralı Melâhat, hastaneye kaldırılarak, tahtı tedaviye alınmıştır.

İzmirde iki kadını öldüren adam deli rolü yapıyor

İzmir (Hususî) — Kemerde Sürmeli sokakta umumî kızlardan Ayşe Münevver ve Naciyenin ölümile neticelenen cinayet davasına ağırcezada başlanmıştır. Katil Ali Osman adliye nezarethanesine getirildiği zaman üzerindeki elbiselerini yırtmış ve kendisini deli gibi göstermeğe yeltenmiştir. Suçlu sonuncu pantalonunu da parçaladığı için mahkeme heyeti huzuruna fanilasız, yalnız vücudünün alt kısmı bir çuval parçasına sarılı olarak çıkarılmış, tek kelime söylememiştir. Aitı jandarma neferi suçluyu zorlukla muhafaza edebilmiştir. Muhakemeye devam edilecektir.

Beraber yaşadığı kadını döven adam bir ay hapse mahkûm edildi

Meşhud suçlara bakan Sultanahmed 3 üncü sulh ceza mahkemesine, dün garib bir dövme davası intikal etmiştir.

Aksarayda oturan Yegâne, bir müddettenberi İbrahim isminde Safranbolulu bir fırın tezgâhtarı ile birlikte yaşamaktadır. Evvelki akşam, İbrahim eve döndüğünde, Yegâne sevgilisinin elinde bir alyans yüzük görerek, hayretle:

— Bu yüzük de, nereden çıktı? Evvelce yoktu, yoksa sen evli misin?

Diye sormuştur. İbrahim ise pervasızca şu cevabı vermiştir:

— Elbette evliyim ya. Ne sandındı? Karımla çocuklarım memlekette kaldılar. Yoksa, seninle evleneceğimi mi ummuştun?

Bu hitab, genç kadının onuruna dokunmuş ve ikisi arasında bir ağız kavgası başlamıştır.

Fazla hiddete kapılan İbrahim, Yegâneyi adamakıllı dövmüş ve üstelik bıçakla da üstüne yürümüştür.

Dün, bu hâdisenin duruşmasını yapan Sultanahmed 3 üncü sulh ceza hâkimi, neticede suçu sabit olan İbrahimi 1 ay 4 gün müddetle hapse mahkûm ve derhal tevkif etmiştir.

Bigada her mektebsiz köye bir eğitmen okulu yapılacak

Biga (Hususî) — Burada, mektebi olmıyan her köye bu sene yeni birer eğitmen okulu inşa edilecek, bu ders yılı başına kadar herhalde ikmal edilecek olan bu okullarda hemen tedrisata başlanacak, ve bu suretle kazada mektebsiz eğitmensiz hiçbir köy kalmamış olacaktır.

Krokileri, modelleri Maarif Vekâletinden gönderilen ve köyün en havadar, en göze görünür yerine kurulacak olan bu yeni okullar, yontma taşla ve örneğine göre inşa edilecek, taş bulunamıyan ova köylerinde kerpiçten yapılmasına da müsaade olunacaktır.

Köyün en değerli noktasını süsliyecek olan bu modern mekteblerin inşası için hükûmetçe beşer yüz lira nakdî yardım yapılacak, geri kalan masraflar da köy sandıkları tarafından tesviye edilecektir.

Bu yeni mekteblerin hepsi birer dersaneli olarak yapılacak, yanlarında ayrıca birer de öğretmen odası bulunacaktır. Her mektebin mevcud talebesi, nihayet 50 den fazla olmıyacak, köylerimizde bundan sonra bir ferd okuyup yazmadık kalmıyacak, dokuzdan on ikiye kadar her köy çocuğu mektebe devama kanunen mecbur tutulacak, aksi takdirde velilerinden para cezası alınacaktır.

Gümüşhacıköyde bir çocuk bahçesi yapılıyor

Gümüşhacıköy (Hususî) — Gümüşhacıköydeki müteşebbis münevver memurların ve öğretmenlerin önayak olmasile yerli zenginlerin ve uyanık halkın iştirakile kasabanın büyük parkında bir çocuk bahçesi yapılmasına karar verilmiş; lâzım gelen para, Halkevinde yapılan bir içtimada derhal temin edilmiştir.

Her hayırlı ve büyük işi devlet ve hususî bütçelerden beklemeğe alışmış olan bazı kimseler için iyi bir misal teşkil eden bu hareket, vilâyet ve komşu kazalarda da takdirlerle karşılanmış, büyük alâka uyandırmıştır.

Bir hafta zarfında bu hayırlı fikrin faaliyet sahasına intikali için lâzım gelen hazırlıklar da ikmal edilmiştir.

Plânları yapılmış olan muhtelif vasıtalar 300 den fazla çocuğu terbiyevî bir faaliyetin içine atacak ve sokaktan kurtaracaktır. İleride teşkilâtın genişletileceği de ümid edilmektedir.

iki ahbab çavuşlar: *Uykuda gezen mahkûm*

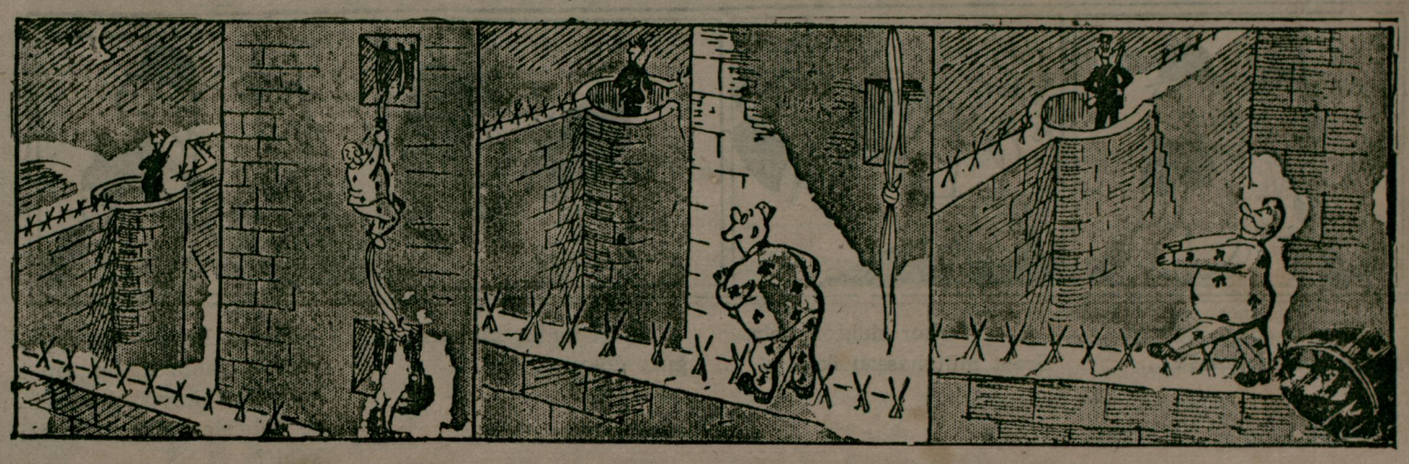

Alman ve İtalyanlar bize neden kızıyorlar?

Her halde İngiliz ve Fransızlarla birlikte yeni bir Viyana, yahud Roma seferine kalkışacağımızdan korktukları için değil, kendimizi ve diğer Balkanlıları muhtemel bir tecavüze karşı korumak üzere tedbir aldığımızdan dolayı hiddetleniyorlar.... Nasıl bir mantık, ne hak ve ne salâhiyetle?

Yazan: Emekli General H. Emîr Erkilet

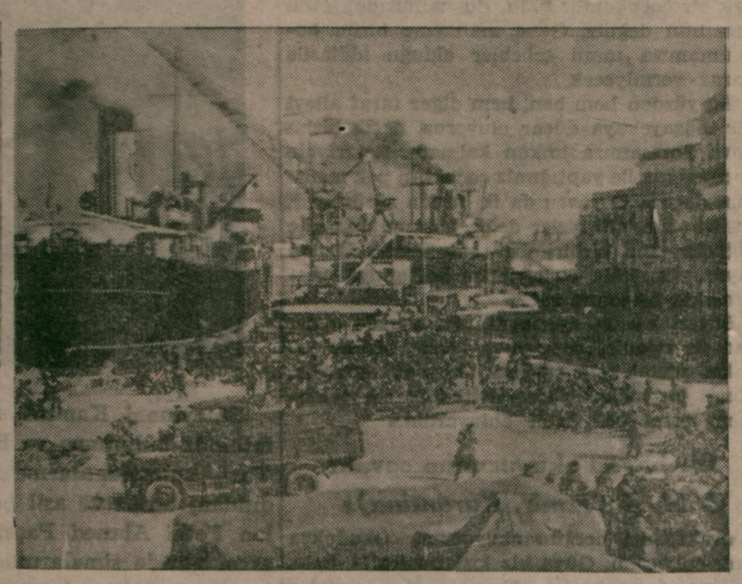

Vakta ki Almanya Çekoslovakyayı parçalamış, İtalya da Arnavudluğun hürriyet ve istiklâlini hiçe sayarak bu talihsiz toprakları işgal etmekten çekinmemiştir, işte o vakit birçok devletlerle beraber Türkiyenin de gözü açılmıştır.

Küçük veya zayıf milletler büyük ve kuvvetlilerin iştiha ve tecavüz hırslarını daima harekete getirmişlerdir; fakat zâf hiç bir zaman tecavüzü makul ve meşru gösterecek bir asıl, hak ve insanca bir sebeb olmamış ve mütecaviz daima mütecaviz kalmıştır.

Buna mukabil tecavüz emel ve hırslarına karşı daima bir birleşme ve korunma hareketi görülür ve bu her vakit makul ve meşru sayılır. Taarruza karşı, müdafaanın teşekkülü ne kadar tabiî ise müdafaaya karşı taarruzun tekevvün ve tecellisi o kadar aykırıdır. Bu itibarla bir milletin, meselâ, her ihtimale karşı silâhlanarak hududlarını tahkim etmesi ve bir tecavüz ihtimaline karşı dost ve müttefikler edinmesi eğer diğer milletlerin tenkid, taarruz ve tecavüzlerine vesile oluyorsa bunu sırf onların fena düşünce ve tehlikeli isteklerinde aramalıdır.

Yeni Türkiye, tabiatile sulhsever ve ister bir devlettir. Bunun da başlıca iki sebebi vardır: Birincisi onun kimsenin topraklarında gözü olmaması ve ikincisi bir çok cihetlerden kalkınmaya muhtaç olmasıdır. Bunları biraz izah etmiş olmak için meselâ diyebiliriz ki, Çanakkale ve Hatay meseleleri gerek mahiyet ve gerek bunların hallinde takib edilmiş olan metodlar itibarile hiç bir vakit Türkiye hesabına sert, kaba ve kırıcı bir ihtiras ve tecavüz hareketi olarak tavsif olunamazlar. Çünkü birincisi gibi ikincisinde de, ne başkalarına aid bir yeri almak vardı ve ne de diğer bir milletin istiklâl, hürriyet ve mevcudiyetini ihlâl etmek hareketi mevcuddu. Bundan başka maksada varmak için, takib olunan usuller barışı hiç bozmıyacak mahiyette idi.

Topraklarımızı ikiye bölen boğazlar nasıl müdafaasız kalabilir ve bir harb neticesi bile kaybetmediğimiz, Türklerle meskûn Hatay nasıl hududlarımız dışında kalmakta devam edebilirdi?! Biz her iki meselede yalnız haklı değil mağdur idik. Fakat ne olursa olsun gerek boğazların tahkimini ve gerek Hatayı geri almağı istemek revizyon, yani muahedelerin tashihini dilemek demek idi, ancak böyle bir taleb, haklı olduğu nisbette, barışa da münafi olmazdı; elverir ki hakkın müdafaa ve istihsalinde takib olunacak metod makul ve makbul olsun.

Onun için biz Türkler Almanların kalkınma, kurtulma ve Ren'i işgal hareketlerine ve nihayet Avusturyalılarla birleşerek millî birliklerini temin etmelerine daima muvafık ve müsaid bir nazarla bakmışızdır. Bizim bu hususlardaki samimî tenkid ve itirazlarımız belki ve ancak takib olunan dürüşt ve dolayısile tehlikeli metodlar için olabilirdi. Keza Almanlar aleyhine, Südetler meselesinden dolayı da tek bir Türk sadası yükselmiş değildir. Belki nihayet, az daha umumî bir harb koparabilecek olan Alman usulünden endişelenerek bunu makbul görmemişizdir. Alman Memelin işgalinde de duygularımız ayni kalmıştır. Fakat vakta ki Almanya, kendisine münkad bir Çeko - Slovakyayı parçalıyarak Bohemya ve Moravyayı almış, Slovakyayı da kendisine tâbi bir muhtariyet haline getirmiştir; keza Almanyaya dayanıp güvenen İtalya ne zaman ki Arnavudluğun hürriyet ve istiklâlini hiçe sayarak bu talihsiz toprakları işgal etmekten çekinmemiştir; işte o vakit, bir çok alâkadar milletler ve devletler gibi, Türkiyenin de gözünün açılması ve endişelerinin artması pek tabiî olmuştur; çünkü Mihver artık zamirini göstermişti.

Fakat bu son durumu tahlilden evvel fikirlerimizi biraz gerilere yani Türk - Yunan ve Balkan paktlarının akdolundukları zamanlara götürmek ve bu paktların Roma ve Berlinde yarattıkları daima artan memnuniyetsizliklerin sebeblerini azıcık araştırmak faydalı olur. Türk - Yunan anlaşması üzerine kurulan Balkan paktının Balkanlarda şimdiye kadar görülmemiş bir uzlaşma ve devamlı bir barış temininden başka bir gayesi olduğu iddia olunabilir mi?! Hayır, bunu Roma ve Berlin de iddia edemiyerek sadece ondan hoşlanmadıklarını göstermişler ve bu paktı evvelâ Bulgaristan ve sonra da Yugoslavya vasıtasile tahrib için ne mümkünse yapmışlardır; Bugün de ayni siyasetlerinde sebatla devamdadırlar. Acaba niçin?!

Balkan paktının ve bir Balkan birliğinin Almanya ve İtalyaya hiç bir zararı olmasaydı, onların buna tâ bidayetenberi fena gözle bakmaları ve onu bozmağa mesai sarfetmeleri sadece bir mantıksızlık olurdu. Bundan şu çıkıyor ki, Balkan paktı ve tam bir Balkan ittihadının kurulmasına müteveccih çalışmalar Roma ve Berlinin buradaki siyasî emel ve menfaatlerine ötedenberi, uygun düşmemiştir. Siyasî emel ve menfaatler dedik, çünkü Balkan anlaşmasına dahil hiç bir memlekette İtalya ve Almanya ya karşı iktısadî bir tek güçlük gösterilmiş değildir. O halde onların Balkan paktına ve bir Balkan ittihadı mesaisine karşı olan düşmanlıklarının hedefini tayin etmek kalır ki, bunu, Almanları Slovakyaya girmeğe ve İtalyanları Arnavudluğu almağa sevkeden sebeblerden gayrisinde aramak abestir.

Halihazıra gelince; bizim ne Berlin ve ne de Roma aleyhine müteveccih hiç bir siyasetimiz olmadığı halde bu iki memleketin basınında, kökünü tâ Balkan paktından alan ve Türk - İngiliz ve Türk - Fransız anlaşmaları ile gittikçe alevlenip artan geniş ölçüde bir infial ve aleyhtarlık hareketi görülmektedir. Hattâ aleyhimizdeki bu yazılar tahribkâr propaganda sahasına bile intikal etmiştir.

Mihver devletleri elbette bizim İngiliz ve Fransızlarla birlikte yeni bir Viyana, yahud Roma seferine kalkışacağımızdan korkuyor ve onun için bize düşmanlık ediyor değillerdir. Hayır onların bize kızmaları, bilâkis kendimizi ve diğer Balkanlıları muhtemel bir istilâ ve tecavüze karşı korumak için en tabiî hak larımızdan olan bazı tedbirler aldığımızdandır. Berlin ve Romaya göre bizim İngiliz ve Fransızlarla siyasî iş birliği yapmamız bir cinayettir, çünkü bu, sarahaten Mihverin Cenub doğu ve Balkan siyasetlerine muhaliftir. Evet bizler bu cinayeti işlememeliydik ve küçük balıklar nasıl ki büyükler tarafından yutulmağa mahkûmsalar biz de bu tabiî kanuna evvelden boyun eğerek uslu ve münkad durmalıydık, o zaman belki büyük efendilerin teveccüh ve lûtfu keremlerinden bazı yaşama paylarına hak kazanabilirdik!

Elhasıl Almanlar bize kızıyorlar ve düne kadar âdeta ceblerinde addettikleri eski dostları olan bizlerin kendi düşmanlarile nasıl birleşebileceğimizi ve birleştiğimizi bir türlü havsalalarına sığdıramıyorlar. Halbuki düşünmüyorlar ki bizi İngiliz ve Fransızlarla birleştiren gene kendileridir.

Elhasıl biz nüfusumuzu artırmak ve memleketimizi imar etmek için uzun bir barışa muhtacız. Ve pek tabiidir ki bizi ve bütün barış taraftarlarını birleştiren ve Almanlarla İtalyanların etrafında bir barış mukavemet çemberi teşkiline sevkeden hiç bir tecavüz hissimiz yoktur. Bizim arzumuz onların bir tecavüzüne karşı kendimizi müdafaa etmektir. Bunda da Almanların bize kızmağa ve aleyhimizde bulunmağa ne gibi bir hak ve salâhiyetleri vardır bilemem?

Sözümü bitirmeden, ilâve etmeliyim ki, eğer Rusya ile anlaşma daha ziyade teahhür ederse sulh tehlikeye girebilir; çünkü Almanların Lehistanda ve İtalyanların Balkanlarda, harbi alevliyecek bir harekete girişmeleri bugünlerde mümkündür. Onun için Rusyanın biran evvel barış cephesine iltihakını isteyenler haklıdır. Ancak bu demek değildir ki, eğer bir harb olursa kusur kalan sulh cephesi ümidsiz ve zayıfdır. Hayır hiç de öyle değildir ve bunu eğer isterlerse Mihver devletleri bir gün fiilen görebilecekler dir.

H. E. Erkilet

EDEBİYAT

Edebî eserde tez meselesi

YAZAN: HALİD FAHRİ OZANSOY

Dava eskidir amma, bugün de aktüalitesini kaybetmemiştir. Hâlâ, Avrupa edebiyat mecmualarında *San'at san'at için mi? Yoksa bir teze mi dayanmalı?* münakaşası yürütülüyor. Demek ki, davanın daha halledilememiş tarafları var. Nasıl ki işte görüyoruz: her iki cephe münekkidleri, meseleyi sağa sola çekiyorlar ve anlaşılan, pek öyle kestirmeden bir hükme de varmak istemiyorlar. Kim bilir, belki hakları da var. San'at hükümlerinde akademik olmak kadar, san'atı ve san'atkârı dar bir çerçeve içine sokacak ne belâ tasavvur olunabilir?

Maamafih meselenin her zaman için yeniliği ve ehemmiyeti inkâr edilemez. Bunun için konuşabiliriz.

Paul Adam'ın meşhur bir cümlesi var ki, benim de pek hoşuma gider: san'at, diyor, bir sembolün içine bir dramı sıkıştırmaktır.»

Bu cümleyi tahlil edersek, öyle sanıyorum ki, san'at için san'at taraftarlarile san'atı bir teze, bir gayeye matuf görmek istiyenleri bir noktada gürültüsüzce birleştirmiş oluruz.

Bu manadaki sembol nedir? Tabiati ve tabiat içindeki insanı kendimize göre bir tefekkür ve tahassüs içinden geçirerek ona verdiğimiz orijinal bir şekil değil midir? O halde bir gayeye doğru yürüyoruz demektir. Böyle olunca da, meselenin hem artistik yaratış cephesinden, hem de bir tez, bir menfaat noktasından birleşmeleri pek tabiî olarak doğru bir netice olur.

Acaba san'at için san'at taraftarları, tez kelimesini duyunca neden korkuyorlar? Hiç şüphesiz, bir kısım iddialı eserlerin sun'iliğini gördüklerinden... İyi amma, hakikî san'at kadrosuna girecek olan ve girmiş olan eserler, sadece bir iddanın mahsulü değillerdir ki... Beri tarafta nice eserler de görüyoruz ki, ruhî tahlillerindeki derinlik kadar içtimaî hükümlerindeki kuvvetle de canlıdırlar. Büyük bir üslûpkâr, hâdiseleri muayyen bir fikri isbat edecek surette bir yere toplarken, kaleminin inceliği derecesinde renk ve heyecan yaratmaktan da geri kalmamıştır. Eserinin kazandığı rağbette ve bu rağbetin uzun zaman sonra devamında da bunu teyid edecek bir hakikat görüyoruz. Bir sembolün bir tez oluşu da bundan ileri geliyor. Bir noktada hem artistik, hem de içtimaî kıymet bir yere gelmişlerdir. Bilhassa roman ve tiyatro nevinde, bunun münakaşaya bile tahammülü yoktur. Öyle iken, hâlâ da münakaşa mevzuu olmasına şaşmamak kabil değildir.

Şair olsun, romancı veya tiyatro muharriri olsun, hattâ sadece bir edebî müsahabeci, bir münekkid olsun, muhakkak ki isbat edecekleri bir fikri, belirtecekleri bir temeli ortaya sürmek vazifesile mükelleftirler. Yoksa ne diye kalemi ellerine alsınlar? Denizden bahseden şair, denizin ya durgunluğundaki huzura, yahud coşgunluğundaki haşmete hayran kalmıştır. Az veya çok mısralarile, bizi de o hayranlığa sürüklemek, o duygusunu bizde de uyandırmak ister. Neticede, varmak istediği bir gaye vardır. İşte o gaye de o şiirin tezidir. Fakat bazan, daha başka bir fikir, bir içtimaî hâdise de kaydetmek arzusuna düşebilir. Meselâ Tevfik Fikretin balıkçılar için yazmış olduğu meşhur her iki manzumesinin gayesi, denizden rızık bekliyen bu fakir adamlara karşı kalbimizdeki şefkat tellerini titretmektir. Gaye bu olunca da, artistik heyecana ikinci bir unsur daha karışıyor demektir. Eğer san'atkâr, teessürü ihlâl etmeden ve sadece mücerred bir fikir şeması içinde kalmadan buna muvaffak oluyorsa, eserinin yüksek değerini inkâr etmek imkânsızdır. Zaten, san'at için san'at taraftarlarının en fazla çekindikleri ve bu çekingenlik, bu korku ile aleyhinde bulundukları tez düşmanlığı da, ekseriyetle, bu muvaffakiyete erişemiyenlere karşı çevirdikleri pek haklı silâhlarıdır.

Burada, kayıtsız şartsız, ne felsefeyi şiir yapanları, ne de şiiri felsefe yapanları müdafaa edecek değilim. En derin fikir bir san'at eserinde muhakkak ki heyecanla barabar kıymet alır. Ancak bu böyledir diye san'at eserlerinden her türlü fikri lüzumsuz bir şey gibi kesip atmak bugünkü mütekâmil insan kafasına uygun düşecek bir nazariye olamaz. En canlı ve ehemmiyeti gittikçe artan edebî neviler içinde, romanı, başta misal olarak gösterebiliriz. Romanda artık, sadece bir takım muhayyel vak'aların hikâyesinden zevk alıyor muyuz? Hattâ hiç fikrî bir iddiası olmıyan, realizme yan bakan bir macera romanında bile, yavaş yavaş, bütün harikulâdeliklerin nihayet şu veya bu şekilde izah ve tefsiri kabil olabilmesine lüzum hissetmiyor muyuz? Hattâ bazan, kültür itibarile en zayıf bir okuyucudan bile şuna benzer itirazlara şahid olabiliyoruz:

— Bu romanı eğlenmek, hoşça vakit geçirmek için okuyorum. Fakat efendim, hr şeyin de bir derecesi var. Romancı bazan öyle olmıyacak vak'alar tasavvur ediyor ki... Doğrusu canım sıkılmağa başladı.

Görüyor musunuz? Macera romanları meraklıları bile, zamanın hakikatleri karşısında yavaş yavaş realiteye ehemmiyet vermeğe başlamışlardır. Şimdi bu okuyuculara bile, herhangi muhayyel bir eseri zevkle takib ettirebilmek, artık dünkü kadar kolay olmıyacaktır. Onlara sanki bir şeyler öğretiyormuş gibi davranmak, yani ellerine aldıkları bu nevi eserlere bile mümkün olabildiği kadar bir hakikat ve bir tez ilâve edebilmek lâzım geliyor.

O halde, basit edebiyat için bile lüzumlu görülen *bir tez*, yüksek edebiyatta niçin aranmasın?

Hakikî san'atkâr, hem tabiat ve cemiyetten hem bir şeyler öğrenen, hem de buna karşılık muhitine bir şeyler öğretendir. Yeter ki, heyecanı eserlerinin sayfalarında titresin ve biz böyle bir muharriri yahud şairi okurken onun kalb çarpıntılarını da kendi kalbimizde duyar gibi olalım. O zaman, hem fikrimiz aydınlanır, hem hissimiz okşanır. Tezi mücerred şeklinden çıkararak his ve hayal içinden ortaya koyan san'atkârın kudreti de buradadır. Aksi takdirde, tezsiz eser, bize, katıksız ekmek gibi gelebilir. Belki karnımız doyar, fakat tam gıda alamayız. Hakikat aranırsa, san'at için san'at taraftarları biraz da bunu düşünmelidirler. En iyisi, yukarıda söylediğimiz gibi, hisle fikri bir eserde mezcedebilmektir. Ah işte yüksek san'atın güçlüğü de buradan çıkıyor ya...

Fakat san'atın, kolay bir iş olduğunu kim iddia etmiştir ki?...

Halid Fahri Ozansoy

Eski bir sinema Yıldızının genç kızı

Meşhur sinema yıldızı Glorya Suvanson'un kızı 18 yaşına basmıştır ve bir üniversite talebesi olan nişanlısile yakınlarda Nevyorkta evlenecektir. Genç kız annesine pek benzemekte, arkadaşları ona: «Küçük Glorya» demektedirler.

Yeni bir illet: Vahşî ateş

Cildi pürtüklü ve kabarcıklı bir kurbağa derisine benzetiyor, bazen 15 - 20 yıl sürüyor, fakat sonunda mutlaka ölümle neticeleniyor

(Vahşi ateş) hastalığına tutulan bir Brezilyalı

Dünyanın her tarafında vakit vakit zuhûr ederek binlerce, yüz binlerce telefat verdiren salgın hastalıklara karşı, fen mücadeleden geri durmamış ve bunları bazan kısmen, bazan da tamamen yenmeğe muvaffak olmuştur.

Kolera, veba gibi hastalıklar bu cümledendir ve artık dünya yüzünde bunların dehşet veren adları hemen hemen işitilmez oldu.

Diğer taraftan verem, kanser, cüzzam gibi hastalıklarla da hekimlik yılmadan uğraşmaktadır; ve bunların çarelerinin bulunacağı gün de pek o kadar uzak değildir.

İnsanların fen ve ilim kudreti böyle bir yandan bu âfetlere karşı dururken, öbür yandan da tabiat, beşeriyetle istihza eder gibi yeni yeni hastalıklar icad ediyor.

Bunlardan en yenisi, yamanlığından kinaye «vahşi ateş» tesmiye edilen bir illettir ki şimdilik yalnız Brezilyaya münhasır gibidir. O memleketin Matto Grosso eyaletinde daha çok raslanan bu illetin mahiyeti ile menşei ve ilâcı, Cenubî Amerikanın en meşhur tıb profesörü Dr. Santayana Dekastronun başkanlığında, salâhiyetli bir heyet tarafından araştırılmakta olduğu gibi Parisli meşhur profesör Gujeri de ayrıca bu hususta tetkikat yapmaktadır.

«Vahşi ateş» vücudün herhangi bir noktasında tezahür eden bir cild hastalığıdır. İlk arazını müteakıb yavaş yavaş vücudün her tarafına yayılır ve cilde pürtüklü ve kabarcıklı bir kurbağa derisi manzarası verir. Nihayet vücud, en hafif bir temasla patlıyan ve cılık yara haline gelen bu kabarcıklarla kaplanır. Bu yaraların kaşınması ve kâh yanıp, kâh serinlemesi vahşi ateş adını almasına sebeb olmuştur.

Hastalık müzmin mahiyettedir. Bazan hafifler ve hattâ kaybolur gibi olmasına rağmen sinsi sinsi ilerler ve bazan 15 ve hattâ 20 yıl sürüp gittikten sonra mutlaka ölümle neticelenir.

Allahtan ki sari olduğuna dair henüz bir delil elde edilmemiştir. Ayni zamanda Avrupalıların da bu hastalığa karşı muafiyetleri olduğu anlaşılıyor.

Bu hastalığa muhtelif sebebler atfedilmekte ise de, hiç biri kat'iyetle tesbit edilmiş değildir. Bazıları intâni olduğunu, bazıları da andokrin guddelerinin iyi işlememesinden ileri geldiğini söylüyorlar.

Gene bir kısım hekimler bu hastalığın menşei asabî olduğu iddiasındadırlar. Cild hekimleri ise bunun mütegayyir bir ekzema nevinden ibaret bulunduğuna hükmetmektedirler.

Doktor Dekastro, uzun tetkiklerden sonra, vahşi ateşin, Brezilya halkının kan tasfiyesi bahanesile kullandıkları nebatî müshillerin suiistimalinden ileri geldiği neticesine varmış.

Henüz hali tetkikte bulunan bu korkunç illetin Avrupaya da yayılmamasını temenni ederiz.

Divrik Nuri Demirağ okulunun yurd gezisi

Divrik, (Hususî) — Nuri Demirağ okulu 70 kişilik izci takımı Temmuz 15 te Nuri Demirağ tarafından gezdirilecektir. Gidecekleri yerler Ankara, Eskişehir, İzmit, Bursa, İsparta, İzmir, İstanbuldur.

Bekârlar niçin evlenmiyorsunuz?

"Son Posta,, nın bekâr okuyucuları fikirlerini bildiriyorlar

● ***Karacabeyde isminin yazılmasını istemiyen bir okuyucumuz:***

«933 senesinde evlendim. Daha evlendiğimizin üçüncü ayı bitmeden her nedense birbirimizle geçinemedik. Karım annesinin evine gitti. Mahkemeye müracaat etti. Barıştık. Bunu ikinci, üçüncü, dördüncü firarlar takib etti. Her defasında mahkeme bizi ayırmadı, barıştırdı. Tam beş sene böyle yarı evli yarı bekâr durduk. Şimdi bu beşinci defasında ise üstelik evi de boşaltıp gitti. Gene mahkemede uğraşıyoruz. Bu evlilik hayatında ancak bir çocuğumuz oldu. Bu halimizden tabii memnun değiliz. Gene mahkeme bizim boşanmamıza mani sebebler olduğu iddiasile karar vermiyecek.

Bu yüzden hem ben, hem diğer taraf ailevi bir müzayekaya düçar oluyoruz. Artık bizim yuva kurmamıza imkân kalmadı. Beşeriyete yardım kastile yaptığımız çocuktan pek memnun değiliz. O yavru da iki arada sürünüyor. Bu işin mes'ulü bizler değil, boşanmanın güçlüğüdür. Biz birbirimizi sevemedik, bizden fayda yok, hâlâ biribirimize bağlamıya çalışmakta ne mana var?»

Bizleri kanun ayırsaydı, altı senede o da, ben de evlenir, birer yuva kurar, birkaç çocukla memlekete nüfusa hizmet ederdik. Şimdi bu halleri gören delikanlıların evlenmemelerini pek tabii buluyorum.»

Bir bayan okuyucunun cevabı

● ***M. Ş. (İzmir, Karantina):***

«Anketinizi hergün okuyorum. Okudukça sinirleniyorum. Gûya biz kızlar hergün, balo, sinema, daha başka eğlence yerlerine gider ev işi ile hiç alâkadar olmazmışız!!. Hattâ yemeği bile aşçıdan getirtirmişiz!!. Modadan başka bir şey düşünmezmişiz!! Bu iddiaları okuyan kızlarmız susmıya nasıl tahammül ediyorlar şaşıyorum. Ben kendi hesabıma bu tahammülü gösteremediğim için bu mektubu yazmıya mecbur kaldım.

Sinemaya, tiyatroya gittiğiniz zaman dikkat ediniz, salondakilerin yüzde yetmiş beşi erkektir. Modaya gelince: Sorarım size: Bundan birkaç yıl önce giydiğiniz şalvarları, paçaları düdük gibi dar pantalonları niçin şimdi kullanmıyorsunuz? Hepiniz bol paçalı pantalonu, beli büzgülü omuzu pamuk yastıklı ceketlerinizle modaya oymuyor musunuz? İşte biz de bugüne uymak için her sene değişen modaya uyuyoruz. Modaya uymak için mutlaka bol para sarfetmek icab etmez. Ayni elbise yüz elli liraya da çıkar, on beş liraya da.. Gelelim ev işine: Her genç kız az çok ev işi yapar ve bundan iftihar ve zevk duyar. Meselâ ben yirmi iki yaşındayim. İlk mektebi bitirdikten sonra ev işi ile meşgul olmıya başladım. Şimdi yemek pişiririm, dikiş dikerim, para kıymeti bilirim; iki küçük kardeşimi büyüttüğüm için çocuk bakmasını bilirim. Senede ancak iki üç kere sinemaya giderim. Yurdumuzun her köşesinde açılan kız enstitülerinden her sene yüzlerce genç kız mezun oluyor. Bunlar dikiş dikmesini, çocuk bakmasını, ev idaresini, yemek pişirmesini, çiçek, şapka yapmasını, hattâ eldiven ve çanta imal etmesini mükemmelen biliyorlar. Bekâr erkekler çok rica ederim, kızlarmız ev işi bilmiyor, moda peşinde koşuyorlar, demesinler. Bunu diyebilmek için, kendilerinin şalval giymesi, sakallarını göbeklerine kadar uzatmaları mı icab eder? O zaman bizde çarşaf giymeye hazırız.

(Devamı 10 uncu sayfada)

"SON POSTA,, nın Tarih Müsabakası

No. 37

Fethi Ahmed Paşa

Türk müzesinin temel taşını koyan adam, devletin yabancılardan borç almasının şiddetle aleyhinde bulunan bir vezir

Süleymani Kanunî zamanında Rados fethinde bulunmuş ve Radosta yerleşmiş Türk kumandanlarından birinin ahfadından, tarihî ve asîl bir ailenin oğlu olan Fethi Ahmed Paşa, on dokuzuncu asrın güzide simalarındandır. Bilgisi, zekâsı ve namusile devrinde büyük bir şöhret ve hürmet kazanmış idi. 1801 senesinde doğmuştu. Sekiz yaşında iken saray çocukları arasına alınmış, yeniçeri ocağının lâğvından sonra teşkil edilen «Asakiri Mansurei Muhammediye» teşkilâtına nefer olarak kaydedilmiş, ve buradan süratle terakki ederek, henüz otuz dört yaşında iken ferik olmuştu. Viyana elçisi, Aydın valisi, Londra elçisi, Paris elçisi olmuş, İngiltere kraliçesi Viktoryanın taç giyme merasiminde Türkiyeyi temsil etmiş idi. İstanbula dönüşünde nazır omluş, ikinci Mahmudun kızı Atiye sultan ile evlenmiş ve nihayet Tophane müşirliğine tayin edilmiş ve bu vazifede iken 1857 de ölmüştür.

Her bulunduğu vazifede, zekâsı ve çalışkanlığı ile muvaffak olan Fethi Ahmed Paşa, Türkiyede ilk defa olarak bir Türk müzesi kurmağı düşünen adam olmak sıfatı ile de fikir ve san'at hayatımızda çok kıymetli bir mevkii olan münevver bir vezirdir. Tophane müşiri bulunduğu sıralarda, şimdiki Askerî Müze (Aya İrini) kilisesi, silâh mahzeni vazifesini görüyordu. Fethi Ahmed Paşa, bu mahzende bulunan ve san'at ve tarih kıymetleri bulunan eski silâhları seçmiş, bunlara eline geçen diğer bazı tarihî eserleri de ilâve ederek ilk Türk müzesinin mayasını, yahud temel taşını vücude getirmişti.

Tanzimat ricali, bilhassa Mustafa Reşid Paşa, Fethi Ahmed Paşayı hiç sevmezlerdi. Yapılacak ıslahat için lâzım gelen masrafları karşılamak üzere yabancı memleketlerden borç para almak meselesi ortaya atıldığı vakit, Fethi Ahmed Paşa daima şiddetle muhalefet ederdi. Milyonlarca liralık devlet borçlarının korkunç faizlerinden daima ürker: «Bu devlet şimdiye kadar borç yapmamıştır, bir kere borca dalarsa bir daha altından kalkamaz» derdi. Hattâ bir defasında hükûmetin kabul ettiği bir borç mukavelenamesini padişaha reddettirmiş, bu yüzden hükûmet erkânı diğer tarafa mühim miktar bir tazminatı keselerinden ödemeğe mecbur olmuşlardı.

Kandırada hasad mevsimi başladı

Kandıra (Hususî) — Kocaeli vilâyetinin ziraate en çok elverişli kazası Kandıradır. Esasen kaza ve mülhakatının hububat ve keten ziraatinden gayri hemen hemen hiç bir istihsali yoktur. Evvelce zürra bir kısım tütün zerretmişse de son zamanlarda hakkile para etmediğinden bu ziraatten vazgeçmiştir.

Köylü yalnız hububat ve keten ziraatine kalmıştır. Çünkü orman kanununun mer'iyet mevkiine girmesile mühim kaynaklarından birini teşkil eden odunculuk tamamen sönmüş bir durumdadır.

Çiftçilerden alınan malûmata nazaran bu yıl ziraat nisbeti iyidir. Hububat başaklarının geçen seneye nisbetle çok farklı olduğu görülmektedir. Kazada hasad mevsimi başlamıştır. Hububat sapları büyük yığınlar haline getirilmektedir. Köylü mahsulün bolca oluşundan çok sevinçlidir.

Edebî tefrikamız: 2

KÖYDEKİ DOST

Burhan Cahid

Dünkü kısmın hulâsası

Muharrir, güneşli bir günde bir otomobil tenezzühü esnasında, tozlu bozuk bir yola sapıyor. Uzakta ağaç kümeleri görülmektedir. Arabayı bir gölgeliğe çekip yemek yemek istiyor. Fakat bir hendeği geçerken ıslak toprakta tekerlekler patinaj yapıyor. Nihayet tarlada çalışan köylüler yardıma koşuyorlar. Otomobil gene yola çıkıyor. Bu sırada çiftliğin beyi Osman Bey geliyor, hâdiseyi öğreniyor. Muharrire çiftliğe gelip beraber yemek yemeği teklif ediyor. İkisi de otomobile biniyorlar. Biraz sonra çiftlik bahçesine giriyorlar. Osman Bey: «Şu camlı kapıda durabiliriz!» diyor.

(Roman devam ediyor)

Çiçek bahçesinin küçük meydanında durduk. Otomobilin sesini duyan köpeklerin uğultu halindeki havlayışlarından fena halde korktum. Meydanda görünmedikleri halde sesleri dehşet veriyordu. Korktuğumu anlayan Osman bey:

— Merak etmeyin, dedi. Gündüz hiç tehlike yoktur.

Merakla sordum:

— Ya gece?

— Gece bu bahçeye giremezsiniz!

— Korkunç şeyler olacak?

Malına güvenir gibi başını salladı:

— Hepsi kurdboğandır. Hayvandan adam indirirler.

— Ya.. Kaç köpeğiniz var?

— Dört!

Osman bey camlı kapıdan görünen orta yaşlı, tıknaz, başı beyaz takkeli bir kadına seslendi:

— Mistinget bak misafirim var. Şövalyeye haber ver. Sen de sofrayı havuz başına hazırla!

Bir benzin variline benziyen Mistinget gene içeri girdi:

Gülmemek için etrafımla meşgul olur gibi davrandım. Fakat çiftlik sahibi hissetmişti, Güldü:

— Tuhafınıza gitti değil mi. Hakkınız var. Bunlar kızımın marifetleri. iki üç yılda bir çiftliğe gelir üç gün ya kalır ya kalmaz. Fakat aklına geleni yapar. Bütün adamlarımın adlarını değiştirdi. Garibi şu ki onlarda yeni isimlerini benimsediler. Yalnız bunlar değil. Çiftlikte çalışan, ne Greta Garbolar, ne Anna Bellâlar vardır. Erkeklerden yalnız aşçıbaşının adı Moris Şövalyedir. Öteki adamlarımla böyle lâtifeler yapmasına müsaade etmedim.

Babacan, kalender bir ev sahibi olduğunu ilk temasta anladığım Osman bey tafsilâta girmeden yapılacak mühim bir iş hatırlamış gibi durdu ve yüzüme baktı:

— Affediniz, size henüz kendimi tanıtmadım. Domuzdere çiftliği sahibi Osman Kıral.

Ben de kendimi tanıttım:

— Muharrir Cevad Yalnız.

Gözbebekleri büyüdü:

— Ne muharrir Cevad Yalnız sizsiniz öyle mi?

Elindeki kırbacı yüzüme indirecekmiş gibi havaya kaldırdı. Ben geri fırlamıya hazırlanırken birdenbire kendimi bu açılan kolların arasında buldum. Onun şakrak sesi kulağımın zarını delercesine çenemin altında patladı.

— Hay varol evlâd. Muharrir Cevad Yalnız sensin ha?!

Bir kelime bile söylemiye fırsat vermeden tekrar ediyordu:

— Demek muharrir Cevad Yalnız sensin ha!

Çiftlik sahibi adetâ buhran geçiriyordu. Neden sonra yavaş yavaş sükûnet buldu. Şimdi hayran hayran yüzüme bakıyor, bu inziva köşesinde okuduğu birkaç romanımdan aldığı zevki anlatıyordu. Birçok karileri hayallerinde romancılar için çizilmiş garib tipler vardır. Meselâ İstanbullu bir kariim beni yaşlı başlı, sakallı bir adam tasavvur edermiş. Malatyada bir kadın kariim de bana yazdığı mektubda beni şöyle tahmin ediyordu:

«... İnce, uzun boylu, narin, hattâ biraz içli ve hastalıklı bir genç.»

Halbuki Tanrıya şükür sapa sağlam bir adamım. Pek ince olmadığım gibi oldukça da sporcuyum. Münekkidleri pehlivan olan bir memlekette romancıların da az çok boksör olmazsa atlet olmaları lâzım, ne ise çiftlik sahibi Osman bey beni daha iyi tahmin etmiş. Hislerine kapılmadan fikirlerini roman kahramanlarına hazmettiren bir adam, diyor.

Hiç ummadığım yerde pek te hoş olmıyan bir tesadüfle beni yazılarımdan tanıyan birisile karşılaşmama çok sevindim doğrusu. Şimdi daha teklifsizleşen çiftlik sahibinin havuz başına kurulan ter temiz sofrasında yemek yerken adetâ eski bir baba dostile konuşur gibi çene çalıyordum.

Osman beyin köpüklü bir neş'e gibi dalga dalga yükselen kahkahaları arasında nefis bir süğlün kızartmasını, ar kasından enfes bir güveci sineye çektik. Osman bey içki düşmanı olduğunu daha yemeğin başında söyledi. Çiftlik arazisi içinde çok güzel kaynaklar varmış, bunları tahlil ettirmiş, en hafifinde karar kılmış. Hakikat çok güzel ve soğuk bir su.

Çiftlik bahçelerinde yetişen benekli, leziz kayısılardan birçok yedik. O hale geldim ki ve Osman beyle öyle kaynaştık ki yemekten sonra şarıl şarıl sular fışkıran havuzun başında uzun bez koltuklardan birine teklifsizce kendimi bırakıvardim. Beklenmiyen bu çiftlik ziyafeti canıma değmişti.

Muhakkak ki sevimli çiftlik sahibi de benim gibi kafa dengi bir misafir ele geçirdiğine memnundu.

Besili bir çiftlik danası gibi tatlı tatlı geviş getirirken Osman bey de keyifli keyifli anlatıyordu:

— İstanbula gitmek aklıma bile gelmiyor. Çiftliğe çekileli tam on yedi yıl oldu. Bir kere kızım hastalanmıştı onu görmiye gittim. Bir kere de eski bir emlâk davası için. İki defasında da ancak bir gece kaldım. Yirmi dört saat içinde çiftlik gözümde tüttü. Bugün tam elli yedi yaşındayim. Amma çok şükür demir gibiyim. Saçlarımın beyazlığına bakmayın, bunları çiftliğe yerleşmeden evvelki hayatımda ağarttım.

(Arkası var)

Holivudun spor modelleri

Bu modelin Holivudda büyük bir muvaffakiyet kazanacağı umuluyor. Çünkü: İlk bakışta umumî olarak yaptığı intıba şu pek sihirli, tek kelime ile hülâsa edilebilir: Genç. Çünkü: Etekleri adamakıllı bol olduğu, modanın en son yeniliğini tam manasile canlandırdığı halde, bolluk hep arkaya verildiği için ne karnı, ne de kalçaları genişletmiyor. Bol eteklerin bu iki büyük mahzurunu bir hamlede ortadan kaldırmış oluyor. Çünkü: En sade bir tayyörden daha kullanışlı... Sımsıkı beli, düz kolları, göğsü kılıf gibi saran korsajı, ön ve arkasındaki eş kuplar... Hangisinde insana en ufak bir rahatsızlık verecek özeniş var? Buna mukabil ceketinin eteğile birleşme şekli, gizli düğmelerle kapalı yakası ve başlıbaşına eteği ne kadar değişik ve bambaşka... Sade bir çerçeve içinde orijinal güzellikler saklayan bir model... İşte böylesine «şık» derler.

Sağda: Holivud, yaz için en güzel spor elbiseleri ipek, ketenden yapmayı tavsiye ediyor. Ve bunları daha ziyade düzle karışık kumaşları birleştirerek yapıyor. Modelde kolları çizgili kumaştan yapmış. Bu kumaşı bütün bir parça halinde yukarıdan aşağıya kadar elbisenin önüne de geçirmiş. Yaka drape... Ucları enseye dar bir band gibi uzanıyor. İki kumaşı birleştiren dikişler pikürlü... Ayni şekilde arkanın ortasında pikürlü bir plikaşe var.

Çocuklar yazın ferah giyinmelidir

Yaz günü çocukları elden geldiği kadar ferah giydirmeli, az süslemeli. Buruşmıyacağından, kırışmıyacağından endişe edilen, yıkanırsa bozulacak olan kumaşlardan, biçimlerden, garnitürlerden sakınmalı. Bunlar hem size üzüntü olur, hem de —mütemadî bir kayda tâbi tutacağınız için— çocuğu sıkar.

Rahat, bol, temiz bir elbise... İşte çocuğun en pratik yazlığı.

Peki, serbest olsun diye onu süslemekten vaz mı geçelim?

Hayır... Rahatlığını bozmıyacak süsler bulunuz. Hem mevsime, hem çocuğa, hem de bütçenize elverişli, basit fakat sevimli modeller... Meselâ: Yıkanabilen bir kumaşın üstünü renkli renkli, cicili bicili işletivermek... Varsın biçimi gömlek kadar sade olsun. İşleme çocuğu süslemeğe yeter.

Neden yüz vüdcuden daha önce buruşur?

Çok defa vücudlerinin derisi daha taptaze denecek halde olanların yüzlerinde, çizgiler, buruşuklar belirir. Bazılarının da yüzlerinin bir tarafı kırışıksız olduğu halde öbür yanında çizgiler belirir. Buna sebeb şudur: Derisinin yalnız yüz kısmının altında yassı adaleler vardır. Bunlar tek tek veya hep birden deriyi muhtelif şekilde hareket ettirerek yüzümüzün türlü manalar almasını temin ederler. Neş'e, keder, öfke gibi bütün ruhî hallerimiz yüzümüze bu adalelerin deriyi hareket ettirmesi suretile akseder. Bu manalar ve dolayısile bu hareketler yüzde geçici çizgiler çizer. Sık sık tekrarlandıkça bu çizgiler daimileşirler, yüzde çizili kalırlar.

Şu halde yüzümüzün derisinin, vücudümüzden daha önce buruşmasının sebebi açıkça anlaşılmış oluyor. Bundan, buruşukluğu geciktirmek için icab eden şey de kendi kendine ortaya çıkmış bulunuyor:

Eğer gençliğinizi —daha doğrusu yüzünüzün gençliğini— mümkün olduğu kadar uzatmak istiyorsanız elinizden geldiği kadar sakin yaşamaya çalışınız. Vara yoğa üzülmeyiniz. Neş'enizin taşkınlığını biraz içinizde saklayınız. Yüzünüzü mütemadiyen kırıştıra kırıştıra gülmeyiniz. Hiç değilse üzüntünüzüde de sevincinizde de biraz mutedil kalınız ki yüzünüzün adaleleri rahat etsin. Derinizi de rahat bıraksın.

Bir taraflı yüz buruşmasına gelince: Bunun sebebi de basittir. Yüz derisinin altındaki yassı adalelerin kuvveti birbirine müsavi değildir. Ve yüzün bir tarafında bulunanlar öbür tarafındakilerden daha çok inkişaf etmiş olabilirler. Bunun neticesi cildin az veya çok kırışmasile kendini gösterir.

Maamafih yüz kırışıkları hep böyle ruhî hallerin aksinden yani için yüze vuran manasından ileri gelmez. Öyle olsa idi belki bu kadar can sıkmazdı. Çünkü hislerimizin yüzümüzde hâsıl ettiği çizgiler ona bir mana, bir hususiyet verebilir. Bir bakıma yüzü güzelleştirir bile diyebiliriz. Büsbütün durgun bir yüz canlı ve manalı yüze nazaran ne kadar güzel olsa onun kadar sevimli olamaz bu muhakkak... Ancak her şeyin fazlası fazladır. Bir defa başladı mı çizgileri istediği şekilde idare etmek ve durdurmak elde değildir. İşte bunun için yüzü sevimlileştiren bu «mana çizgileri»ni bile mümkün olduğu kadar geciktirmek ve önlemek lâzımdır.

Bundan başka çizgilerin hepsi de böyle mazur görülebilecek bir tarzda da olmaz. Ve yüze ne mana, ne de sevimlilik vermeyebilir. Çok defa bir işde kendi kendinize kuvvet vermek için de yüzümüzü kırıştırdığımız olur. Meselâ: Dikkatimizi artırmak maksadile kaşlarımızı kaldırdığımız çoktur. Gözü kuvvetsiz olanlar ise iyi görebilmek için kaşlarını çatarlar. Daha bunun gibi hislerimizle alâkası olmıyan nice yüz kırıştırmalarımız vardır. Bunlar da şüphe yok ki çehrede önce geçici, sonra sonra daimî buruşuk ve izlerini çizerler. İşte bu izler birincilerden daha fena görünür.

Bu da bize şunu gösteriyor:

Ne yapıp yapıp yüzünü sakin bulundurmaya çalışmak. Yoksa er-geç çizgilenir. Ve bu çizgileri silmek, zor, hattâ imkânsız olur.

Elde örülmüş şapka

Bu breton şapka keten tire ile elde örülmüştür. Kroşe sık iğnesi en uygun düşer.. Patronu iki parçadır. Yuvarlak bir tepe, düz bir kenar. Bu iki parçanın birleştiği yere geçirilecek kordelâ üstüste dikilmiş iki renk grogrendir.

Bu biçim hemen her yüze yakışır, bilhassa gençlere çok iyi gider. Ayni örgüyü kenarları daha geniş ve aşağı düşük şapkalara da tatbik edebilirsiniz.

Brode ve dantel modadır

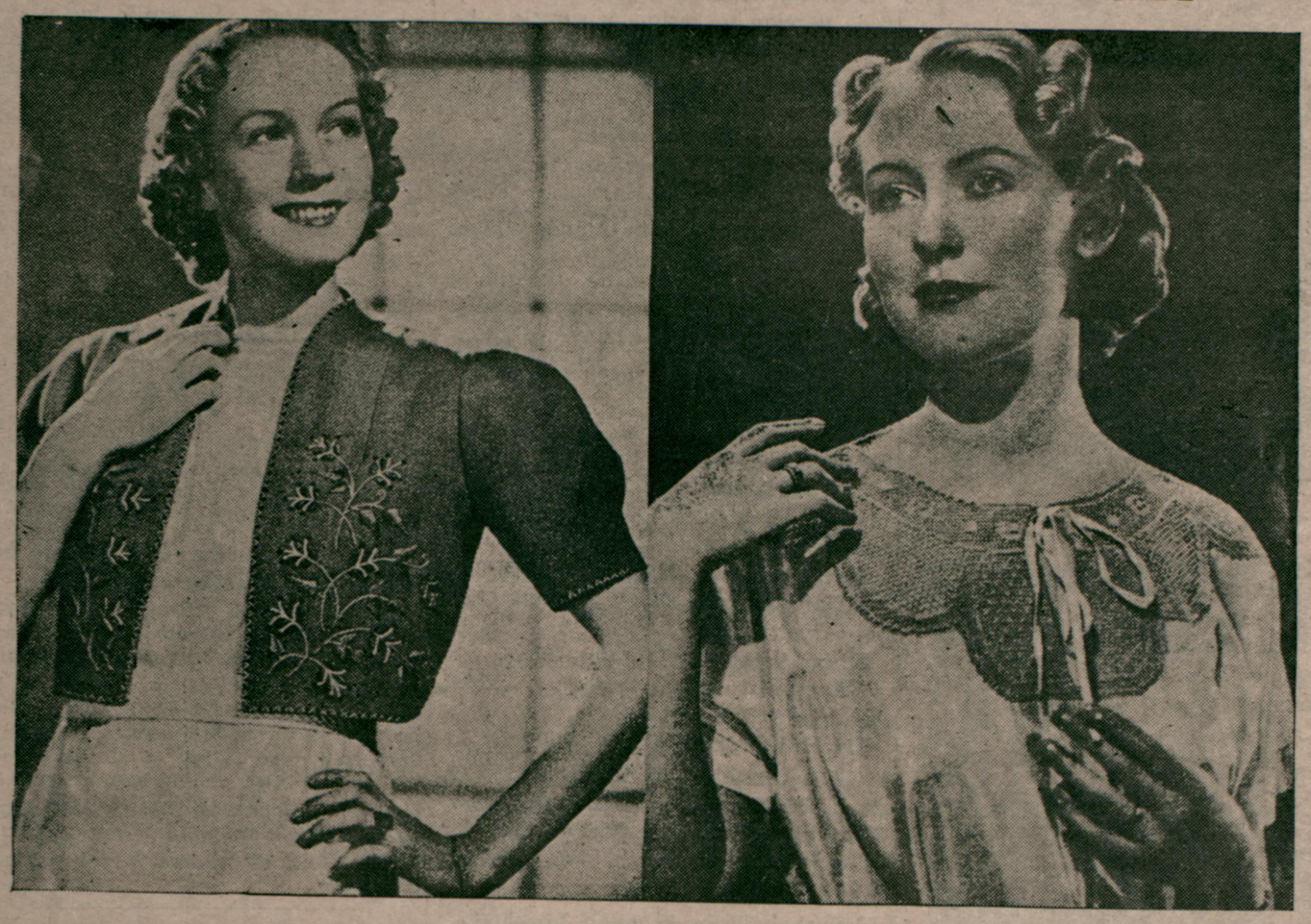

Dantel modasının en coşkun devresinde yaşarken neye çamaşırlarınızı da işleme yerine dantelle süslemiyorsunuz, hem bu, daha çok kolay olur. Eğlence kabilinden yapacağınız oya gibi incecik bir kroşe dantelle bu kadar güzel bir gecelik meydana getirebilirsiniz, fena mı?

Şöyle minimini bir jile; beyaz, mavi, sarı, pembe açık renk herhangi bir spor robunuzu şık bir «takım» haline koyar. Dikişe hevesiniz varsa kendiniz de tereddüdsüz yapabilirsiniz. Görüyorsunuz ya biçimi ne kadar basit. Bütün mesele brodesinin renklerini iyi seçmektedir.

Tül - dantel modası çok sürecek mi?

Tülle dantel yıllar var ki bu kadar parlak bir muvaffakiyet kazanamamıştı. Bu, hatta moda yaratıcılarını bile şaşırtan bir fevkalâdelik oldu. Mevsim başında tülün ve dantelin yeni modada oldukça mühim bir yer alacağı söyleniyordu. Büyük moda evlerinde birçok ta güzel model hazırlanmıştı. Fakat modanın her orta ya attığı, rağbet görmez. Ne neyinlikler olur ki doğduğu yerde batar. Bakarsınız kadın; evvelce tahmin olunamıyan sebeblerden, o yeniliği yadırgayıverir. Bir iki eksantriğin, birkaç değişiklik müptelâsının üstünde şöyle bir görünmesile gözden kaybolması bir olur.

Yıllar ve yıllarca unutulan dantel de moda meydanına ürkek ürkek adım atarken böyle olacağından korkuldu. Halbuki bütün tahminleri sönük bırakan parlak bir rağbete ulaştı. Anlaşılıyor ki kadında çok zamandır benimsediği sadeye, düze karşı bir bezginlik başlamış. Gene biraz o eski elli yıl evvelki tül, dantel âlemine dalmak, tam bir kadın fantezisi içinde görünmek istiyor. Onun bu meyline bakarak dantel modasının daha uzun zaman yaşıyacağını ümid edebiliriz.

Denizciler bayramı

Cümhuriyet meydanındaki merasimden bir intıba: Âbideye konan çelenkler

Cümhuriyet meydanındaki merasimden bir intıba: Âbidenin önünde geçid resmi.

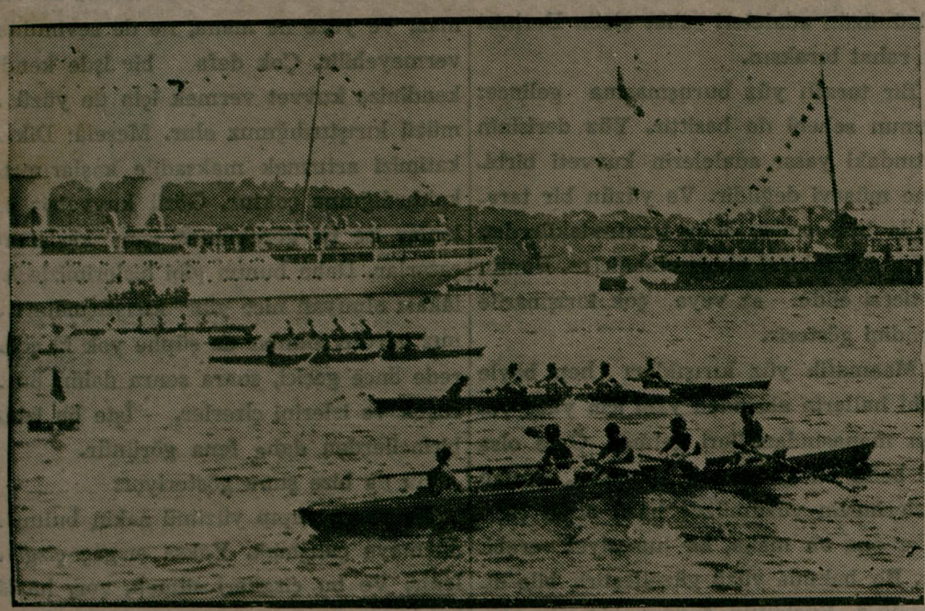

Yarışlardan bir intıba

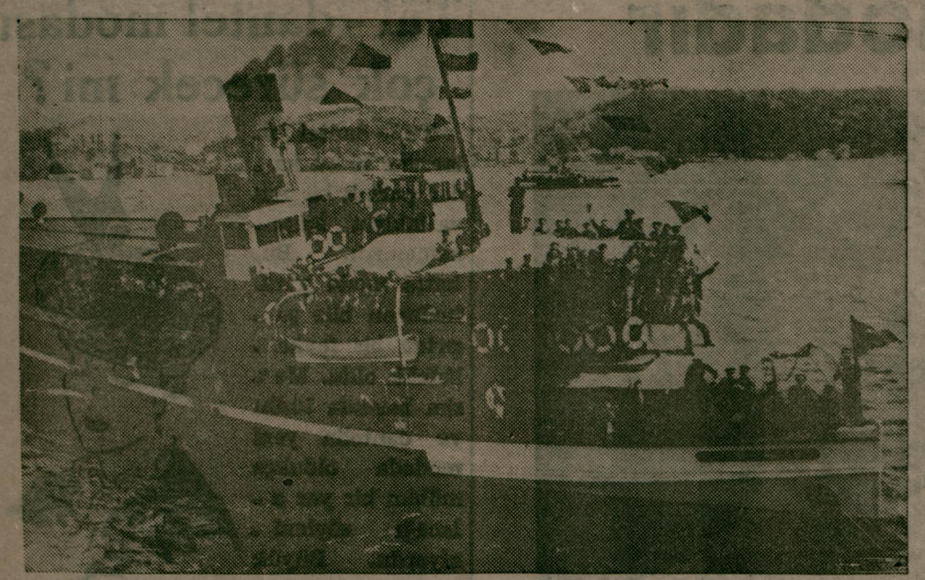

Yarışları vapurlardan seyreden halk

Yarışlarda mükâfat alan bir genç kız

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kaları, kabotaj bayramı münasebetile yapılan merasimde bulunmak için erkenden Taksim Cümhuriyet meydanını doldurmuşlardı.

Saat 9.55 te deniz komutanlığından hareket eden bir bölük asker, başlarında şehir bandosu olduğu halde şişhane Tepebaşı yolile Taksime gelmiş ve abide önünde mevki almıştır.

Yüksek Deniz Ticaret mektebi talebesi, Devlet Denizyolları erkân ve memurları, Devlet Limanları umum müdürlüğü mensubunu, Şirketi Hayriye ve hususî armotorlar kaptan ve elemanlarıda resmî üniformalarını lâbis olarak saat 10.30 da Galatasaray lisesi bahçesinde toplanmışlardır.

Alay 10.40 da Galatasaray lisesinden hareket etmiş ve caddeyi takip ederek önde bando, Deniz Ticareti mektebi talebesi, Deniz ticareti zabitleri, tahlisiye mürettabatı, Denizyolları, Limanlar İdaresi, Şirketihayriye ve armatorlar mensubları olduğu âbideye varmıştır.

Saat 11 de İstanbul Merkez Komutanlığının verdiği işaret üzerine sancak çekme merasimi yapılmış ve yarımşar dakika fasıla ile üç selâm düdüğü çalınmıştır.

Bundan sonra abideye İstanbul Vilâyeti, Cümhuriyet Halk Partisi, Deniz Komutanlığı, Liman mıntaka reisliği, Denizyolları ve Limanlar Umum müdürlükleri, kaptan ve makinistler cemiyeti, Kızılay cemiyeti Beyoğlu şubesi, Şirketihayriye, Türk şilepçilik limited şirketi, sosyete şilep, Yelkencizadeler, Sadıkzadeler, armatör Hüseyin Avni ve Hayri Araboğlu müesseseleri namlarına çelenkler konulmuştur.

Bunu müteakıb Deniz Ticareti mektebi talebesinden Ali Gürer kabotaj bayramını kutluluyan bir hitabe irad etmiştir. İkinci olarak kürsüye gelen Cümhuriyet süvarisi Süreyya kaptan Türk kaptan ve makinistler cemiyeti namına güzel bir söylev vermiş ve Lozan sulhünün kahramanı Millî Şef İsmet İnönüne Türk denizcilerinin minnetlerini sunmuştur.

Süreyya kaptandan sonra Beyoğlu Kızılay reisi General Mehmed Ali bir nutuk söylemiş ve:

«— Ne mutlu sizlere ki bugünleri gördünüz» demiştir.

General Mehmed Alinin teklifi üzerine büyüklerimize şükran telgrafları çekilmesi alkışlarla kabul edilmiştir.

Bundan sonra merasim bitmiş, Deniz Ticareti mektebi talebesi önde mızıkaları terennüm ettiği halde Galataya kadar muntazam bir yürüyüş yapmışlardır.

Kabotaj bayramı münasebetile karada yapılan merasim bu suretle nihayete ermiştir.

Dünkü kayık yarışları güzel oldu

Bir Temmuz deniz bayramı münasebetile tertib edilen kayık yarışları, dün Deniz Ticareti mektebi önünde büyük bir muvaffakiyetle yapıldı.

Galatasaray, Fenerbahçe, Beykoz, Anadolu ve Güneş klübleri kürekçilerinin iştirak ettiği bu müsabakaların her biri ayrı ayrı heyecan taşıyan yarışlar olmuştur.

Müsabakalara ilân edilen saatte tek klâsik tekne yarışile başlandı.

Tek klâsik: Mesafe 1600. Galatasaraydan Ali birinci, Güneş ikinci, Altınordu üçüncü.

Bayanlar: Tek klâsik mesafe: 800

Galatasaraydan Nazlı birinci, Güneş ikinci.

Dört tek klâsik: Mesafe: 1600

Güneş birinci, Galatasaray ikinci, Anadolu üçüncü.

İki çifte klâsik: Mesafe. 1600

Galatasaraydan: Süha, Muzaffer birinci, Beykoz ikinci, Güneş üçüncü.

İki çifte bayanlar: Mesafe 800

Galatasaraydan Nazlı, Azize birinci, Güneş ekipi ikinci olmuştur.

Müsabakalarda kazanan kürekçilere mükâfatlar verilmiştir.

Bunların haricinde muhtelif yarışlar yapılmıştır.

Beş çifte mekteb flikaları müsabakalarını ikinci sınıf ekipi kazanmıştır.

(Cümhuriyet) vapuru kaptanı Süreyya kaptan hitabesini irad ederken

Yarışlara iştirak eden üç genç kız

Yedi çifte mekteb flikalarını da büyük farkla gene ikinci sınıf ekipi kazanmıştır.

Kancabaş yarışını Rumelifenerinden Ahmed reisin idaresindeki kayık kazanmıştır.

Üç müsabık arasında yapılan kayak müsabakasında Deniz Ticareti talebesinden Ali birinci olmuştur.

Müsabakalara davetli olanlara, Deniz Ticareti mektebinde hazırlanan büfede güzel bir ziyafet verilmiştir. Müsabakalar sonunda yapılan tasnife göre:

Galatasaray 13 puvanla birinci, Güneş 9 puvanla ikinci, Beyköz 3 puvanla üçüncü.

Anadolu ve Fenerbahçe birer puvanla dördüncü olmuşlardır.

Ö. B.

İzmirde

İzmir 1 — Denizciler bayramı şehrimizde büyük merasimle kutlulandı.

Bugünün şerefine limandaki vapurlar ve deniz müesseseleri bayraklarla donatılmıştır.

Samsunda

Samsun 1 — Denizciler bayramı bu gün bütün denizcilerin iştirakile parlak bir tören ve tezahüratla kutlulanmıştır.

Bekârlar niçin evlenmiyorsunuz?

(Baştarafı 8 inci sayfada)

Binaenaleyh bekâr erkeklerin bu iddialarını, kuru gürültü ve yakayı sıyırmak için bir bahane addediyorum!»

● ***Enver Üstün (D. Ç. F. da kok kısmında postabaşı):***

Anketinize bekâr arkadaşların verdikleri cevabları dikkatle okuyorum. Ben de ayni düşünce ile evlenmek teşebbüsünde bulunamadım. Yaşım yirmi dokuz, yevmiyem üç liradır. İşçi olmam dolayısile Pazarları çalışamadığım için ayda 78 lira tutuyor. Bunun 17 lirası da vergiye kesiliyor, elinde net para 61 lira kalıyor. Temiz ve orta halli bir yuva kurabilirim ümidindeyim. Lâkin dediğim gibi, bir takım endişeler ve bu paraya kızlarmızın kanaat etmemesi tehlikesi beni korkutmaktadır.»

Mussolini Romaya döndü

Roma 1 (A.A.) — 15 gündenberi Romada bulunmıyan Mussolini, bu akşam kendi hususî tayyaresile Liktör tayyare meydanına inmiş ve doğruca Venedik sarayına gitmiştir.

Eski Arnavudluk Kralı ile mülâkat

(Baştarafı 1 inci sayfada)

mize mani teşkil ettiği majeste birinci Ahmed Zogu ile mülâkat yapacağım.

Coğrafya atlasının son kayıbını hukuku düvel kaidelerinin yıkılan sol deste-ğini, (siyah) kurdun son kaptığı kuzuyu temsil eden adamla konuşacağım. Buna onunla ilk konuşacak gazeteci olmanın verdiği çok tabiî meslek heyecanını da ilâ ve ederseniz, sabırsızlanmama hak verirsiniz sanırım.

— Kral hazretleri zatıâlinizle şu salonda görüşecektir!..

Karşımda elçi Asaf Caculi.. elile otelin mükellef döşenmiş iç salonlarından birini işaret ediyor, yürüyoruz.

Elçi ile buzlu limonatalarımızı yudumlarken, soruyorum:

— Kral hazretleri bu akşam Parise kimlerle hareket ediyorlar?..

— Kraliçe, veliahd, hemşireleri, prensler, saray nazırı Martini kâtibi hususileri Naçi, Kâzım Kostraki ve yaverleri..

İkinci bir suale hazırlanıyordum. Elçilik kâtibi Şakir Hayrullah salon kapısında gözüküyor:

— Kral hazretleri dairelerinde teşrifinize intizar buyuruyorlar?..

Yürüyoruz. Birer karış halıların üzerinden, geniş merdiveni tırmanıyor, birinci kata çıkıyoruz. Holde kralın yaverleri, kâtibleri, muhafızları, hizmetkârlar ellerini dirseklerinden kırarak el kalbin üzerine gelmek suretile, Arnavud millî selâmile bizi karşılıyorlar. Halici bir halı gibi ayaklarımızın altına seren mükellef ve muhteşem bir odadayız. Köşede telefonlar küçük, zarif bir yazı masası.. Duvarlarda şarkkârî halılar, sedef kakmalı dolablar, tablolar var.

Henüz oturmağa hazırlanıyordum. Dışarıda bir hareket oldu. Ayak sesleri yaklaştı. Asaf Caculi:

— Kral hazretleri teşrif ediyorlar. Dedi.

Ümidinden başka memleketine aid nesi varsa kaybeden birinci Zogu, çok samimî bir misafirini karşılıyan, nazik bir ev sahibi samimiyet ve tevazuile gülümsiyerek içeri girdi. Süratli üç adım atarak benim ilk adımımı telâfi edip elini uzattı ve türkçe olarak:

— Hoş geldiniz! dedi.

— Arzı tazimat ederim majeste.. Sizi rahatsız ettim.

— Bilâkis çok memnunum.

Oturduk.

— Evvelâ memleketimiz hakkındaki intibalarınızı sormak isterim?..

Bir Boğaziçi sigarası yaktı. Elçi ateşledi. Sigarasından derin nefesler çeken Arnavudluğun bedbaht kralını seyrediyordum. Hafif sarı saçları muntazam yana taranmıştı. Üzerinde gri bir elbise, ayni rengin açığı gömlek, gene ayni rengi tutan kırmızı damarlı bir boyunbağı, ayağında sarı beyaz iskarpinler bulunuyordu.

Yeşille mavinin hâkim olmak için birbirlerile çarpıştığı iri gözleri, Halicin üzerinde batan güneşin perdeler arasında gönderdiği son huzmelerle parıldıyordu.

— Türkiyeye aid intıbalarımı sormuştunuz değil mi?.. Evet, bunu maalmemnuniye söyliyeceğim. Müteessif olduğum bir şey var. Geldiğimdenberi Türk matbuatı ile pek meşgul olamadım. Fakat ikinci gelişimde bunu bol bol telâfi edeceğiz ümidindeyim. İstanbulda kaldığım bu kısa müddet zarfında vâkıâ çok şey göremedim. Türkiyenin diğer vilâyetlerini ziyaret edemedim. Fakat İstanbulda gördüğüm şeyler bir misal teşkil edebilir. Çok meftun oldum. Beni daha fazla memnun eden bir şey varsa, Türkiyenin gençliğe verdiği ehemmiyet ve hayatı içtimaiyede gösterdiği muvaffakiyettir. Göremediğime çok müteessir olduğum Büyük Atatürkün ve ona cidden lâyık şimdiki değerli Reisicümhurunuzun icraatına son derece hayranım.

Kral hazretleri, kat'iyen Arnavud aksanına kaçmıyan çok nefis bir türkçe konuşuyorlar:

— Matbuatın büyük bir vazifesi vardır. Pek yüksek ve asil milletinize Türkiyenin daima kuvvetli bulunmasını ifham etmektedir. Gördüğüm şeyler bana Türkiyenin o asırdide haşmet ve kuvvetinin iade edildiğini gösteriyor ki, bu da iki büyük reisin ve Türk efkârı münevveresinin eseridir. Kuvvetli ve her arzusunu izhara kadir bir Türkiye yalnız Türk milletinin değil, küçük milletlerin de istik-

(Devamı 11 inci sayfada)

Millî Şef dün akşam Ankaraya döndü

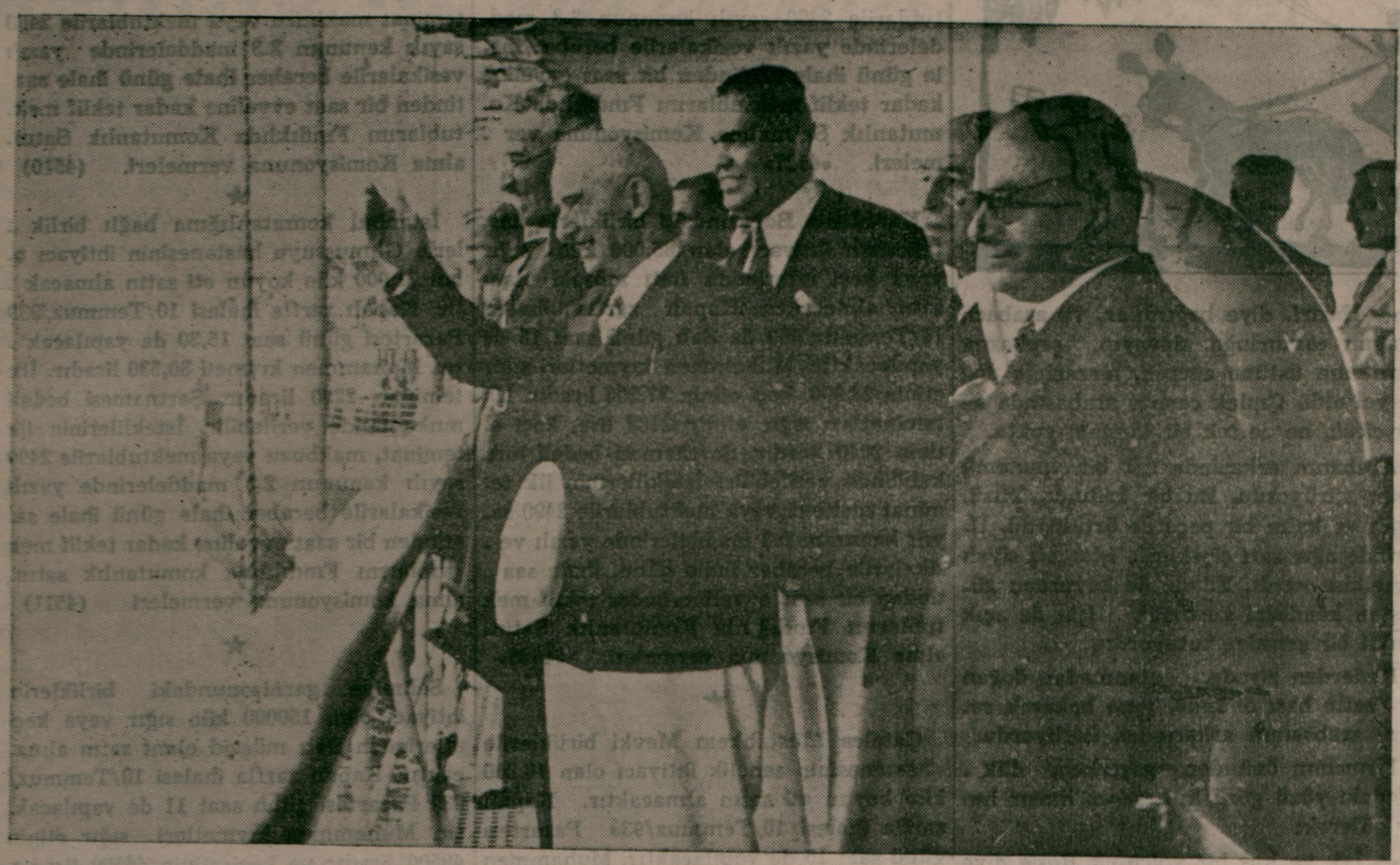

Millî Şefin sporculara iltifatı

Yarışlar arasında bir müsahabe

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ketihayriye, Denizyolları vapurları ile sair merakib limandan hareket etmiş - lerdir.

Vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdar, İstanbul kumandanı Korgeneral Hâlis Bıyıktay, İstanbul Üniversitesi rektörü Cemil Bilsel, Denizyolları umum direktörü İbrahim Kemal Baybora, Devlet limanları işletme idaresi umum müdürü Raufi Manyas, Ankara motörile, emniyet direktörü Sadri Aka polis motörile Savarona yatının iskele ve sancak bordalarında mevki almış bulunuyorlardı.

Vali ve belediye reisi doktor Lûtfi Kırdarın emrile gazetecilere tahsis edilen İstanbul motörü de kafileyi takib ediyordu.

Savarona yatı Selimiye açıklarından geçmiş, şehir namına selâmlanmış ve saat 13,50 de Ortaköy önündeki mevkii mahsusa demir atmıştır.

Vali ve belediye reisimiz ile İstanbul kumandanı Korgeneral Hâlis Bıyıktay, emniyet direktörü Sadri Aka yata çıkmışlar ve Millî Şefe «hoş geldiniz» demişlerdir.

Millî Şefimiz yata alınan zevata iltifatta bulunmuşlar, bundan sonra denizden gençliğin yaptığı tezahürata, ellerini sallamak suretile mukabele etmişlerdir.

Cümhurreisimiz İnönü lâciverd ceket, beyaz pantalon giymişlerdi. Geminin yarış sahasını gören üst güvertesinde oturuyorlardı.

Millî Şef yanlarında bulunan zevatla müteaddid mevzular hakkında konuşuyorlardı. Bu meyanda vali doktor Lûtfi

Millî Şef Savaronada gazeteleri tetkik ediyor

kırdardan şehir işleri, Devlet Denizyolları umum müdürü İbrahim Kemal Bayboradan yaptırılmakta olan gemilerimiz hakkında izahat aldılar. Üniversite rektörü Cemil Bilse ile derslere ve gençlerin muvaffakiyetlerine dair görüştüler.

Bu sırada Savaronanın sağ bordasından geçen Üniversite talebesini hâmil Ülev vapuru İsmet İnönünü selâmlıyor, gençler.

«— Varol, yaşa Millî Şef»

Diye tezahürat yapıyorlardı. Reis-cümhurumuz beşuş bir sima ile Üniversite gençliğinin tezahürlerine mukabele ettiler.

Yarışlar program mucibince başlamıştı. Yüksek Deniz Ticaret mektebi direktörü Remzi Baran, yanında mekteb talebesinden Nuri Eren ve Mazhar Uğur olduğu halde Savaronaya geldiler. Millî Şefimize çapa, can kurtaran simidi ve tahlisiye roketinden ibaret güzel bir arma takdi mettiler.

Mazhar Uğur, İsmet İnönüne:

— Bize bahşetmiş olduğunuz bu sevinçli denizciler gününün hatırası olarak getirdiğimiz deniz alâmetlerinin kabulünü arkadaşlarım namına rica ederim.»

Dedi.

Millî Şef şu mukabelede bulundular:

«— Teşekkür ederim. Arkadaşlarınıza selâmlarımı söyleyin çocuklarım.»

Yarışlarda derece alanlar sıra ile Millî Şefin önünden geçtiler ve hep birden:

«— Sağol!»

Diye tezahüratta bulundular.

Millî Şef, yarışta derece alanları şapkalarını sallamak suretile selâmladılar.

Yarışlar bittikten sonra Paramunt sinema şirketi tarafından Millî Şef İnönünün, Bayan İnönünün ve çocuklarının filmleri alındı. Yavaş yavaş akşam oluyordu. Alacakaranlık içinde Savarona yatı ağır ağır hareket etti, yarış yerinde ve limanda bulunan gemiler tarafından selâmlandı.

Millî Şef, Boğaziçinde bir tenezzüh yaptıktan sonra geç vakit Derinceye dönmüş ve hususî trenlerile Ankaraya hareket buyurmuşlardır.

Sabih Alaçam

Eski Arnavudluk Kralı ile mülâkat

Mülâkat esnasında Ahmed Zogunun üç pozu

(Baştarafı 10 uncu sayfada)

lâl ve hürriyetlerinin bir kâfilidir.

Balkanlarda kuvvetli bir sulh ve salâh, yalnız kuvvetli bir Türkiyenin mevcudiyetile mümkündür.

Hamdolsun bugünkü genç ve dinç Türkiyede bunu görüyoruz. Arnavudluk ve Arnavudlar hakkında hükûmeti cümhuriyenizin, efkârı umumiyenin ve matbuatın gösterdiği çok samimî alâkaya son derece minnettarız. Asırlarca birleşmiş Türk ve Arnavud kalbini bir rubu asır ayıramaz. Demek istiyorum ki, Balkan harbindenberi geçen yirmi beş sene zarfında bu kalblerin birbirlerine karşı duydukları sıcaklık, hararetini kaybetmemiştir. Onun için, bilhassa rica ederim, benim ve bütün Arnavudluğun, Arnavudluk ve Arnavudlar hakkında necib Türk milletinin gösterdiği yüksek alâkadan dolayı daima minnettar kalacağımızı yazınız.

— Majeste, Arnavudluktaki İtalyan işgaline takaddüm eden hâdiseleri sorabilir miyim?..

Başını önüne eğdi. Renkli ve sıhhatli yüzünde muztarib mimikler peydahlandı. Ağır ağır konuştu:

— Tabiidir ki, Arnavudluk bir müvazene üzerine yaşıyordu. Bir tarafta Balkan devletleri, diğer tarafta İtalya..

Son zamanlarda bu müvazene sarsıldı. İtalya ile olan anlaşmamıza rağmen Arnavudluk harben işgal edildi.

Alyansın birinci maddesi:

«Arnavudluğun istiklâl ve hakimiyeti milliyesinin muhafazası» idi. Mademki İtalya Arnavudluğun istiklâl ve hakimiyeti milliyesini tekeffül etmişti, bu hareketi yapmaması icab ederdi.

— Bunun için İtalya bir sebeb göstermiş midir?..

— Hayır, hiç bir sebeb... Son ültimatomla bir takım şerait taleb etmişti. Bu şerait Arnavudluğun hayatiyetini tehdid ediyordu. Kontr bir propoze yapıldı, onlar bunu kabul etmedi. Bunun üzerine Arnavudluk, bir istilâ ordusile işgal edildi.

— Arnavudluk Balkan Antantına iltihak etmiş bulunsaydı, vaziyed daha başka türlü olmaz mıydı?.

— Belki.. Fakat o zaman bu mevsimsiz addedilmişti.

Bu mevzuun kralı muztarib ettiğini görüyordum. Başını önüne eğmiş, kralını dindarane bir huşu ile dinliyen Asaf Caculinin sevimli yüzünde de ayni izleri görünce, mevzuun rotasını başka istikamete kırmak lüzumunu duydum:

— İstanbuldan ayrılmanıza sebeb nedir, tekrar dönecek misiniz?

— Tabiî... Ben kendimi yarı İstanbullu telâkki ediyorum.

— Kraliçe hazretleri memleketimizi nasıl buldular?..

— Bilâşüphe o da İstanbula hayrandır. Hattâ İstanbuldan ayrıldığı için de çok müteessirdir. Hususî işlerimiz ve Arnavudluğa taallûk eden bazı düşünceleri - miz olmasaydı, buradan kısa bir zaman için de olsa da ayrılmak istemezdik. Bizzat ben hayatımın en güzel çağlarını bu lâtif şehirde geçirmiş bulunuyorum.

— Arnavudluğun kurtulması hususunda ne gibi teşebbüslerde bulundunuz?

— Cemiyeti Akvama bir muhtıra göndermiş idim. Bu vaziyeti protesto ettim.

— Bu hususta daha çalışmak tasavvurundasınız tabiî majeste?..

Gözleri bir müddet yere çivilendi. Başı cevab vermek için doğrulurken dik ve azimkârdı. Ümid, cesaret dolu gözlerini gözlerime çevirdi:

— Sağ bulunduğumuz müddetçe Arnavudluğun istiklâlinin istirdadı emelini terkedemeyiz. Biliyorsunuz ki, bir milletin istiklâli hayatından, her şeyinden mukaddestir.

Kral hazretleri biraz sonra otelden müfarakat edeceklerdi. Dakikalarını harcamak doğru değildi. Müsaadelerini rica ettim.

Ellerini uzatarak koltuktan doğruldular.

— Bilmiyorum, sizi memnun edebilmiş dim mi?.

— Fazlasile majeste, fakat bir lûtuf daha rica edeceğim.

— Rica ederim.

— «Son Posta» ya imzalı bir fotoğrafınızı..

Ne aksi tesadüf.. bütün bavullar kapanmıştı. Arandı. Kralın fotoğrafı yoktu. Kral elimi kuvvetli avuçları içinde sıkarken:

— Paristen bilhassa Son Postaya göndereceğim! vâdinde bulundu.

Merdivenleri inıyorum. Maiyetleri erkânı elleri göğsünde beni selâmlıyorlar.

Dışarıda Arnavud milletinin bahtı kadar kara bir gece başlıyor.

Nusret Safa Coşkun

★

Kral Zogu dün akşam saat 22 de Romanya bandıralı Besarabya vapurile Köstenceye hareket etmiştir. Kral oradan Polonya yolile Fransaya gidecektir.

Krala kraliçe Jeraldin ve küçük veliahd ile hemşireleri prensesler, saray nazırı Martini, hususî kâtibleri Naçi, Kâzım Kostraki, yaverleri ve küçük rütbeli birkaç zabit refakat etmektedir

Siyaset âlemi

(Baştarafı 3 ncü sayfada)

miyor. Bundan dolayıdır ki zamanın bu türedi siyasilerine cevab verirken sözümüzün tonunda hâsıl olabilecek değişikliği okuyucularımızın mazur görmelerini rica ederiz.

Selim Ragıp Emeç

Ankara 1 (Hususî) — Cümhurreisi İnönü yarın saat 11 de şehrimizi şereflendirecektir.

İsmet İnönü Malatyayı şereflendirecekler

Malatya (Hususî) — Hususî surette istihbar ettiğime nazaran Millî Şefimiz İsmet İnönü, kendilerini Malatyaya davet etmek üzere Yalovaya giden belediye reisimize, mensucat fabrikasının açılış töreninde hazır bulunmak üzere Malatyayı şereflendireceklerini vâd buyurmuşlardır. Açılış töreninin Temmuzun ilk haftasında yapılması muhtemeldir.

"Son Posta,, nın Hikâyesi

BİR YANLIŞLIK

Çeviren : İbrahim Hoyi

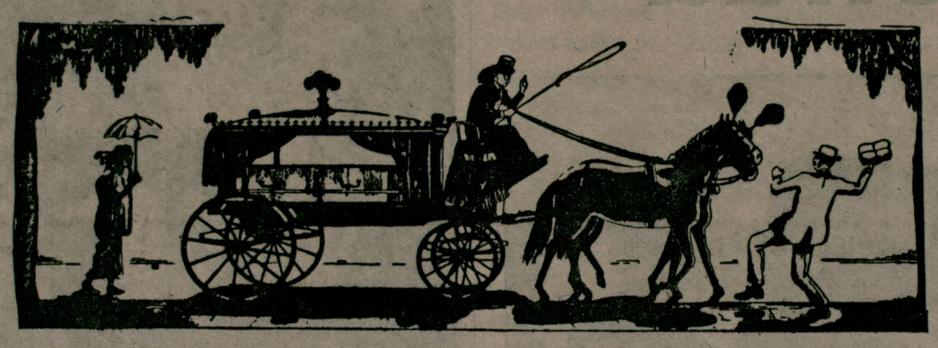

Kavurucu bir Ağustos güneşinin içinde simsiyah görünen üçüncü sınıf bir cenaze arabası, Romada maruf Prati di Castello mıntakasında, yeni inşa edilmiş bir çok evlerden birinin sokak kapısına yaklaştı.

Öğleden sonra, saat üç sularıydı.

Ekserisi kiracısız olan bütün bu yeni evler, boş ve cansız pencerelerinin önünden geçen bu siyah cenaze arabasına hayretle bakar gibi idiler.

Bu evlerin hepsi, içlerine hayatı, yaşamayı kabul etmek için yapılmıştı. Buna rağmen, daha şimdiden ölüm başlarının üstünde dolaşıyordu. Müthiş.. hayattan önce ölüm!.. Müthiş..

Cenaze arabası ağır ağır, âdeta sürüne sürüne gelmişti. Bir ayağı çamurlukta ve eski, yıpranmış silindir şapkasını burnuna doğru eğik olan yarı uykulu arabacı, bir matem işareti gibi aralık duran ilk kapıda cenaze arabasını durdurmuş, daha rahatça şekerleme yapabilmek için yerine bir kat daha uzanır gibi yaslanmıştı.

Bir yemek dükkânının kapısının arkasından, kaba, yüzü gözü kıllı bir adam kirli bir perdeyi kaldırarak fırlamış,

— Burası değil, burası değil. Daha aşağıda babalık!.

Diye bağırmıştı.

Arabacı, burnunun üzerine düşmüş olan şapkasının kenarından adama bakarak, frenleri koyuvermiş, tek bir kelime söylemeden dükkânın önünden hareket etmişti.

Ha burası, ha başka bir yer olmuş, kendisinin umurunda mı idi.

Gene matem ifade edercesine yarı aralık duran bitişik kapının önünde durmuş, ve tekrar uyumaya hazırlanıyordu.

Eczacı:

— Ahmak diye mırıldandı.. yazın bu vaktinde herkes sokak kapısını aralık bırakır, bunu daha bilmiyor. Miskinlik amcası olmalı..

İşin doğrusu da bu idi. Skalabrino yeni işinden de pek hoşlanan takımdan değildi. Bir zamanlar kapıcılık etmiş; fakat kiracılarla geçinememiş, kavga etmiş, hattâ patronu ile de atışmıştı. Zangoç olmuş, kilisenin papası ile çatışmıştı. Son zamanlarda da sürücülük etmekte idi. Üç gün evvel araba sahibi ile boğaz boğaza gelerek işinden çıkmış idi. Bu ölü mevsimde daha iyi bir iş bulamadığından, şimdilik cenaze arabacılığı yapıyordu. Yeni patronile de kavga edecekti. —Buna emindi— zira dünya tersine dönen bir dünya idi. Hem, bu âna kadar hep ona zulmetmişti.

Yukarıya doğru kalkık omuzları, patlak gözleri, limon gibi sarı bir yüzü, ve kırmızı domatesi andıran bir burnu vardı. Neden burnu böyle kıpkırmızı idi?.. Ömründe şarabın tadı damağına değmemiş iken, herkes kendisini ayyaş sansın diye mi burnu böyle kızarmıştı. Bu hayattan bıkmıştı artık. Günün birinde son bir defa olarak nehir soyu ile becelleşecek, ondan sonra bu dünyadan göçüp gidecekti. İşte, şimdi de burada, can sıkıntısı ve üşüşen sineklerden yarı ölü bir halde, bu kavurucu güneşin altında ilk yükünü, bir cesedi taşımak için bekliyordu.

Aradan yarım saat geçti, ve cenaze beklediği yerden değil de karşı tarafa düşen, sokağın tâ dibindeki evlerden birinden çıkarıldı. Arabacı arabayı o tarafa doğru sürerek:

— Allah belânızı versin! diye söylendi.

Eski püskü bir sandukayı taşıyanlar, ağırlığı ile soluyarak küfürler yağdırıp homurdandılar:

— Ulan ahmak.. sana evin numarasını vermediler mi?.

Skalabrino, adamların kapağı indirerek sandukayı içerisine yerleştirebilmeleri için ağzını açmadan arabayı çevirdi:

— Hazır!. diye bağırdılar, ve arabacı, ayağını çamurluğa dayayıp, şapkasını burnunun üstüne eğerek, mezarlığa doğru yol aldı. Çıplak cenaze arabasında ne bir çiçek, ne de tek bir kordelâ yoktu.

Arabanın arkasında tek bir matemli insan yürüyordu. Bu bir kadındı. Yüzü, siyah ve kalın bir peçe ile örtülüydü. Üzerinde ağır sarı çiçeklerle işlenmiş siyah bir elbise vardı. Elinde de kavurucu güneşten kendisini korumak için de açık renkli bir şemsiye tutuyordu.

Kederden ziyade, utanmadan doğan bir jestle başı önünde, yere bakarak cenaze arabasının arkasından ilerliyordu.

Kapısının önünden geçerken, dükkândaki yüzü gözü kıllı adam hınzır hınzır gülerek:

— İyi, ve hoş bir yolculuk Rosie diye seslendi.

Kadın, peçesinin altından adama bakmak için başını çevirdi. Eldivenli elini kaldırarak, salladı, sonra tekrar indirdi ve yerde sürünen eteğini yukarıya doğru çekince, topukları aşınmış iki büyük ayak göründü.

Pencerelerden birinden kalın bir ses yükseldi:

— Zavallı Senyör Bernardo.. adamcağızı bir köpek gibi gömüyorlar..

Başka bir pencereden mukabele edildi:

— Hem de, kendisine yalnız ahçısının matem tuttuğu meşhur bir profesördü..

Ana caddeye varmadan, Skalabrino başını çevirdi, ve cenaze arabasının arkasından yürüyen biricik matemzedeye acıyarak atlarını durdurdu, kadına bir

(Devamı 15 inci sayfada)

İstanbul Komutanlığı ilânları

Karadeniz Boğazındaki birliklerle hastanesinin ihtiyacı olan 15,500 kilo koyun eti satın alınacaktır. Kapalı zarfla ihalesi 11/Temmuz/939 Salı günü saat 15.30 da yapılacaktır. Muhammen kıymeti 6975 liradır. İlk teminatı 524 liradır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuzu veya mektublarile 2490 sayılı kanunun 2-3 maddelerinde yazılı vesikalarile beraber ihale günü ihale saatinden bir saat evveline kadar teklif mektublarını Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna vermeleri. «4507»

★

Karadeniz Boğazındaki birliklerle hastanesinin ihtiyacı olan 85,000 kilo sığır veya keçi etlerinden fiatı müsaid olanı satın alınacaktır. Kapalı zarfla ihalesi 11/Temmuz/939 da Salı günü saat 15 de yapılacaktır. Muhammen kıymetleri sığır etinin 28.900, keçi etinin 27,200 liradır. İlk teminatları sığır etinin 2168 lira, keçi etinin 2040 liradır. Şartnamesi bedeli mukabilinde verilebilir. İstekillerinin ilk teminat makbuz veya mektublarile 2490 sayılı kanunun 2-3 maddelerinde yazılı vesikalarile beraber ihale günü, ihale saatinden bir saat evveline kadar teklif mektublarını Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna vermeleri. «4508»

★

Çatalca Müstahkem Mevki birliklerile hastanesinin senelik ihtiyacı olan 18,800 kilo koyun eti satın alınacaktır. Kapalı zarfla ihalesi 10/Temmuz/939 Pazartesi günü saat 15 de yapılacaktır. Muhammen kıymeti 6580 liradır. İlk teminatı 494 liradır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerinin ilk teminat makbuzu veya mektublarile 2490 sayılı kanunun 2-3 maddelerinde yazılı vesikalarile beraber ihale günü ihale saatinden bir saat evveline kadar teklif mektublarını Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna vermeleri. «4509»

Selimiye garnizonundaki birliklerle Haydarpaşa hastanesinin ihtiyacı olan 48,000 koyun eti satın alınacaktır. Kapalı zarfla ihalesi 10/Temmuz/939 Pazartesi günü saat 11,30 da yapılacaktır Muhammen kıymeti 20,640 liradır. İlk teminatı 1548 liradır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerinin ilk teminat makbuzu veya mektublarile 2490 sayılı kanunun 2-3 maddelerinde yazılı vesikalarile beraber ihale günü ihale saatinden bir saat evveline kadar teklif mektublarını Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna vermeleri. (4510)

★

İstanbul komutanlığına bağlı birliklerle Gümüşsuyu hastanesinin ihtiyacı olan 71,000 kilo koyun eti satın alınacaktır. Kapalı zarfla ihalesi 10/Temmuz/939 Pazartesi günü saat 15,30 da yapılacaktır. Muhammen kıymeti 30,530 liradır. İlk teminatı 2290 liradır. Şartnamesi bedeli mukabilinde verilebilir. İsteklilerinin ilk teminat, makbuzu veya mektublarile 2490 sayılı kanunun 2-3 maddelerinde yazılı vesikalarile beraber ihale günü ihale saatinden bir saat evveline kadar teklif mektublarını Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna vermeleri. (4511)

★

Selimiye garnizonundaki birliklerin ihtiyacı olan 150000 kilo sığır veya keçi etlerinden fiatı müsaid olanı satın alınacaktır. Kapalı zarfla ihalesi 10/Temmuz/939 Pazartesi günü saat 11 de yapılacaktır. Muhammen kıymetleri sığır etinin 49500 liradır ve keçi etinin 46500 liradır. İlk teminatları sığır etinin 3713 lira keçi etinin 3488 liradır. Şartnamesi bedeli mukabilinde verilebilir. İsteklilerinin ilk teminat makbuzu veya mektublarile 2490 sayılı kanunun 2-3 maddelerinde yazılı vesikalarile beraber ihale günü ihale saatinden bir saat evveline kadar teklif mektublarını Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna vermeleri. (4512)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

1 — Tahmin edilen bedeli 8773 lira 11 kuruş olan 26070 aded ampul, 13/Temmuz/939 tarihine raslıyan Perşembe günü saat 14 de kapalı zarfla alınmak üzere eksiltmeye konulmuştur.

2 — İlk teminatı 657 lira 99 kuruş olup şartnamesi komisyondan hergün parasız olarak alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektublarını en geç belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kasımpaşada bulunan komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri. (4646)

Dünkü kısmın hulâsası

Büyükadada bir otelin salonunda bir genç kız şarkı söylüyor ve Fazlı Şakir de: «Enfes, enfes!» diye mırıldanıyor.

Şarkıyı söyliyen Kadriye Ertekin adındaki kız şımarık bir zengin kızıdır. Belkis ve Aysel isminde iki kardeşi de var. Babaları 60 yaşlarında, temiz giyinmiş, iyi çehreli bir adamdır. Fakat kızlarına karşı büyük bir zâfı vardır. Kadriye Ertekin bu sırada Salih Bey isminde bir adama sesleniyor. Bu adam bütün kadınların arzularını körükörüne yerine getirmekten hâz duymaktadır. Onların istedikleri bir takım şeyleri İstanbuldan satın alıp Adaya getirmektedir.

Adadaki otelin diğer simalarına gelince..,

(Roman devam ediyor)

«SON POSTA» NIN TEFRİKASI: 2

Eminenin Sevgilisi

Nakleden: Hatice Hatib

Çok uzun boylu bir adam ve altmışlık bir ihtiyar olan Bay Hayri, bu otelin içinde herkesin nazarı dikkatini celbeden fakat kimse tarafından da fazla sevilmiyen bir insandı. Çok zengin olduğu söyleniliyordu ve müthiş nükteli bir konuşması vardı, fakat bu müstehzi lisanile herkesi rahatsız ediyor. İnce tenkidlerle kimse tarafından sevilmiyordu.

— Siz memnun olmayınız, asıl memnun olacak buraya gelip muayene olacak hastalardır. Memnun değil, bahtiyar olacak hastalar... dedi. Siz hastabakıcı olduktan sonra.

Kadriye nedense bu adamdan hiç hazzetmiyordu. Lâkırdısını cevabsız bıraktı.

Aysel de ablası gibi idi. O söz söyler söylemez:

— Haydi biz de yukarıya çıkıp Belkis gibi düzelelim, banyo saati geçiyor, dedi.

Salonun öteki ucunda şimdi Bayan Ertekinin yanına bir büyük çark gibi yusyuvarlak bir kadın oturmuştu.

Bu kadın bu sene otelde tanıdıkları bir insandı. Oldukça yaşlı olmasına rağmen fevkalâde çiy renklerle giyiniyor. Başına kına rengi bir takma saç takıyordu. Bayan Ertekine doğru eğiliyor, hafif bir sesle:

— Size mühim bir havadisim var, diyordu. Güzel «Karmen» otelde bulunan genç erkeklerden birinin fena halde hoşuna gitmiş... Cesareti olsa Bay Ertekinden kızını istiyecek amma bir türlü cesaret edemiyor.

Bayan Ertekin aynı ahenkte olan yavaş bir sesle sordu:

— Kim imiş bu?..

— Bir prens!..

— Bir prens mi?.. prensi?...

— Şu Mısır prensi...

Bayan Ertekin kocasının büyük korkusunu biliyordu. O her şeyi yapar, fakat kıyamet kopsa kızlarından birini bir prense vermezdi. Kendisinin demokrat bir adam olduğuna herkesin inanmasını istiyordu.

Senelerdenberi bütün dünya onu unutmuş olduğu halde zavallı Bay Ertekin mütemadiyen herkesin, kendi her hareketile meşgul olduğu vehmini taşıyordu. Esasen onu vaktile de kim tanımıştı.

Belki de bu onun için bir vicdan azabı idi.

Bayan Ertekin kocasının bu halini pek iyi bildiği için üç kızını da evlendirmesini ayrı ayrı ve ayni şiddetle istemesine rağmen bu izdivaç talebi ihtimaline karşı fazla alâkadar görünmedi.

— Hangi prens bu diye tekrarladı.

— Prens Abdürrahim.

Bayan Ertekinin ismini bile pek iyi bilmediği fakat her akşam gençler dansederken oturup uzun uzun konuşarak ahbab olduğu kadın gözile salonun bir ucundaki Ping-Pong masasında sarışın bir Alman kızile Ping-Pong oynıyan çok kaşlı, kıvırcık saçlı, çok bıyıklı esmer bir adamı gösterdi.

— Biliyorum, dedi. Bütün servetini Montekarloda kaybettiği söylenilen meşhur prens değil mi?

— Amma şekerim «Karmen»de prenses olacak... Öyle tahmin ederim ki Bay Ertekinin çocuklarının ihtiyacına yetecek kadar serveti vardır. Bu zamanda bir genç kızın koca bulması öyle güç ki..

Prens sizinle, beyefendiyle, küçük hanımlarla tanışmasını pek istiyor.. Bunu bir şeref telâkki ediyor.

— Tanışmak pek lüzumsuz bir şey olacak hanım efendiciğim diye cevab verdi. Bizim kızlarımızı evlendirmeye pek niyetimiz yok.

Yabancı bir kadına hayatlarının bütün hususiyetini de anlatamazdı ya; fakat şişman otel arkadaşı pek de söz dinlere benzemiyordu.

— Ben sizin yerinizde olsam, dedi doğrusunu bu fırsatı reddetmezdim. Prens de Kadriye hanımı hemen kapmıyacak ya! Bir tanışsalar.

— Şimdi kızdığı belli idi; çünkü artık Kadriyeye, çok iltifatkâr zannettiği «Karmen» lâkabını vermiyordu.

Bayan Ertekin cevab vermedi. Fakat devam etti:

— Bu zamanda insanın evlendirecek dört kızı olursa biraz telâş etmeli.. fırsatları kaçırmamalı.. koca o kadar az ki...

Bayan Ertekin çok nazik kadındı. Memnuniyetsizliğini yüzünden göstermek istemediği için çehresinin manasını hiç değiştirmedi. Sadece:

— Dört kızımız yok dedi. Üç kızımız var.

İhtiyar kadın:

— Ne? dedi demin piyanoda kızınıza refakat eden genç kız sizin kızınız değil mi?

— Hayır benim yeğenimdir.

— Ya!. Hiç bilmiyordum ismi nedir?

— Emine...

— Biraz eski moda bir isim... Öksüzmü.. yetim mi?

— Hayır... O benim erkek kardeşim albay Saminin kızıdır. Babası şimdi İstanbulda değil...

— Ben de onu sizin yanınızda gördüğüm zaman kızınız zannettim.

— Hayır yazı geçirmiye İstanbula geldi; o kadar. Ağabeyim şimdi şarkta bulunuyor da.

— Zengin bir kız mıdır?

— Asker kızı... Zengin olur mu?

— İnşallah iyi bir kısmeti çıkar.

— İnşallah!

Sustular. İhtiyar şişman kadın Bayan Ertekin kadar terbiyeli değildi; çünkü gayri memnun olduğu yüzünden okunuyordu.

★

Salonun öte tarafında bulunan Kadriye ile Aysel kapıya doğru ilerleyince Bay Fazlı Şakir önlerine atıldı. Elile Kadriyenin geçeceği kapıyı tutarak:

— Hanım efendiciğim dedi; demin bizi serhoş ettiniz, bugün benim için harikulâde bir gün oldu. Ne olur banyoya gitmeden evvel bir kere daha şarkı söylemez misiniz?

Genç kız gözünün ucile bir kenarı işaret ederek:

— Hayır dedi. Bu sevimsiz ihtiyar burada iken ben şerkı söyliyemem.

Gözünün bu işaretini parmağı da takib etti.

(Arkası var)

«Son Posta» nın tefrikası: 16

HATİCE SULTAN

YAZAN: ZİYA ŞAKİR

Melling'in hazırladığı eser

Evvelâ bu kini izhar etmek için bir muhit bulamamıştı. Çünkü bu halim ve cidden selim Padişaha karşı, herkesin içinde az çok bir sevgi ve hürmet vardı. Onun için Atâ Molla, hislerini bir müddet gizlemeğe mecbur kaldı.

Fakat kısa bir zaman sonra, (Rikâbı hümayun kaymakamı) Musa paşanın da ayni fikirde olduğunu anladı.

Musa paşa da sadrazamlık için yanıp tutuşuyordu. Fakat, o da bu arzusuna nail olamıyordu. Bunun için Sultan Selimden memnun görünmüyordu.

Esasen uzaktan akraba olan bu iki şahsiyet, çarçabuk anlaştılar. Ve, karşı karşıya geçerek derdleşmeğe başladılar.

Bunlara, üçüncü bir şahıs daha iltihak etti. O da, Antepli hoca Münib efendi idi.

Münib efendi de, ulema zümresinin en temayüz etmiş simalarından addolunuyordu. Ve, İstanbulun muhtelif medreselerinde oldukça kalabalık bir taraftar kütlesine malik bulunuyordu.

Atâ Molla, tasarladığı gizli harekette, Münib efendinin mühim bir âmil olacağını anladı. Ona da derhal Sultan Selim aleyhtarlığını aşıladı.

Artık, bu üç kuvvetli baş, birbirinden ayrılmıyordu. Aralarındaki bütün mülâkatlarda, sarayların ve bilhassa Padişahın hususî vaziyetleri hakkında dedikodularla geçiyordu.

Aygır İmamın bunlara iltihak etmesi, dedikodulara çeşni verdi. Çünkü bu boşboğaz adam, her gezip dolaştığı yerden bir boşboğazlık mevzuu bulup çıkarmayı iş güç edinmişti.

Atâ Molla, Aygır İmamı kullanmasını çok iyi biliyordu. Onu bir taraftan Sultan saraylarına, bazı imtiyazlı saray adamlarının konaklarına gönderiyor.. bir taraftan, oralarda cereyan eden hâdiseleri öğrenirken, diğer taraftan da öğrenilen hâdiseleri telleyip pullayarak halk —ve bilhassa— yeniçeriler arasında neşrettiriyordu.

★

Atâ Molla, adi bir ihtilâlci gibi hareket etmiyordu. Hattâ zahiren, ne Sultan Selime ve ne de onun inkılâb ve terakki fikrini güdenlere en küçük bir muhalefet eseri bile göstermiyordu.

Bu zeki ve şeytan ruhlu adam, fikir ve maksadını büyük bir meharetle saklamayı çok iyi biliyor.. yeniçeri ve sipahi kışlalarına gizlice avuç avuç zehir saçarken, kendisi kat'iyen göze görünmüyordu.

Etrafa saçtığı zehir, son derecede müessirdi. Atâ Molla, halkın cahil zümresini kolayca isyan ve ihtilâle sürükliyecek olan bu zehiri, çok iyi keşfetmişti... O da (din ve şeriat) kisvesi altında, basit ruhlu insanları, inkılâb aleyhine harekete getirmekti.

Senelerdenberi devam eden uzun harbler, esasen halkı bizar etmişti. Vilâyetlerde, âdeta seyyar hükûmetler kuran eşkiyalar türemiş.. bunlar her tarafı haraca kesmişlerdi. Ahali bir taraftan hükûmetin bitmez tükenmez vergilerini, verebilmek için varını yoğunu feda ediyordu. Diğer taraftan da, etrafa ölüm korkusu saçan eşkiyaların elinden hayatlarını kurtarabilmek için son nafakasını bunlara veriyordu.

İstanbul halkı ise, açlık ve sefaletin iztırabile inim inim inliyordu.. halkın sefaletile eğlenir gibi, müfrit bir sefahet hayatı yaşıyanlara karşı herkesin kalbinde acı bir kin ve nefret beliriyordu.

Senelerdenberi devam eden harblerde birbirini takib eden mağlûbiyetler, yeniçerileri de fena halde sinirlendirmişti. Bunlarda da, artık tamamile manevî sefalet başgöstermişti.

İstanbul, her nevi tohumu kabul edecek ve o tohumu süratle filizlendirecek bir tarla haline gelmişti. İşte Atâ Molla, bundan istifade etmek istemiş.. Sultan Selimden intikam almak için, büyük bir meharetle işe girişmişti.

LÂTİN HARFLERİLE TÜRKÇE YAZILAN AŞK MEKTUBLARI

İstanbulun bu sefalet manzarası karşısında, tam manasile bir sefahet hayatı yaşıyanlar, kendilerini ve memleketi tehdid eden felâketten haberdar değillerdi.

Topkapı sarayında (Serdab köşkü) nde haftada birkaç gün (kume fasılları) tertib ediliyor.. sultan saraylarında da ayni zevk ve sefahet hüküm sürüyordu.

Ressam Melling, (Neşâdâbâd) sarayına gelip yerleştikten sonra, Hatice Sultanın neş'esi büsbütün artmıştı. Bu güzide misafirine karşı gösterebileceği izzet ve ikramın derecesini tayin edemiyecek kadar şaşırmıştı.

Ressam Melling, artık dünya saadetine ermişti. Bütün hayalleri, parlak birer hakikat olmak istidadını göstermişti.

Her sabah gözlerini açtığı zaman, Hatice Sultanın bir çok kıymetli hediyeleri ile karşılaşıyor.. bunların karşısında derin hayretlerle düşünmekten kendini alamıyordu.

Genç ressam, artık hayatını sadece bir şeye vakfetmişti. O da, kendisini bu kadar nazikâne iltizam ve himaye eden cömerd Sultanı memnun etmek.. onun daha fazla muhabbet ve teveccühünü kazanabilmekti.

Maamafih Melling, çok kurnaz davranıyordu. Artık sık sık harem bahçesinde görünmüyor.. kendisini âdeta naza çekiyordu.

Dairesindeki odalardan birini atölye haline getirmişti. Ve bu atölyede, mühim bir işe girişmişti.

Küçük bir ocakta, renk renk boyalar kaynatıyordu. Ve bu boyaların içinde erittiği balmumuları tekrar dondurarak, bunlardan bir takım modeller yapıyordu.

Bu meşguliyet, günlerce ve haftalarca devam etti. Kurnaz san'atkâr, herkesi hayret ve heyecan içinde bırakmak için, bu müddet zarfında atölyesine kimseyi kabul etmedi.

Hatice Sultan bile meraktan çatlıyordu. İkide birde, Hayrettin ağayı huzuruna celbederek:

— Lala!.. Mimar çelebi, ne eder.. ne işler?.. Bir gizli marifet düzermiş... Amma bunun aslı nedir?..

Diye soruyordu.

Hayreddin ağa; ressam Melling'in gizli işini, Hatice sultandan daha fazla merak ediyordu. Ve bunu öğrenmek için;

— Canım, çelebi.. kuzum, çelebi ... Sultan hazretleri, pek fazla merak buyuruyorlar. Şu odanın kapısını aç da, bir kerecik göreyim;

Diye, yalvarıyordu. Fakat her defasında, tatlı kahkahalarla gülen Mellig derhal cevab veriyor:

(Arkası var)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muh. Bed. Lira Kr.	% 7,5 teminatı Lira Kr.	Eksitme Şekli	Eksitme Saati
Amerikan bezi	10000 met.	1995. —	149. 62	Açık ek.	15,30
Lif halat	758 kilo	416, 90	31. 26	» »	16

7 Roda takriben.

I — Şartname ve nümuneleri mucibince yukarıda cins ve miktarı yazılı 2 kalem malzeme açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleri, muvakkatteminatları eksiltme saatleri hizalarında yazılıdır.

III — Eksiltme 7/VII/939 Cuma günü Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler ve Amerikan bezi nümunesi sözü geçen şubeden her gün parasız alınabilir.

V — İstekliler eksiltme için tayin olunan gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri. (4536)

İstanbul Belediyesi İlânları

Aded	Beherinin tahmin bedeli K.	
6000	26	Soba borusu
750	26	Dirsek
750	35	Deveboynu dirsek
120	150	Soba tablası
320	35	Maşa
150	24	Kürek
200	100	Odunluk

İlk okullar için yukarıda miktar ve tahmin bedelleri yazılı bulunan soba malzemesi açık eksiltme suretile satın alınacaktır. Şartnamesi Zabıt ve Muamelât Müdürlüğünde görülebilir. İhale 5/7/939 Çarşamba günü saat 14,30 da Daimî Encümende yapılacaktır. İsteklilerin 190 lira 92 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubları ile ihale gününde muayyen saatte Daimî Encümende bulunmaları. (4427)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Cinsi	Miktarı	İlk teminat	Muhammen bedeli
1 ci nevi ekmek	60,000 kilo	427 lira 50 Kr.	9 Kr. 50 santim

Gureba hastanesine lüzumu olan yukarıda cins ve miktarı yazılı ekmeğin kapalı zarfla yapılan eksiltmesinde isteklisi bulunmadığından komisyonca pazarlığa bırakılmıştır.

Pazarlığı 13/7/939 Perşembe günü saat 15 te Vakıflar Başmüdürlüğü binasında toplanan komisyonda yapılacaktır. Şartnamesi hergün Levazım Kaleminde görülebilir. (4648)

Türkkuşu İstanbul İspekterliğinden:

Türkkuşu üyeleri Temmuzun ilk haftası içinde kampa gönderileceklerinden son muamelelerini yaptırmak ve hareket gününü anlamak üzere bütün üyelerin 3 Temmuz Pazartesi günü saat 17 ye kadar müracaatları.

Pazartesi günü müracaat etmiyenlerin kampa gidemiyeceklerdir. «4745»

Son Posta'nın tefrikası: 150

Baron de Tott'un hâtıraları

Tunus beyleri

Beylik irsidir. Otoritesi mutlaktır. Afrikanın içerilerinde büyük bir sahaya kadar nüfuzu şamildir

Tercüme eden: Hüseyin Cahid Yalçın

Bu işin idaresini bizzat kendisi deruhte etmenin münasib olacağını anlatmak istedimse de mütaleamı kabul etmiyordu. Onun vücudü asiler üzerinde elindeki askerî kuvvetlerden ziyade tesir yapabilirdi. Fakat Romanie Napolisinden ayrılmamağa kat'î surette karar vermiş gibi görünüyordu. Paşayı ne karar ittihaz edeceğini tayin hususunda daldığı tereddüdler içinde bıraktım (1), Tunusa gitmek üzere yola çıktım. Teftiş vazifem orada hitam bulacaktı.

Maltaya uğradıktan, Lampedousede durduktan sonra, Bon burnunu dolaştık ve yeni Goulette hisarının karşısında demirledik. Buradan Tunusa gittim.

Bir göl kenarında yahud, daha ziyade, göl şehrinde bir sığlıkta kâin olan bu şehir epeyce büyüktür. Oldukça güzel inşa edilmiştir. Deniz kalesi tarafından şöyle böyle müdafaa edilebilmektedir. Şehrin civarındaki tepeler üzerine serpiştirilmiş olan istihkâmlar da müdafaaya yardım ediyorlar. Bütün deniz şehirlerinin hepsinde iptida balıkçılar tarafından tayin edilmiş olan bu vaziyet Tunuslulara Kartacanın vaziyetinden daha muvafık görünmüş olacaktır. Tunuslular aldıkları ganimetlerden zenginleştikleri zaman ticarete açıktan açığa hücuma başladılar. İcra ettikleri deniz haydudluğu onları denizden gelecek bir top ateşinden tahaffuza sevkettiği tahmin edilebiliyor. Romanın eski rakibinin hâlâ harabelerini taşıyan yayla ise bilâkis körfezin yarısına kadar denize doğru ilerliyor. Eğer Tunuslular orada bir şehir tesis etselerdi bir baskına maruz kalabilirlerdi. Avrupanın politikası dürbünü ele alıp ta uzak kıt'alara göz atabilmek için kendisinin hakikaten işine yarayabilecek şeyleri farkedinciye kadar Tunusluların yegâne korkacakları hücum böyle bir baskından ibaret olabilirdi.

Tunus kurbunda elân Kartacanın su kemerleri görülüyor. Karadan altı fersah mesafede vaktile sarnıç hizmetini ifa eden su hisarı da mevcuddur. Eski zamanların biraz haşmet ve azamet eseri muhafaza eden yegâne abidesi şüphesiz ki budur. Yaylada yığılı olan enkazda hiçbir büyüklük nişanesi yoktur. Ancak bu enkaz karıştırılmak ve kazılmak suretiledir ki zamanın tahrib edemediği bazı altın madalyalara tesadüf ediliyor. Tunusta bu madalyalardan mürekkeb bir kolleksiyon gördüm. Bence pek kıymettar idiler.

Beylik mansabı irsidir. Otoritesi mutlaktır. Afrikanın içerilerinde büyük bir sahaya kadar nüfuzü şamildir. Bey her sene vergi toplamak için dolaştırdığı küçük bir ordu sayesinde buralardan vergi alır. Bu vergiye âşar vergisi, nüfus vergisi, ganaime iştirak hissesi ve hükümdarın aldığı gümrük resmi de inzimam eder. Fakat Tunusluların servetlerinin hakikî kaynağını ticaretleri ve sanayileri teşkil eder. Kendilerini sair «barbaresque» milletlerden temeyyüz eden bir nezaketleri vardır.

Bey şehirden biraz uzakta oturuyor. İkametgâhına Barde denilmektedir. Sur ile etrafı çevrilmiş ve kulelerle tahkim edilmiş olan bu sarayın içi dışarısının hiç ihtimal vermediği bir haşmet eseri arzeder. Bana en dikkate şayan görülen cihet oldukça geniş bir avludur ki etrafında beyaz mermerler üzerine istinad ettirilmiş binalar vardır. İçerideki bazı daireler de bana memlekete nazaran pek iyi tezyin edilmiş gibi geldi. Fakat Barde hakkında beyin merasim yaptığı Divan salonuna bakarak hüküm verecek bir adam sarayın haşmeti hakkında büyük bir fikir besliyemez. İhtimalki aldığım bu intıbaı takviye etmek içindir ki başnazır hazine sarayında beni hususî surette kabul etti. Odada bize sandalya vazifesini gören kasa altın ile dolu mu idi, bu salonu dolduran sair kasalarda da hep altın mı var idi, bilmiyorum. Ben yalnız bir eskicinin dükkânının arkasındaki kısmı görmüş gibiyim ki buraya bir çok eşya yığılmış bulunuyordu. Fakat işlerimi müzakere ederken tesadüf ettiğim mülâyemet, zekâ ve incelik eserlerinden pek memnun kaldım, o zaman hükümran olan beyin oğlu ile de mülâkat ettim. Babasına yeni halef olmuştu. Bu genç prensin gayet mahcub ve çekingen olduğunu haber vermişlerdi. İlk işim onun sıkılmamasını temine çalışmaktı.

Bardede her millete mensub birçok köleler gördüm. Fakat bunlar haklarında edinmiş olduğum fikirlerden hiç birini teyid etmediler. İyi giyinmişlerdi, iyi beslenmişlerdi, iyi muamele görüyorlardı. İçlerinden çoğunun, hattâ memleketin hastalığına tutulmuş olanların bile azad edilmekten memnuniyet duyacaklarına ihtimal veremiyorum. Memleketin iç taraflarında satılan kölelerin hükümdarların yahud eşrafın hissesine düşenler kadar bahtiyar olmamaları kabildir. Çünkü oralarda bu köleleri spekülâsyon için satın alırlar. Efendilerin hırs ve tamahları kölelerin lehinde bir âmil teşkil ediyor.

İtiraf etmelidir ki kölelere fena muamele edenler yalnız Avrupalılardır. Bunun da sebebi şüphesiz, şarklıların köleleri satın almak için toplamaları bizim ise toplamak için satın almamızdır. Köleler şarkta hasisler için bir zevktir, bizde ise sadece hasislik aletidir. Müstemlekelerimizden bir zenciyi Tunusta bir köle ile bitaraf bir memlekete götürsünler. Ben sizi işte bu mahkeme huzuruna davet ediyorum.

Tunusluların karakterleri, ihtirasları ve ahlâk âdetlerini teşkil eden şeylerin hepsi Afrikanın ikliminin tesiri altındadırlar. Fakat gerek bu kavimlerin, gerek Türklerin muhayyeleleri bir çokları için kadınların taaddüdü yüzünden husule gelen mahrumiyetler hasebile yollarını sapıtıyorlarsa ve kadınlar zenginlere mahsus bir halde kalıyorlarsa da Afrikalıların yapılışları ayni hatalara nefislerini terketmek imkânını vermiyor; ateşin hamlelerini hiçbir şey durduramıyor, bu hamle insan fıtratının hududlarını aşıp geçiyor.

Şehirlerin pisliklerinin en başlı sebebi temizliğin ihmali olduğunu zannedenler Tunus ahalisinin teneffüs ettikleri o murdar hava içinde yaşıyabildiklerini görmekle hayrete düşeceklerdir. Havanın bu fenalığı şehrin pisliklerini civar göle nakleden bir kanaldan çıkan buharlardan ileri gelmektedir. Bu göl de bir takım buharlar neşrediyor ve bunlar tehlikeli oluyor. Tunusun sıhhate muzır olmamasını ancak körfeze müntehi olan vadinin derinliğine atfetmek kabildir. Vadi, kanalın ve gölün buharlarını cezb ederek, onlara insanların hayatına muzır olacak derecede bozulmak için zaman bırakmaz.

Tunustan ayrılırken, Charles-Quint'in burada yaptırmak fırsatını bulduğu kalenin harabelerini gördüm. Yapılan toprak tesviyeleri bu kuleyi şimdi denizden biraz uzaklaştırmış bulunuyorlar. Şüphesiz bundan dolayıdır ki Tunusulular onun yerine Goulette kalesini ikame etmişlerdir.

Tunus mersasını terkederek Tulona gittik. Faydalı olacağını zannetmeseydim hiçbir zaman yazmıyacak olduğum bu hatıralara burada nihayet veriyorum.

SON

(1) Maamafih, topçu kumandanına havan toplarının nasıl kullanılacağını ve fitillerinin nasıl yapılacağını göstermek mecburiyetinde kaldım. Babıâli Mora kargaşalıklarını ancak uzun müddet sonra teskine muvaffak olmuştur.

ZAYİ — Yüksek Deniz Ticaret Mektebinden almış olduğum 12/8/936 tarihli diplomamı zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olamıyacağı ilân olunur.

Kadıköy Telefon Caddesi N. 7. de müâzim makinisti İsmail Hakkı Saltan

«Son Posta» nın tefrikası: 28

MISIR İNCİSİ

Yazan: Hasan Adnan Giz

Hükümdarın kanlı listesi

— Peki senin görüşüne göre Dimyatın düşmesinden hangileri mes'uldür?

— Hiç biri Sultanım! Bu ihanetin bütün mes'ulleri cezalarını buldular.

— Hayır Muhsin; ben bunların müc rim olduklarını iddia ediyorum. Aceb hangimiz doğru düşünüyoruz?

— Tabiî siz daha doğru düşünürsü - nüz; fakat bu vak'a esnasında Dimyatta bulunsaydınız siz de benim gibi düşünecektiniz.

İbni Mansur söze karıştı:

— Hükümdarın her şeyi görmesine lüzum yoktur. Her yerde hâzır ve nâzır olan Tanrı onu ikaz eder.

Bu serserinin softalığı karşısında Muhsinin bütün kanı beynine sıçra - mıştı.

— Allah zulûmdan hoşlanmaz ya Mansur.

— Demek siz muhterem hükümdarı zalimlikle itham ediyorsunuz.

Bu emîrlerin hepsi masumdur, onları cezalandırmak zulüm sayılır.

Turanşah hiddetle haykırdı:

— Bana bak Muhsin! Uzun sözlere lüzum yok. Bu listedeki kırk kişi gün doğmadan asılmalı.

Artık her şeyi göze almıştı. «Hayır hükümdarım!..» diye söze başladı.

Fakat yerinden fırlayan Turanşah ağzını kapıyarak onu susturdu:

— Nasihat dinlemeyi çocukluğum - danberi sevmem! Sana emrediyorum; Kırk kişi gün doğmadan asılacak.

Böyle bir emre itaat edemem Sultanım! Varsın ölüm listesi kırk bire çık - sın.

— Bunu yapacaksın Muhsin.

— Böyle bir işe vasıta olamam Sul - tanım! Emrinizi lûtfen nedimlerinize bildirin.

İbni Mansur atıldı:

— Sultanın nedimleri katil değil - dir.

— Muhsin de cellâd değildir.

Bu celâdet karşısında gevşeyen hü - kümdar baş enüğün yakasını bıraktı.

— İhtiyarın sözü olsun! Alın bu kâ - ğıdı Türe Hüsamettine götürün; emrim bu gece icra edilsin!

Kanlı gözlerile baş enüğe yiyecek gi bi bakıyordu. Muhsin artık ısrarın lü - zumsuz olduğunu anlayarak büyük bir teessür içinde çekildi.

★

Yatsı ezanı okunurken dolu dizgin Mansureye giren bir süvari, atını şehrin ıssız bir köşesinde bıraktıktan sonra tekrar karanlık sokaklara saptı. Yürüyüşünden kimseye görünmek istemediği anlaşılıyordu. Bir hayli yürüdük - ten sonra penceresinden ışık sızan bü - yük bir evin önünde durdu. Arka arkaya üç ıslık çaldı. Pencerede bir gölge kımıldadı ve kapıdan bir adam çıkarak yan sokaklara saptı. Meçhul yolcu onu takib etti. Nihayet bir duvar dibinde birleştiler.

— Kotuz!

— Benim Aybey.

— Bir haftadır seni bekliyordum.

— Ben de gelmek için Melike haz - retlerinin emrini bekliyordum.

— Melike nasıl?

— Çok iyi, size şu mektubu gönder- di.

— Başka bir şey söyledi mi?

— En kısa zaman içinde cevab getir- memi emretti.

— Beni takib et Kotuz! Mektubu o - kuyup cevab yazana kadar sokakta bek leyimezsin.

Seyfettin Kotuz, Aybeyin en sadık adamlarından biri.

Harzemşah hanedanından «Mev - dud şah» namında bir prensin oğlu olan bu gencin hazin bir macerası var. Cengizin Harzemi istilâsı esnasında bü - tün ailesi katledilmiş, yaşı küçük olduğundan kendisi ölümden kurtularak esircilere satılmış, bir çok maceralardan sonra Mısıra gelerek kölemen ordusuna girmişti. Zekâsı ve cesareti sayesinde kısa bir zaman içinde yükselen Harzemli genç, Aybeyin en ziyade gü - vendiği adamlardan biri oldu. Genç Kumandan Mansureye gelirken onu Mısır İncisinin yanına bırakmıştı. On dakika kadar yürüdükten sonra Aybey küçük bir evin bahçesine girdi. Cebinden çıkardığı bir anahtarla kapıyı aç - tı. Serin bir küf kokusu yüzlerine çarptı.

— Nine bize ışık göster.

Nereden çıktığı belli olmıyan bir ihtiyar kadın sönük bir ışıkla etrafı ay - dınlattı. Bir odaya girdiler. Aybey bu evi ara sıra istirahat etmek ve hususî eşyasını saklamak için tutmuştu. Işığa yaklaşarak Mısır İncisinin mektubunu açtı.

Şeceretüddür, onu kazanılan zafer - den dolayı hararetli cümlelerle tebrik ettikten sonra sözü Turanşaha getiri - yor ve söyle diyordu:

«... Böyle bir zaferin akabinde tahta çıkan bu tecrübesiz gencin bazı çılgın - lıklar yapmasından korkuyorum. Her ihtimal karsısında kuvvetli ve tedbirli olmalıyız. Bilhassa sizin ordu üzerin - deki nüfuzunuz böyle bir vaziyet kar - şısında bizim için kıymetli olacaktır. Bu nüfuzu sarsmamak için Aktay, Bay bars, Türe Hüsamettin gibi emîrleri i - dare etmenizi rica ederim. Bu mektu bu aldığınızdan bir müddet sonra ora - ya diğer bir mektubum vâsıl olacak ki bunu kumandanları ve askeri taltif i - çin yazdım. Bu mektub okunurken siz de hazır bulunun ve kumandanlar üzerinde ne gibi tesir bıraktığını bana bildirin!..»

Şimdi Aybey, gene bir takım güzel cümlelerle biten bu mektubun çizgileri ve satırları arasında sevdiği kadının hayaline dalmıştı. Bu kısa ayrılık ay - ni zamanda ona aşkının derinliğini ölçmek imkânını vermişti. Birden kapı - dan giren bir ruzgârla titreyen ışık mektubda bir gölge yaptı. Bu genç kumandana Mısır İncisinin bir işareti gibi geldi.

— Gidiyoruz Kotuz; ben gelene ka - dar sen burada kal.

— Başüstüne Emîr!

Kapıyı Harzemli gencin üzerine ka - pıyarak sokağa çıktı. Dışarda sıcak ve boğucu bir rüzgâr esiyor, Mısırın ateşli mevsimi «gene geliyorum!» diyordu.

Aybey demin çıktığı büyük binaya girdi. Kumandanlar birkaç gündür bu eve yerleşmişlerdi. Avlunun kapısında bekliyen bir asker göze çarptı: Sebükte kin hiç bir şey bilmiyormuş gibi içeri girdi. Aktay, Baybars, Hüsameddin bütün emîrler bu akşam bir arada idi. Aybeyin gelişi meclisi harekete getirdi: (Arkası var)

Günün Bulmacası

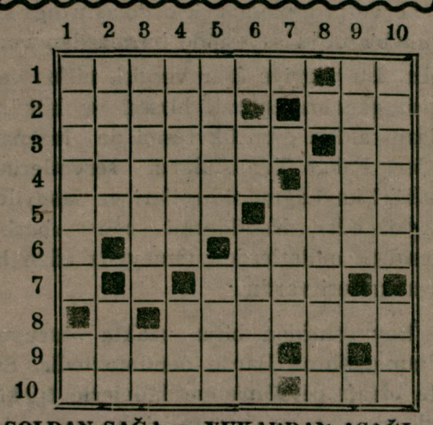

SOLDAN SAĞA ve YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Oyun - İşaret sıfatı.
2 — Kavramak - Taraf.
3 — Yazmak masdarından ismi meful
4 — Sonunda bir «Y» olsa tabiat.
5 — Atmak masdarından ismi meful - Meal.
6 — Lâhza - Gemi direği.
7 — Siyahlık.
8 — Sebeb.
9 — Hatırlamıyan - Damarlarda bulunan.

Geçen bulmacanın halledilmiş şekli

SOLDAN SAĞA:

1 — Babacan - Eb.
2 — Alev - Ense.
3 — Civciv - Aş.
4 — A. - Lisan - Re.
5 — Mi - Hacer.
6 — Saylav.
7 — Öte - Naci - A.
8 — Ge - İ. - Hazer.
9 — Ümid - K. - La.
10 — T. - Kaymakam

Son Posta SPOR

Bugün Fener, Beşiktaşla karşılaşıyor

Fenerbahçe, Beşiktaş ile bugün sa - at 18 de Fenerbahçe stadında millî kü menin son ve en mühim karşılaşmalarından birisini yapacaklardır. Son puvan vaziyetine nazaran bu iki kıymetli takımımızın artık şampiyon olmalarına imkân yoktur. Birinciliği ve ikinciliği Galatasarayla, Demirspor paylaşacaklardır. Fenerbahçe ile Beşiktaşın bugün yapacağı müsabaka, Ankara - gücünün de puvan vaziyeti gözönün - de tutulmak şartile, üçüncülükle be - şincilik arasındaki dereceleri tayin e - decektir. Puvan vaziyeti ne olursa olsun şehrimizin bu iki kuvvetli takımının yapacağı müsabaka zevkli ve he - yecanlı bir müsabaka olmak kıymetini taşımaktadır.

Ayrı tarzlarda oyun oynıyan takımların yapacağı maç iki ayrı sistemin çarpışması şeklinde geçecektir. Fener lilerin yerden, kısa paslı ve fazla ça - lımlı oyununa karşı, Beşiktaşlılar e - nerjiye dayanan, uzun paslı bir oyun oynamaktadırlar. Bize kalırsa bu maçta kendi oyun tarzını rakibine kabul ettiren takım müsabakadan galib çı - kacaktır.

Galatasaray - Beşiktaş karşılaşması yapılmıyor

Ankara 1 (Hususî) — Millî küme maçlarının başlangıcında yapılamıyan Galatasaray ve Beşiktaş arasındaki mü sabakanın yapılmaması kararlaştırıl - mıştır.

Beden Terbiyesi Genel Direktörlü - ğünde teşkil edilen teknik bir komite ahkâmı umumiyeyi ve beynelmilel futbol kaidelerini gözönüne alarak maçın yapılmasına imkân görmemiştir. Verilen karar İstanbul bölgesine tebliğ edilecektir.

Dünkü tenis müsabakaları

Dün, Dağcılık Klübünde tenis maçları yapılmıştır.

Tek erkeklerde: İstanbuldan Tınan İzmirli Alinosa galib gelmiştir.

Azoyi Ayoni, Vedad Abudu yenmiş - tir.

Çift erkeklerde: Grif - Arteryan çifti Cimcoz, Armiteyç çiftine galib gelmiştir.

Çift bayanlarda:

Grodeski çifti, Sporel çiftine galib gelmiştir.

Muhtelit maçta ise Vedad çifti, Madam Grizi çiftine galib gelmiştir.

İkinci küme maçları

İkinci küme klübleri arasındaki ku - pa maçlarına dün Taksim stadında de vam edilmiştir. Beylerbeyi ile, Demirspor arasında yapılan maç 1-0 Bey - lerbeyi takımının galibiyetile bitmiş - tir .

Beylerbeyi 27 puvanla birinci, Hisar takımı 23 puvanla ikinci, Demir - spor 21 puvanla üçüncü olmuştur.

Türkiye bisiklet müsabakaları

9 Temmuzda yapılacak Türkiye bisiklet sürat ve mukavemet birinciliklerine iştirak edecek olan Eskişehir takımı İstanbula gelmiştir.

Eskişehir bisiklet takımı idmanlarını müsabaka sahasında yapacaktır.

Eskişehirliler geçen sene mukavemet yarışında birinciliği kazanmışlardı.

★

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Bisiklet Ajanlığından:

1 — Türkiye bisiklet birinciliği müsabakaları 7/7/1939 Cuma günü (1) kilometrelik sürat koşusu ve 9/7/1939 Pazar günü (156) kilometrelik mukavemet koşusu olmak üzere tesbit edilmiştir.

2 — Müsabakalar Edirne - İstanbul asfalt yolu üzerinde yapılacaktır.

3 — Yarış saatleri bilâhare ilân olunacaktır.

4 — İstanbul takımını teşkil edecek olan koşucular şunlardır: Abdullah, Haralambo, Anastas, Torkom ve Mihal.

5 — Yukarıda adları yazılı bisikletçilerin buna göre şimdiden hazırlanmaları lüzumu ehemmiyetle tebliğ olunur.

Galatasaray Vefayı dün 2 - 0 mağlûb etti

Oyunun ilk devresi çok güzel geçti. Fakat ikinci devrede Vefa sert oynamıya başladı

Takımlar sahada maça başlamadan evvelki merasim esnasında

Son günlerini yaşıyan millî küme maçlarından Galatasaray - Vefa karşılaşması dün Taksim stadında yapıldı. Havanın serin ve müsaid olmasına rağmen stadda mahdud bir seyirci kalabalığı vardı. Mutad selâmlama me - rasiminden sonra takımlar sahada yer lerini aldılar.

Birinci devre

Oyuna Galatasarayın hücumile başlandı. Salâhaddinin sağa kaçıp orta - ladığı topu Cemil göğsile alarak ka - leye indiyse de kaleci çıkarak topu yakaladı. Galatasaray akınları tevali ediyor. Vefa müdafaası bunları tehlike olmadan önledi. Vefalılar mukabele etmek istedilerse de Galatasaray müdafileri topları kolaylıkla uzaklaştırıyorlar. 7 nci dakikada Vefa sağ açığının ortasile Galatasaray kalesi büyük bir tehlike geçirdi. Vefa sol açığı Şükrü, topa üstüste vurduğu halde bir türlü kaleye girmedi. Nihayet Osman topu tutmağa muvaffak oldu. Arkasın - dan sıkı bir Galatasaray hücumunda Safa güzel bir plonjonla gole mâni oldu. Vefanın soldan yaptığı hücumu Osman ancak kornerle kurtarabildi. İki kalenin karşılıklı tehlike atlatması oyunu zevkli bir şekle sokuyor. 18 inci dakikada gol pozisyonuna giren Buduriyi Vefalılar ancak düşürerek topu kurtardılar. Vefa sert oynamağa baş - ladı. Galatasaray kazandığı frikikler - den bir netice elde edemedi. 22 nci dakikada Osman tuttuğu topu elinden kaçırdıysa da Vefalılar favul yaptıklarından tehlike savuşturuldu. 23 ün - cü dakikada Galatasaray bir korner ka zandı. Kornerden gelen topa Vefalılar elle dokunduklarından penaltı veril - di. Buduri bunu gole tahvil etti. Vefa sol açıklarile tehlikeli akınlar yapmağa başladı. Oyun hemen hemen mütevazin oynanıyor. Galatasaray hücumlarında bütün paslar sol açık Sarafimde toplandığı halde bu oyuncu hiçbirisinden istifade edemiyor. 33 üncü dakikada Vefalı Muhteşemin güzel bir frikik atışını Osman mükemmel bir plonjonla kurtardı. Bundan sonra Vefa birden açılarak Galatasarayı adamakıllı sıkıştırmağa başladı. Sol açığın attığı çok güzel kornerlerden Vefa mü hacimleri bir türlü istifade edemiyorlar. Son dakikalarda Vefa tamamen hâkim... Fakat başka sayı yapılama - dığından birinci devre 1-0 Galatasa - ray lehine neticelendi.

İkinci devre

Oyuna iyi başlıyan Vefa gene Galatasarayı sıkıştırıyor. Galatasaray bir türlü toparlanamıyor. Bunda bilhassa Vefanın Galatasaray forvedine tatbik ettiği sert oyun âmil oluyor. 6 ncı dakikada Galatasaray sağdan bir akın yaptı. Vefa bekleri ve kalecisi topu tutamadılar. Sarafim yetişerek sıkı bir şütle Galatasarayın ikinci golünü yaptı. Bu golden sonra Galatasaray hâkimiyeti elde etti. Fakat Sarafim ile Bedii gol kaçırmakta yarış ediyorlar. Bu arada Vefalılar pek çok favul yaptı - lar. Bu şekilde oynamaları muhakkak ki aleyhlerine oluyor. Vefanın gelişi güzel oyununa Galatasaray da kendini kaptırdığından oyun tadını kaybetti. 29 uncu dakikada Budurinin mükemmel bir kafa vuruşunu direk kurtardı. Vefanın mukabil akınında ortalık karıştı, fakat top kornere kaçtı. Vefa sol açığı korneri avuta attı. Oyun birinci devrenin aksine tamamen tadsız ve he yecansız oynanıyor. İki takımın forvedi de topu nereye atacaklarını bile - mediklerinden top da şaşırmış vazi - yette...

İki taraf kazandıkları bütün frikik ve kornerlerden hiçbir netice alamı - yorlar. 43 üncü dakikada Galatasaray sol hafı Yusuf, fevkalâde bir şüt attı. Korner oldu. Bu korneri iki korner daha takib etti. Galatasaraylılar hiç - birinden istifade edemediler ve niha - yet hakemin düdüğile maç 2-0 Gala - tasarayın kazanmasile bitti.

Galatasaray: Osman - Faruk, Ad - nan - Musa, Rıza, Yusuf - Bedii, Sa - lâhaddin, Cemil, Buduri, Sarafim.

Vefa: Safa - Lûtfi, Vahid - Sefer, Hakkı, Abduş - Necib, Muhteşem, Gazi, Sulhi, Şükrü.

Hakem: Feridun Kılıç.

M. T. Ö.

Güreşçilerimizin çalıştırılmalarına başlanıyor

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Güreş Ajanlığından: Bölgemiz güreş monitörlüğüne tayin edilmiş olan Saim Arıkan tarafından klüplerimiz güreşçilerinin çalıştırılmalarına başlanacağından çalışma zamanlarının tayin ve tesbit edilmesi için güreşle meşgul klüplerimizin 3/7/1939 tarihine müsadif Pazartesi günü akşamı saat 18 de Bölge Merkezine salâhiyetli birer murahhas göndermeleri rica olunur.

Yaşar tekrar mindere çıkıyor

Uzun zamandanberi sakatlığı dolayısile idmanları bırakmış olan hafif siklet Olimpiyat birincisi Yaşar, yeniden idmanlara başlamıştır.

DOYÇE ORİENT BANK
Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin
Türkiye şubeleri:
Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü
★ *Her türlü banka işi* ★

Hikâye: Bir yanlışlık

(Baştarafı 12 nci sayfada)

arabaya binse iyi edeceğini söyledi. Sonra ilâve etti:

— Yorulacaksınız!.. Mezarlığa varmak için daha epeyce yolumuz var. Güneş de çarpabilir...

Rosie başını salladı. Efendisi olan yaşlı profesöre, hiç olmazsa mezarlığın yarı yoluna kadar cenaze arabasının arkasından gideceğini vâdetmişti. Mademki efendisi ölmüştü. Bu sözünden cayamazdı.

Skalabrino itiraz etti:

— Nereden bilecek canım?.

— İmkânı yok..

Rosie bir türlü bir arabaya binmek fikrine yanaşmıyordu.

Aslında iyi kalbli bir adam olan Skalabrino:

— Parasını ben çeksem, gene de binmez misin?.. diye sordu.

Hayır.. Rosie gene de arabaya binmiyecekti. Romanın bu kızgın güneşi altında bayılıp yere de düşse gene de olmazdı. Dişleri arasından bir küfür savuran Skalabrino, payitahtın ıssız sokaklarında, San Lorenzo meydanına doğru arabasını ağır ağır sürmeğe devam etti. İşte burada, kadın ayrılacak, o da kendi yükü ile mezarlığa varacaktı.

Buraya kadar —gayet zorlukla olmakla beraber— uyanık durabilmiş: böylelikle seyrüsefer faaliyetinden, günün beklenmiyen saatinde âdeta sürünerek ilerleyen üçüncü sınıf cenaze arabasına ehemmiyet vermiyormuş gibi görünen elektrikli tramvaylar ve otomobillerden kendisini korumuştu. Mıntakanın en işlek kısmından geçip de şehrin daha yukarılarda ve daha az kalabalık yerlerine uzanan uzun yolu dönünce, Skalabrino şapkasını burnuna indirdi, ayağını çamurluğa dayadı, ve yeniden bir şekerleme kestirmeğe hazırlandı.

Atlar yolu bilirler.. diye düşündü.

Birkaç yolcu, kızgın kızgın ve şaşıra rak ona bakmak için durdular. Bir arabacı yerinde, oturmuş uyuyor, tabutta da bir cesed yatıyordu. Biri, yaz güneşinin sıcağında dinleniyor, diğeri de karanlığın soğuk gölgeliğinde cansız bir halde uzanmıştı. Bu « » arkasından da yüzünde siyah bir peçe, omuzunda açık renkli bir şemsiye bulunan bir kadın ilerliyordu. Günün bu yakıcı saatinde bundan daha garib, daha kasvetli, ayni zamanda komik bir manzara olabilir miydi?

Skalabrino, tepeye yaklaşınca adımlarını hızlandıran atlarının âni sarsıntısı ile uyanmayıp da, mezarlığa kadar deliksiz bir şekerleme yapsaydı ne iyi olacaktı. Fakat olmadı. Birden uyandı. Ve kaldırımda, uzun boylu, kalın gözlüklü siyahfavorili, zayıf bir efendinin bir paketi kendisine doğru fırlattığını gördü. Paket yüzüne çarptı; ve silindir şapkasını düşüreyazdı.

Skalabrino ne olduğunu anlamaya vakit bulmadan, kalın gözlüklü adam atların önüne atılmış, onları durdurmuş idi. Ve sanki atacak bir şey bulamamış da yumruklarını, savurmak istermişcesine, sallıyarak haykırdı:

— Mel'un, habis.. hayvan herif seni.. Benim gibi sekiz çocuk babası bir adama bu yapılır mı?..

Apansızın cenaze arabasının etrafında bir kalabalık toplandı. Gelip geçenler, dükkâncılar, civardaki evde oturanlar, koşuşarak geldiler, ve birbirlerinden ne olduğunu sorup, ayak uclarının üstünde doğrularak, vak'a kahramanlarını görmek istediler.. her kafadan bir ses çıkıyordu:

— Ne olmuş?

— Bir kadın.. galiba.. bir de arabacı varmış.

— Birisi mi ölmüş?

— Evet.

— Nerede?

— Cenaze arabasının içinde.

— Kimmiş?

— Bir profesör..

— Adamı tevkif edecekler mi?

— Ki mi, ölüyü mü?

— Yok canım, arabacıyı.. kabahat onda..

Bu arada uzun boylu, kara gözlüklü adamı, civardaki kahvelerin birisine sürüyerek götürdüler. Adam daha hâlâ bağırıp çağırıyor, ve arabacıya fırlattığı paketi istiyordu. Fakat, hiç kimse, bu atılan şeyin ne olduğunu bilmiyordu.

Rengi her zamankinden daha fazla sararan Skalabrino, gürültü patırdı eden kalabalığın ortasında durarak sorduklarını ceb defterine kaydeden bir polisin suallerine cevab verirken şapkasını başına yerlestiriyordu. Nihayet, cenaze arabası kalabalığın açtığı dar bir geçidden, arkasında, açık renkli şemsiyesinin altında yarı saklı duran matemzede kadın olduğu halde yol aldı. Ahali onu görünce derin bir sessizlik hüküm sürdü. Yalnız bir iki sütü bozuk, protesto mahkamında ıslık öttürdüler.

Peki ne olmuştu?.. Adam neden kızmıştı?...

Hiç.. Hâdise bir yanlışlıktan ibaretti. Son günlere kadar alelâde bir paraşol arabacılığı yapan Skalabrino, yaptığı şekerlemeden birden uyandırılınca, tersi dönmüş, buna kavurucu sıcağın şiddeti de katılınca, bir cenaze arabasını sürdüğünü bütün bütüne unutmuş; altındaki arabanın paraşol olduğunu sanarak, itiyadı vechile yaya kaldırımında bekleyen kara gözlüklü, uzun favorili, uzun boylu adamı müşteri sanarak, başile arabayı göstererek:

— Götüreyim bayım.. demişti.

Fakat Skalabrino daha hâlâ, bu kadar ehemmiyetsiz bir şey için herifin neden celâllendiğini anlamış değildir.

Yazan: Luigi Pirandello

RADYO

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1639 m.	183 Kcs.	120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m.	15195 Kcs.	20 Kw.
T.A.P. 31,79 m.	9465 Kcs.	20 Kw.

PAZAR 2/7/39

12.30: Program. 12.35: Türk müziği (Klâsik program.) Ankara Radyosu Küme ses ve saz Heyeti. 13: Memleket saat âyarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15: Müzik (Küçük Orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 — Hanns Löhr - Tempo Tempo (Galopp.) 2 — Fritz Köpp - Yaz akşamı süiti. 3 — W. Gangiberger - Aşk çanları. 4 — Ziehrer - Der Schatzmeister operetinin valsları. 5 — M. Brusselmans - Felemenk ütitinden (Aşk gölü.) 6 — Erich Eineg - Bir zamanlar bir Çigan vardı (Çigan entermezzosu.) 7 — Tschaikowsky - Melodi (Opus 42 No. 3) 8 — Hans Mainzer - Serenad. 9 — Czernik - Rakseden kalbler. 14.15 - 14.30: Müzik (Melodiler - Pl.) 18.30: Program. 18.35: Müzik (Şen Oda müziği - İbrahim Özgür ve Ateşböcekleri.) 19: Çocuk saati. 19.25: Türk müziği (Fasıl heyeti.) 20: Memleket saat âyarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.10: Neş'eli plâklar - R. 20.15: Türk müziği: — Salim bey - Hicaz peşrevi. 2 — Faik bey - Hicaz şarkı: Ateşi süzanı firkat. 3 — Rifat bey - Hicaz şarkı: Sislendi hava. 4 — Şevki bey - Hicaz şarkı: Sen bu yerden gideli. 5 — ..... - Tanbur taksimi. 6 — Sadettin Kaynak - Buselik şarkı: Saçlarıma ak düştü. 7 — ..... - Koşma: Ebrularının zahmı. 8 — Mustafa Nafiz - Suzinâk şarkı: Sensiz bu sabah. 9 — ..... - Mustafa Nafiz - Suzinâk şarkı: Ümidsiz bir sevişle. 10 — Lemi - Hüseyni şarkı: O güzel gözlerle bakmasını bil. 11 — ..... - Halk türküsü: Yürü dilber dilber. 21: Müzik (Riyaseticümhur Bandosu - Şef: İhsan Künçer.) 1 — Donizetti - Raux - Marş. 2 — Waldteufel - Her şeyi hoş gör (Vals.) 3 — Mendelssohn - Ruy Blas uvertürü. 4 — Luigini - Çanların sesi. 5 — Saint - Saens - Dejanir operasından fantezi. 21.50: Anadolu ajansı (Spor servisi.) 22: Müzik (Cazband - Pl.) 22.45 - 23: Son ajans haberleri ve yarınki program.

İflâsta Adî Tasfiye İlânı

Kastamonu İcra ve İflâs Memurluğundan: Kastamonunun Halifesultan mahallesinden olup Kastamonuda tuhafiyecilikle meşgul bulunmakta olan Benlioğlu Mehmed Fuad Gürcanın iflâsı 18/4/938 tarihinde açılıp tasfiyenin âdi şekilde yapılmasına karar verilmiş olduğundan:

1 — Müflisten alacağı olanların ve istihkak iddiasında bulunanların alacaklarını ve istihkaklarını ilândan bir ay içinde İcra ve İflâs dairesine gelerek kaydettirmeleri ve delillerini (Sened ve defter hulâsaları vesaire) asıl veya musaddak suretlerini tevdi eylemeleri.

2 — Hilâfına hareket cezai mes'uliyeti müstelzim olmak üzere müflisin borçluları nın ayni müddet içinde kendilerini ve borçlarını bildirmeleri.

3 — Müflisin mallarını her ne sıfatla olursa olsun ellerinde bulunduranların o mallar üzerindeki hakları mahfuz kalmak şartile ayni müddet içinde daire emrine tevdi etmeleri ve etmezlerse makbul mazeretleri bulunmadıkça cezai mes'uliyete uğrayacakları ve ruçhan haklarından mahrum kalacakları.

4 — 28/7/939 tarihine müsadif Cuma günü saat 14 de alacaklıların ilk içtimaa gelmeleri ve müflis ile müşterek borçlu olanlar ve kefillerinin ve borcunu tekeffül eden sair kimselerin toplanmada bulunmağa hakları olduğu ilân olunur. 939/566

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FIATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlânlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevab için mektublara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: *Selim Ragıp Emeç*
SAHİPLERİ: *S. Ragıp EMEÇ* *A. Ekrem UŞAKLIGİL*

Bankalar ve devlet müesseseleri baremi

Önümüzdeki günlerde ikinci müzakeresi yapılacak olan projenin son şeklini neşrediyoruz

[Büyük Millet Meclisinde bankalar ve devlet müesseseleri memurları aylıklarının tevhid ve teadülü hakkındaki kanun lâyihasının birinci müzakeresi tamamlanmıştır. Gelecek hafta içinde lâyihanın ikinci müzakeresi de yapılacak ve lâyiha kanun halini alacaktır. İkinci müzakerede esaslı bir tadil melhuz bulunmadığından lâyihanın birinci müzakeresinde yapılan tadil ve ilâvelerden sonra aldığı son şeklin mütebaki kısmını neşrediyoruz:]

Madde 14 — Bu müesseseler memurlarına bu kanunda yazılı olanlardan ve tekaüd kanunlarile temin edilen haklardan gayri temettü, satış hissesi, ikramiye, tazminat ve sair namlarla ve başka şekil ve suretlerle hiç bir şey verilmez. Ancak fabrika ve imalâthanelerde fevkalâde ahval dolayısile mutad mesai saatleri haricinde memurları çalıştırmak mecburiyeti hâsıl olduğu takdirde bunlara müesseselerin bağlı bulundukları mercilerince tayin edilecek esaslar dahilinde munzam bir ücret verilebilir.

Kezalik hususi surette teşekkül eden ve bu kanuna tâbi bulunan milli bankalar kendi memurları için Devletçe kurulmuş bankaların memurları hakkında kabul edilen esas ve nisbetler dahilinde kalmak üzere tekaüdlük ve malûliyet tazminatı kabul edebilirler.

Madde 15 — 3460 sayılı kanunun 45 nci maddesi hükümleri bu kanuna tâbi bulunan bütün müesseseler memurları hakkında da tatbik olunur. Şu kadar ki, bunlardan uhdelerinde muallimlik bulunanların maaş ve ücretleri hakkında Devlet memurlarına tatbik edilen hükümler tatbik olunur.

Madde 16 — Bu müesseselerin kendi kanunlarile sair kanunlardaki hükümlerden bu kanuna muhalif olanları kaldırıldığı gibi bunların esas mukavele ve nizamnamelerindeki hükümlerden bu kanuna muhalif olanları dahi usulü dairesinde bu kanun hükümlerine uydurulur.

Madde 17 — Mütekaidlerin bu kanuna tabi müesseselerde bir vazifeye alınmaları halinde en çok, tekaüdlüklerine mesned olan memuriyet veya rütbe dereceleri maaşına tekabül eden ücret verilebilir.

Muvakkat madde 1 — Bu kanuna tâbi müesseselerde hâlen müstahdem olan memurlar hakkında aşağıdaki hükümler tatbik edilir:

A — Hâlen müstahdem olanların ücretleri, tahsil derecelerine ve bu kanuna tâbi müesseselerle umumi, mülhak ve hususî bütçeli devlet dairelerinde ve bunlardan başka bankalar ve fabrikalar gibi mali ve sınai müesseselerde ve hükûmetçe veya hususî idareler veya belediyelerce satın alınan müesseselerde ve hususî mekteblerin tayin ve murakabesi Maarif Vekâletine aid bulunan muallimliklerinde ücret veya maaşla geçmiş müddetlerin mecmuuna ve yüksek tahsil görenlerin her iki ve görmiyenlerin her üç senede bir terfi esaslarına göre ve bu kanunun beşinci maddesi hükümleri dahilinde tesbit olunur.

B — Hâlen bu müesseselerde ücretle müstahdem olan mütekaidlerin tekaüdlüklerine mesned olan memuriyet veya rütbe derecelerine, ücretle istihdam edildikleri müddet için yüksek tahsilleri bulunup bulunmadığına göre yukarıdaki esas dahilinde hesab edilecek derece farkları ilâve edilmek suretile iktisab edebilecekleri dereceler tayin olunur.

C — Yüksk tahsil veren mektebde iken harb sebebile askerliğe çağırılarak yedek subay rütbesini kazanmış olanlar için A fıkrasındaki terfi müddetlerinin hesabında her iki hizmet senesi bir derece terfi müddeti itibar edilerek iktisab edebilecekleri dereceler tayin edilir.

D — Bu müesseselerde müstahdem iken askerlik hizmetine girerek vazifesile irtibatı kesilmiş bulunanların askerliğe çağırılmazdan evvelki hizmetleri A bendi mucibince hesab edilmek suretile iktisab edebilecekleri derece ile yeniden hizmete alınmaları caizdir.

E — A bendi mucibince tesbit edilen derecelerde bu kanunun neşri tarihinde müstahdem olup hizmet müddetleri üç sene ve daha ziyade olanlardan ehliyetleri bu müesselerin bağlı bulundukları mercilerce tasdik edilenlerin bir üst dereceye geçirilmeleri caizdir. Ancak bu dereceler terfi ve tahvillerde mükteseb hak teşkil etmez.

F — A. B. C. ve D bendleri mucibince dereceleri tesbit edileceklerin almaları icab eden ücreti hâlen almakta oldukları ücret miktarından fazla olanlar almakta oldukları ücretleri muhafaza ederler ve bu ücretler ikinci maddede yazılı aylık derecelerinden birine tetabuk ediyorsa o dereceye ve etmiyorsa buna en yakın dereceye hâlen almakta oldukları ücretle dahil olmuş sayılırlar.

G — A. B. C. D ve E bendleri mucibince tesbit edilecek ücret memurun almakta olduğu aylıktan fazla ise aradaki fark memurun aylığından her ay yirmi beşte biri indirilmek suretile 25 ayda izale edilir. Ancak memurların talebi üzerine bu farkın daha evvel de izalesi caizdir. Bu farkın izalesine kadar bu gibilerden muvakkat tazminat almıyanlara muvakkat tazminat verilmez. Şu kadar ki bu kesilecek farkın bir Kânunusani 939 tarihinden sonra yapılan tayin ve terfilerden mütevellid kısmı varsa bu kısım taksitlendirilmiyerek derhal kesilir.

Muvakkat madde 2 — Bu kanunun neşrinden evvel gerek bu kanunda yazılı müesseselerde ve gerek umumi, mülhak ve hususî bütçeli idarelerle belediyelerde ücret veya maaşla istihdam edilmiş olanların tekrar hizmete alınışlarında girebilecekleri dereceler, bu gibilerin hizmet müddetlerine ve tahsil vaziyetlerine göre Devlet ücretli memurluklarında tekrar istihdamları için kabul edilen esasa göre tesbit olunur.

Muvakkat madde 3 — Yurdda yüksek tahsilini bitirdikten sonra bu kanunun neşri tarihine kadar, yabancı memlekette ayni tahsili yapmış veya yapmakta bulunmuş olanların ikinci tahsil için geçirdikleri müddet birinci terfi müddetlerinden indirilir. Ancak bu müddet, üç seneden fazla olamaz.

Madde 18 — Bu kanunun tatbik suretini gösterir bir nizamname yapılır.

Madde 19 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir. Ancak derecelere intibak dolayısile yapılacak zam ve tenziller 1 Eylûl 1939 tarihinden başlar.

Madde 20 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Antalya Nafıa Müdürlüğünden

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

1 — Eksiltmeye konulan iş: Gündoğmuş kazası hükûmet binası inşası keşif bedeli: Hususî şartnamesindeki sarahat ve tafsilâta göre mevcud malzemeden istifade kaydü şartile (istekli bu şartı kabul ettiğine dair pullu bir taahhüdnameyi teklif mektubuna bağlıyacaktır.)

Ayrıca 15957 liralık inşaat.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır.

A — Eksiltme şartnamesi.
B — Mukavele projesi.
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
D — Hususî şartname.
E — Keşif cetveli.
F — Proje.

İstiyenler bu şartnamelerle evrakı Nafıa Müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 17/Temmuz/939 Pazartesi günü saat onda Antalya Nafıa Müdürlüğünde müteşekkil komisyonda yapılacaktır.

Taliblerin teklif mektublarını tam saat dokuza kadar komisyona makbuz mukabili vermiş bulunmaları şarttır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile ve vahidi fiat esası üzerinden yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye iştirak için muvakkat teminat akçesi (1196) lira (78) kuruştur.

6 — İsteklilerin dış teklif zarfını koyacakları evrak ihaleden sekiz gün evvel Nafıa dairesinden alınmış müteahhitlik vesikası Ticaret Odası vesikası. (4618)

İst. P. T. T. Müdürlüğünden:

Eyüb P. T. T. Merkez binasında bir kısım tamiratın yaptırılması işi açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 19/7/939 Çarşamba saat 15,30 da İstanbul B. Postahane alt katta müfettişlik odasında toplanacak alım satım komisyonunda yapılacaktır.

Keşif bedeli 617 lira 54 kuruş, muvakkat teminat 47 liradır. İsteklilerin olbabdaki keşif ve şartnameleri görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde mezkûr müdürlük idarî kalem levazım kısmına, eksiltme gün ve saatinde de bu tarihten 8 gün evvel İstanbul vilâyetinden 500 liralık, bu işe benzer iş yaptıklarına dair alacakları ehliyet vesikası, 939 yılına aid Ticaret Odası vesikası, muvakkat teminat makbuzu ile komisyona müracaatları. «4805»

İnşaat ilânı

Sümerbank Umumî Müdürlüğünden:

1 — İzmitte yapılacak klor fabrikası ile buna müteferriğ işler vahidi fiat esasile ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

İşbu inşaatın muhammen keşif bedeli 569.800.— liradır.

2 — Eksiltme evrakı 25 lira mukabilinde Sümerbank İnşaat Şubesinden alınabilir.

3 — Eksiltme 17 Temmuz 1939 Pazartesi günü saat 16 da Ankarada Sümerbank Umumî Müdürlüğünde yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat miktarı 26.540.00 liradır.

5 — İstekliler teklif evrakı meyanına şimdiye kadar yapmış oldukları bu kabil işlere, bunların bedellerine firmanın teknik bir teşkilâtı olup olmadığına varsa kimlerden terekküb ettiğine ve hangi bankalarla muamelede bulunduklarına dair vesikalar ve malûmat koyacaklardır.

6 — Teklif mektublarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 15 e kadar makbuz mukabilinde Ankarada Sümerbank umumî muhaberat şubesi müdürlüğüne teslim edilecektir.

7 — Posta ile gönderilecek teklifler nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanunî şekilde kapatılmış olması lâzımdır. Postada vaki olabilecek gecikmeler nazarı itibara alınmıyacaktır.

8 — Banka bu inşaatı dilediği müteahhide vermek veya bu ihaleden tamamen sarfı nazar etmek hakkını muhafaza eder. (2649) (4720)

Emlâk ve Eytam Bankasından

Hesap No.	Gayrimenkulün mahalli	Nev'i	İcra dosya No.
215	Beyoğlu Büyük Pangaltı mahallesi Osmanbey sokak eski 6, 8, 10 ve yeni 11, 13.	Apartıman	34/1229

Bankamıza ipotekli olup İstanbul dördüncü icra memurluğunca yukarıda numarası yazılı dosya ile 4.7.939 Salı günü açık arttırma ile satılacak olan gayrimenkulü alanlar arzu ederlerse Banka bu gayrimenkul mukabilinde, mevzuatı dahilinde para ikraz edebilir. (3688)

İSTANBUL AMERİKAN KOLEJİ

KIZ KISMI: Amerikan Kız Koleji Arnavutköy, Tel. 36.160 — Robert Koleji Bebek, Tel. 36...8 **ERKEK KISMI**

Mektep, İngilizceyi en iyi öğreten bir müessesedir. Almanca veya Fransızca ihtiyarî olarak mütehassıs muallimler tarafından öğretilir. Millî terbiye ve kültüre son derece ehemmiyet verilir. Aile hayatı yaşatılır. Kütüphaneleri mükemmeldir. Kız ve erkek beden terbiyesi ve sporlar talebenin bedenî tekemmülünü temin eder. Lise kısmı derslerine munzam olarak ticaret dersleri gösterilir

MÜHENDİS KISMI: Amelî ve nazarî usullerle Elektrik, Makine ve Nafıa mühendisi yetiştirir.

KAYIT GÜNLERİ: Yaz tatili zarfında Pazartesi ve Perşembe günleri saat 9,00 dan 12.00 ye kadar. 7 Eylûlden sonra hergün

Fazla malûmat için mektupla veya bizzat müracaat edilebilir.

SİNGER

Bayanlara mahsus **SINGER** 18 ayar bilezikle beraber altın saatlerinin yeni modelleri gelmiştir. Fiatları 85 ilâ 150 liradır. **EMSALLERİ GİBİ ON BEŞ SENE GARANTİLİDİR** Taşra müşterilerimize arzu ettiklerinde yeni kataloğ gönderilir. **SİNGER SAAT MAĞAZALARI** - İstanbul Eminönü, Tel : 21964

Bayi olmıyan yerlerde **SINGER** saatlerini satmak için bayi aranıyor.

YALOVA KAPLICALARI TEMAMEN AÇILDI

Yalova kaynaklarının «Hyperthermale» Radio - active ve müsekkin devaî suları, romatizma ağrıları, siatik, her türlü asabî elemler ve nevriteler ile nikriz, şişmanlık ve şeker hastalığı gibi tegaddi arızaları ve hazım yolları bilhassa em'a ile safra kesesi hastalıklarının ağrılı şekilleri (kolit, müzmin ve muannit isâl, Spasmodique inkibaz, iltisakât elemleri) müzmin sancılı rahim ve tenasül guddeleri emrazı gibi mütenevvî hastalıkların tedavisinde çok müessir ve asırlardanberi de mücerrebdir.

Termal kür ve rejim yemekleri mütehassıs doktorların daimî nezareti altındadır.

Kaplıcada su altında veyahud kuru masajlar, fizyoterapi ve elektrikle tedavi dahi tatbik edilir, her türlü tıbbî tahliller yapılır.

Fiatlar:

Termal otelde (pansiyonla beraber) bir kişi için 605 kuruştan 770 kuruşa kadar.

İki kişi için 950 kuruştan 1100 kuruşa kadar.

Hususî banyolu odalar ve salonlu hususî daireler fiatları 1210 Kr. la 1750 kuruş arasındadır.

Büyük otel ve Çınar oteli tamamen tecdid edilmiştir. Her odada sıcak, soğuk akar suları vardır, konfor tamam ve mükemmeldir.

Fiatlar:

Büyük otel (pansiyonla beraber) bir kişi için 420 kuruştan 530 kuruşa kadar.
İki kişi için 730 kuruştan 840 kuruşa kadar.
Lüks salonlar 895 kuruştan 1060 kuruşa kadar.
Çınar oteli (pansiyonsuz) bir kişi için 200, iki kişi 300, üç kişi 400 kuruştur.
Kç. otel (pansiyonsuz) bir kişi 125 iki kişi 200 kuruştur.
Taş otel (pansiyonsuz) bir kişi 100 iki kişi 150 kuruştur.
Pavyon (pansiyonsuz) bir kişi 50 iki kişi 80 kuruştur.
Fiatlarda servis % 10 ları dahildir. (4793)

YENİ BİR TEN GÜZELLİĞİNE

doğru atılacak

3 ADIM

Buruşuklar izale edilebilir. Viyana Üniversitesinden bir Profesör — Biocel — Tabir ettikleri Gençliğin cazip bir unsurunu keşfetmiştir. Bu cevher halihazırda penbe renkteki Tokalon Kremi terkibinde mevcuttur. Cildin bu yegâne unsurunu akşamları yatmazdan evvel tatbik ediniz siz uyurken, o; cildinizi besler ve gençleştirir.

Cildi taze, nermin ve kadife gibi yumuşak ve siyah noktalardan kurtarmak için her sabah beyaz Renkdeki Tokalon Kremini sürünüz.

Semeresi gayet emin ve memnuniyet bahşdır. 40 yaşlarında görünebilirler. Yaşın izlerini gidirerek bir Genç kızım güzel cildini ikame eder. Cildin unsuru olan Tokalon kreminin semeresi şayanı hayrettir. Memnun kalmayanlar parasını geri alabilirler.

Devlet Denizyolları

Büyükada - Heybeli - Yürükali seferleri

6 Temmuzda tatbikine başlanacak olan yaz tarifesine takaddüm eden yalnız 1 Temmuz 939 Cumartesi ve 2 Temmuz 939 Pazar günlerine mahsus olmak üzere Büyükada - Heybeli - Yürükali arasında ilâve seferler yapılacaktır. Bu seferlerin saat ve hareketlerini gösterir. İlânlar iskelelere asılmıştır. (4756)

İstanbul Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Manizade ölü Hüseyin mirasçılarına ilân yolile son tebliğ:

Murisiniz 1649 hesab No. sile Sandığımızdan aldığı 375 liraya karşı 11/6/928 tarihinde Maltepede eski vapur iskelesi sokağında eski 519/10 yeni 7 No. lu müfrez bir bab dükkânın tamamını ipotek göstermişti.

1/4/939 tarihine kadar borç ödenmediğinden faiz, komisyon ve masraflarla beraber mezkûr miktar (926) lira (82) kuruşa baliğ olmuştur.

Bu sebeble 3202 No. lu kanuna müsteniden 38/677 No. lu dosya ile yapılan takib ve açık arttırma neticesinde mezkûr gayrimenkul 338 lira bedel ile talibine muvakkaten ihale edilmiştir.

İşbu ilân tarihinden itibaren bir ay içinde borç ödenmediği takdirde kat'î ihale kararı verilmek üzere dosyanın icra hâkimliğine tevdi edileceği son ihbarname makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (4812)

Orman Umum Müdürlüğünden:

Beş muhasib alınacak

Umum Müdürlüğe bağlı Devlet Orman İşletmeleri Revirlerinde istihdam edilmek üzere ayda 150 lira ücretli daha beş muhasib alınacaktır.

A » Şartları şunlardır.

1 — Memurin kanununun 4 üncü maddesi şartlarını haiz olmak.

2 — Yüksek Ticaret mektebinden mezun bulunmak.

3 — Umumî muhasebe ve sanayi muhasebesile devlet muhasebesine vâkıf bulunmak.

B » Vazifeye alınacak muhasiblere aylığından başka ayrıca ayda 15 lira mesken bedeli verilecektir. Şu kadar ki Umum Müdürlükçe mahallerinde ikametgâh gösterildiği zaman bu bedel verilmiyecektir.

C » Muhasibler kıdem kazandıkça çalışma vaziyetleri ve kabiliyetleri de nazarı dikkate alınarak devlet memuru hakkındaki mevzuatın tesbit ettiği müddetlere kıyasen terfi ettirilecek ve Umum Müdürlükçe tayin ve Ziraat Vekâletince tesbit olunacak miktar üzerinden maaşları arttırılacaktır.

Talib olanların evrakile birlikte 10/7/939 Pazartesi günü akşamı saat 17 ye kadar Ankarada Orman Umum Müdürlüğüne müracaatları lâzımdır. «4732»

İlân Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci	*sahife*	*400 kuruş*
İkinci	*sahife*	*250 »*
Üçüncü	*sahife*	*200 »*
Dördüncü	*sahife*	*100 »*
İç sahifeler		*60 »*
Son sahife		*40 »*

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlâncılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

KUM İHRAÇ VE NAKİL MÜNAKASASI

Türkiye Demir ve Çelik

Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğünden:

Karabük civarında kâin Karadilik mevkiinden 1900 ton, Zobran mevkiinden 3100 ton ve Bulak mevkiinden 1900 ton yani cem'an 6900 ton kumun, tarafımızdan verilecek nümuneler evsafına uygun olmak üzere gösterilecek yerlerden ihraç ve fabrikamızda irae edilecek mahallere nakil işi bir müteahhide verilecektir. İhale 12 Temmuz 939 Çarşamba günü saat 15 de Karabükte müessese müdürlüğünde yapılacaktır. Talib olanların teklif mektublarını 1500 liralık muvakkat teminat akçesi ile birlikte ihale günü saat 14 de kadar muhaberat servisimize teslim etmeleri ilân olunur.

Bu husustaki şartname beş lira mukabilinde müessesemizden temin olunabilir.

Müessese bu işi dilediği talibe vermeğe serbesttir.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Aded	1,000	Liralık	4,000	Lira
4	„	500	„	2,000	„
4	„	250	„	1,000	„
40	„	100	„	4,000	„
100	„	50	„	5,000	„
120	„	40	„	4,800	„
160	„	20	„	3,200	„

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Sivas iskân müdürlüğünden Eksiltmeye konulan iş:

1 — Hafik kaza merkezinde yapılacak 100 göçmen evlerinin (keresteleri hariç) bilûmum malzeme müteahhide aid olmak üzere kapalı zarf usulile yapılacaktır.

2 — Keşif bedeli 35784 liradır.

3 — Bu işe aid şartname şunlardır.

A — Fennî şartname.

B — İdarî şartname.

4 — 12 Temmuz 939 Çarşamba günü saat 15 de iskân müdürlüğü dairesindeki komisyonda yapılacaktır.

5 — Teminatı muvakkate miktarı 2683 lira 80 kuruştur. Teminatı muvakkate nakden veya tahvil olarak komisyonca alınamıyacağından bunun daha evvel maliye veznesine yatırılmış olması ve makbuzunun zarfa konması.

6 — İstekliler fennî ve idarî şartnamelerle plânı tatil günleri hariç her gün Ankarada İskân Umum müdürlüğünde İstanbul, Sivas, Samsun, Kayseri İskân Müdürlüklerinde görebilirler.

7 — Teklif mektublarını 4 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde komisyon başkanlığına vermeleri lâzımdır. Postada ve muayyen saatten sonra gecikmeler kabul edilmez. Kanunun tarifi dairesinde hazırlanmamış ve mühürlenmemiş olan zarflar kabul edilmez. (2524)

Kayseri Belediye Reisliğinden

Belediyemizin şehri üç yüz lira ücretli mühendisliği ve 175 lira ücretli fen memuru veya mimarlığı ve 30 lira aslî maaşlı veterinerliği münhaldir. Taliblerin diploma, tercümei hal ve diğer evrakı müsbitelerile Kayseri belediye riyasetine müracaatları ilân olunur. «4280»